

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Hans Johan Finne - leder Åse Synnøve Svendsen - nestleder Marita Kalfoss Sollien John Christian Wold May Britt Nordhagen
Ordfører	Ordfører Lise Berger Svenkerud
Revisor	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Reidun Vie/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås
Kopi av innkallingen sendes	Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid Rådmann Lars-Arne Oldernes
Kopi av sakslisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Hele sakslisten med vedlegg legges på	www.gs-iks.no og på kommunens hjemmeside.

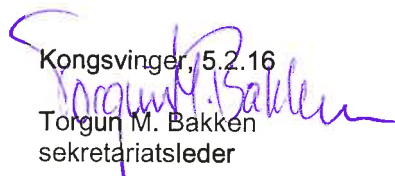
INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	Våler kommune, møterom Sentralgården
Tid	Mandag 15.2.16, kl.8.30
	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, torgunm.bakken@gs-iks.no
Invitert til sak	Ordfører Lise Berger Svenkerud til sak 2/16
Innkalt til sak	Rådmann Lars-Arne Oldernes til sak 9/16. Skatteoppkrever Odd Nybo til sak 11/16.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak	Ca tid for behandl.
1/16	Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.30
2/16	Samtale med ordføreren.	09.15
3/16	Revisjonsrapport interim 2015, regnskapsrevisjon.	10.00
4/16	Informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	10.45
5/16	Oppdragsavtalen for 2016 og statusrapport 3. tertial 2015 (31.12.15).	
6/16	Engasjementsbrev for Våler kommune.	
7/16	Habilitetserklæringer for forvaltningsrevisorene.	
	Lunsj	11.45
8/16	Høringssak Hedmark Revisjon IKS – Fremtidig avregningsløsning med eierkommunene.	12.15
9/16	Samtale med rådmannen	12.45
10/16	Kontrollutvalgets årsrapport for 2015.	13.45
11/16	Skatteoppkrevers årsrapport og kontrollrapport Skatteetaten for 2015	14.15
12/16	Evalueringsrapport av kontrollutvalgets møte.	14.45
13/16	Eventuelt.	15.00

Hans Johan Finne (sign.)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 5.2.16

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

Sak nr.	Sak	Møtedato
1/2016	Referater, orienteringer og diskusjoner.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Referater/vedlegg

1. Postjournal 2015 for kontrollutvalget i Våler, med jnr. 114/15-124/15.
2. Postjournal 2016 for kontrollutvalget i Våler, med jnr. 1/16 – xx/16 (deles ut i møtet)
3. Oversikt over skatteinngangen pr. november/desember 2015 og januar 2016.
4. Oversikt over KS-saker, egen oppfølgingsliste.
5. Oversikt over FSK-saker, 12.11.15, 19.11.15, 3.12.15 og 11.12.15.
6. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2016, sist redigert 27.1.16.
7. Oversikt over oppfølging av kontrollutvalgets vedtak 2015 (se vedlegg til årsrapporten, sak 10/16).
8. Oversikt tilsynssaker, statlig tilsyn.

Fagstoff (sendes kun på e-post)(oversikten ikke klar, ettersendes)

Saksopplysninger

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene. Fordeling av «utvalg» mellom kontrollutvalgsmedlemmene.
 - Saker fra formannskapet.
 - Saker fra kultur og oppvekst.
 - Saker fra næring og miljø.
 - Saker fra helse og omsorg.
- Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2016, plan for informasjon fra enhetene og eventuelt virksomhetsbesøk.
 - Særskilte saker, henvendelser.
 - Hjemmehjelpstjenesten, arbeidsbeskrivelse, opplæring, profesjonalitet og etikk.
 - Integrering av flyktninger.
 - Kompetanse i skolen, vikarer, flyktninger osv.
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker (2015, jf. sak 10/16)
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene.
- Orientering fra KU-konferansen.
- Mottatt muntlig henvendelse til kontrollutvalgets leder. Finne orienterer. Kontrollutvalget diskuterer hvordan de eventuelt følger opp saken.
- Litt orientering om forvaltningsrevisjon.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
2/2016	Samtale med ordføreren.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer ordfører Lise Berger Svenkerud til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Våler kommune.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Jnr.	Mott/sendt	Dok.dato	Inn	Ut	Avsender/Mottaker	Innhold	U.off. §	Arkiv	Merknader
114	9.11.15	9.11.15			Kontrollutvalget, rådmann, ordfører, Hedmark revisjon IKS	Møtebok 9.11.15			Kopi lokalpressen
115	10.11.2015	10.11.2015		x	Våler kommune			416.5.4	
116	10.11.15	10.11.15		x	Våler kommunestyre	Forespørsel om nettbrett til KU		416.2.2	
117	12.11.15	12.11.15		x	Våler kommune, Hedmark Revisjon IKS	Oversendelse av særutskrift sak 55/15		416.5.5	
118	26.11.15	26.11.15	x		Hedmark Revisjon IKS	Møteplan for KU 2016		416.2.2	
119	3.12.15	3.12.15	x		Skatteoppkrever Odd Nybo	Forbundsbasert kvalitetskontroll 2015		416.3.5	
120	8.12.15	8.12.15	x		Våler kommune	Skatteinngangen for november 2015		416.5.3	
121	17.12.15	17.12.15	x		Hedmark Revisjon	Særutskrift- Årsplan 2016 KU		416.1.4	
122	18.12.15	18.12.15	x		Hedmark Revisjon	Revisjonsrapport interim 2015		416.3.4	
123	18.12.15	18.12.15		x	Kontrollutvalget	Engasjementsbrev Våler kommune		416.3.0	
124	23.12.15	23.12.15	x		Hedmark Revisjon IKS	Saksliste til første møtet 2016		416.5.2	
					Referert i møtet 15.2.16	Høring-fremtidig avregningsregime		416.3.0	

VEDLEGG 1
til sak 1/16

SKATTEINNGANGEN

Avvik skatteinng./budsj.

	Budsjett 2015			Inngang 2015			Avvik skatteinng./budsj.		
	INNGANG 2013	INNGANG 2014	BUDSJETT 2015	AKKUM. HITTIL	INNGANG 15	AKKUM. HITTIL	I kr.	I %	
JAN	8 032 761	8 160 177	8 100 000	8 100 000	8 160 029	8 160 029	60 029	0,74 %	Pr. mnd.
FEB	835 010	855 564	900 000	9 000 000	730 854	8 890 883	-109 117	-1,21 %	60 029
MARS	10 907 208	10 955 083	11 000 000	20 000 000	11 674 376	20 565 259	565 259	2,83 %	-169 146
SUM	19 774 979	19 970 824	20 000 000	20 000 000			674 376	6,13 %	719 293
APRIL	923 546	690 641	900 000	20 900 000	907 973	21 473 232	573 232	2,74 %	7 973
MAI	10 984 392	11 471 949	11 500 000	32 400 000	12 269 841	33 743 073	1 343 073	4,15 %	769 841
JUNI	304 655	757 390	900 000	33 300 000	698 824	34 441 897	1 141 897	3,43 %	-201 176
SUM	31 987 572	32 890 804	33 300 000	33 300 000					
JULI	8 352 255	8 118 772	8 500 000	41 800 000	8 622 774	43 064 671	1 264 671	3,03 %	122 774
AUG	775 636	939 470	1 000 000	42 800 000	1 309 318	44 373 989	1 573 989	3,68 %	309 318
SEPT	11 414 734	11 677 173	12 000 000	54 800 000	12 510 152	56 884 141	2 084 141	3,80 %	510 152
SUM	52 530 197	53 626 219	54 800 000	54 800 000					
OKT	862 639	527 717	700 000	55 500 000	382 963	57 267 104	1 767 104	3,18 %	-317 037
NOV	12 293 897	12 687 224	13 000 000	68 500 000	14 627 603	71 894 707	3 394 707	4,96 %	1 627 603
DES	482 778	622 700	843 000	69 343 000					
TOT	66 169 511	67 463 860	69 343 000	69 343 000					

Kommentar fra skatteoppkrever:

I november 2015 fikk Våler inn kr. 1 627 603,- mer enn budsjettert.
Samtidig fikk vi inn kr. 1 940 379,- mer enn i november 2014.
Totalt hittil i år har Våler en skatteinngang på kr. 3 394 707,- mer enn budsjettert.
Det vil si en + på 4,96%

Landets gjennomsnittlige økning i skatteinngang 2014 - 2015 er på 5,2% (pr. oktober)
Vålers økning fra 2014 - 2015 er på 5,72% (pr. oktober)

Våler 3. desember 2015.
Odd Nybo
Skatteoppkrever

VEDLEGG 3
til sak 1/16

Glåmdal sekretariat IKS

- 3 DES 2015

J.nr.: V-119/15 Arkiv: 416.5.3

Saksbeh:

SKATTEINNGANGEN

	Budsjett 2015				Inngang 2015				Avvik skatteinng./budsj.			
	INNGANG 2013	INNGANG 2014	BUDSJETT 2015	AKKUM. HITTIL	INNGANG 15	Akkum. Hittil	Hittil i år	1 %	Hittil i år	BUDSJETT 15	AVVIK FRA	AVVIK FRA
											1 %	1 %
JAN	8 032 761	8 160 177	8 100 000	8 100 000	8 160 029	8 160 029	60 029	0,74 %	60 029	60 029	0,74 %	Pr. mnd.
FEB	835 010	855 564	900 000	9 000 000	730 854	8 890 883	-109 117	-1,21 %	-109 117	-169 146	-18,79 %	-148
MARS	10 907 208	10 955 083	11 000 000	20 000 000	11 674 376	20 565 259	565 259	2,83 %	565 259	674 376	6,13 %	-124 710
SUM	19 774 979	19 970 824	20 000 000	20 000 000								719 293
APRIL	923 546	690 641	900 000	20 900 000	907 973	21 473 232	573 232	2,74 %	573 232	7 973	0,89 %	217 332
MAI	10 984 392	11 471 949	11 500 000	32 400 000	12 269 841	33 743 073	1 343 073	4,15 %	1 343 073	769 841	6,69 %	797 892
JUNI	304 655	757 390	900 000	33 300 000	698 824	34 441 897	1 141 897	3,43 %	1 141 897	-201 176	-22,35 %	-58 566
SUM	31 987 572	32 890 804	33 300 000	33 300 000								
JULI	8 352 255	8 118 772	8 500 000	41 800 000	8 622 774	43 064 671	1 264 671	3,03 %	1 264 671	122 774	1,44 %	504 002
AUG	775 636	939 470	1 000 000	42 800 000	1 309 318	44 373 989	1 573 989	3,68 %	1 573 989	309 318	30,93 %	369 848
SEPT	11 414 734	11 677 173	12 000 000	54 800 000	12 510 152	56 884 141	2 084 141	3,80 %	2 084 141	510 152	4,25 %	832 979
SUM	52 530 197	53 626 219	54 800 000	54 800 000								
OKT	862 639	527 717	700 000	55 500 000	382 963	57 267 104	1 767 104	3,18 %	1 767 104	-317 037	-45,29 %	-144 754
NOV	12 293 897	12 687 224	13 000 000	68 500 000	14 627 603	71 894 707	3 394 707	4,96 %	3 394 707	1 627 603	12,52 %	1 940 379
DES	482 778	622 700	843 000	69 343 000	890 634	72 785 341	3 442 341	4,96 %	3 442 341	47 634	5,65 %	267 934
TOT	66 169 511	67 463 860	69 343 000	69 343 000	72 785 341	72 785 341						

Kommentar fra skatteoppkrever:

I desember 2015 fikk Våler inn kr. 47 634,- mer enn budsjettert.
Samtidig fikk vi inn kr. 267 934,- mer enn i desember 2014.
Totalt i 2015 har Våler en skatteinngang på kr. 3 442 341,- mer enn budsjettert.
Det vil si en + på 4,96%

Landets gjennomsnittlige økning i skatteinngang 2014 - 2015 er på 5,6% (pr. november)
Vålers økning fra 2014 - 2015 pr. november er på 7,5%
Vålers økning fra 2014 - 2015 ved utgangen av året var på 7,8%. Tall for landet finnes ikke ennå.
Våler 6.januar 2016.

Odd Nybo
Skatteoppkrever

Glåmdal sekretariat IKS

- 6 JAN 2016

J.nr.: V-1/16 Arkiv: 416.53

Saksbeh:

SKATTEINNGANGEN

Avvik skatteinng./budsj.									
Budsjett 2016					Inngang 2016				
PLANED INNGANG 2016	INNGANG 2015	BUDSJETT 2016	Akkum. Hittil	INNGANG 16	Akkum. Hittil	Hittil i år	I %	Hittil i år	AVVIK FRA
									AVVIK FRA
JAN	8 160 177	8 500 000	8 500 000	8 965 873	8 965 873	465 873	5,48 %	Pr. mnd.	805 844
FEB	855 564	700 000	9 200 000						
MARS	10 955 083	12 000 000	21 200 000						
SUM	19 970 824	20 565 259	21 200 000						
APRIL	690 641	800 000	22 000 000						
MAI	11 471 949	12 200 000	34 200 000						
JUNI	757 390	600 000	34 800 000						
SUM	32 890 804	34 441 897	34 800 000						
JULI	8 118 772	8 700 000	43 500 000						
AUG	939 470	1 200 000	44 700 000						
SEPT	11 677 173	12 510 152	57 300 000						
SUM	53 626 219	56 884 141	57 300 000						
OKT	527 717	400 000	57 700 000						
NOV	12 687 224	14 638 000	72 338 000						
DES	622 700	800 000	73 138 000						
TOT	67 463 860	72 785 341	73 138 000						

Kommentar fra skatteoppkrever:

I januar 2016 fikk Våler inn kr. 465 873,- mer enn budsjettert. Dvs. en + på 5,48%
Samtidig fikk vi inn kr. 805 844,- mer enn i januar 2015. Dvs. en økning på 9,88%

Landets gjennomsnittlige økning i skatteinngang 2014 - 2015 ble på 6%
Vålers økning fra 2014 - 2015 ble på 7,8%.

Våler 2.februar 2016.

Odd Nybo
Skatteoppkrever

Glåmdal sekretariat IKS

2 FEB 2016

J.nr.: 1-7/16 Arkiv: 41693

Saksbeh:

Kommunestyremøter i Våler kommune 2015

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
26.1.15	001/15	Innkalling til befaring ved Vålbyen skole for kommunestyret og utvalget for kultur og oppvekst	
9.2.15	002/15	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering.
	003/15	Høring overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten	Våler kommune leverer inn høringsuttalelse som går imot forslag om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjon.
	004/15	Investeringsbudsjett overført fra 2014 til 2015 og korrigerende gebyrregulativ 2015	1. Budsjetterte investeringsprosjekter overført fra 2014 til 2015 forsetter som vedtatt i kommunestyret i budsjettbehandling 2015. 2. Investeringsbudsjett 2015 og økonomiplan 2015-2018 revideres i løpet av våren 2015, da vesentlige saker må innarbeides for å sikre god økonomistyring for budsjettprosessen 2016-2019. 3. Gebyrregulativ oppdateres med riktig månedssatser på hjemmehjelpstjenester.
	005/15	Godkjenne mandat for utredning av kommunestrukturen i Glåmdalsregionen.	1. Kommunestyret i Våler godkjenner mandatet Glåmdal regionråd har oversendt. 2. Kommunestyrets vedtak i sak 56/14 oppretholdes.
	006/15	Lovlighetskontroll: Behandling av spørsmålet om oppdyrking/salg Haslemoen	I sammenheng med at kommunestyret er kommet i skade for å behandle habilitetsspørsmålet i sak om oppdyrking av Haslemoen feil, annulleres vedtaket og saken settes opp til opp til ny behandling i førstkomende kommunestyremøte.
	007/15	Kontrollutvalgets rapport om slamhåndtering	1. Kommunestyret tar Hedmark Revisjon IKS sin gjennomgang til orientering. 2. Kommunestyret ber administrasjonen sørge for å etablere rutiner for å sikre at anskaffelser skjer i tråd med lover og bestemmelser. 3. Saken sendes til NM og formannskapet for behandling. Retningslinjene for oppdrag og innkjøp blir gjennomgått av innkjøpsansvarlige før sluttbehandling i kommunestyret 23. mars.
	008/15	Revidert samarbeidsavtale med Sykehuset Innlandet 2015-2019	1. Kommunestyret godkjenner avtalen som er reforhandlet mellom kommunen og SI som består av en samarbeidsavtale med tjenesteavtaler og samhandlingsrutiner. 2. Kommunestyret vedtar følgende fullmakt til å forvalte avtalene: a. Kommunestyret vedtar avtalen i tråd med loven.
	009/15	Årsplan kontrollutvalget	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2015 til orientering.
	010/15	Kontrollutvalgets årsrapport for 2014	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2014 til orientering.
23.3.15	011/15	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering.
	012/15	Orienteringssak: Biblioteket tar den lokale debatten	Tas til orientering.
	013/15	Orienteringssak - bruker- og pårørendeundersøkelser 2014 VOS/hjemmetjenesten	Bruker og pårørende undersøkelsene tas til orientering.
	014/15	Orienteringssak - bemanning i hjemmehaserte	Orienteringen ble tatt til etterretning. Det legges fram sak om økt behov i hjemmetjenesten til politisk

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
		tenester	behandling.
	015/15	Orienteringssak - SAM-AKS – Samhandlingsprosjekt sykehjem, hjemmetjeneste og alderspsykiatrisk ved Sykehuset Innlandet	Saken tas til orientering.
	016/15	Orienteringssak - Samarbeid med frivillige - Aktivitetsvenn	Saken tas til orientering.
	017/15	Interkommunalt øyeblikkelig hjelp, døgnavhold, IØHD	Våler kommune deltar i interkommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud (IØHD) med Elverum kommune som vertskommune. Våler kommunes utgifter til deltakelse i IØHD skal dekkes av det samlede tilskuddsbeløpet som Helsedirektoratet har beregnet for hver kommune, inklusive årlig indeksregulering Rådmannen delegeres myndighet til å signere tilleggsavtale til Tjenesteavtale 4 med Sykehuset innlandet, samt samarbeidsavtale med Elverum kommune.
	018/15	Våler kommunes engasjement i omstillingsprogrammet i Elverum	Våler kommune ønsker å delta mer aktivt i omstillingsprogrammet i Elverumsregionen, og ber om et møte med Elverum kommune for å diskutere betingelsene for slik deltagelse. Det kreves at Våler kommune får en styrerepresentant i omstillingsstyret.
	019/15	Interne rutinebeskrivelser ved offentlige anskaffelser	Plan for revisjon av innkjøpsveileder og informasjon om denne til virksomhetene tas til etterretning. Kommunestyret beklager at kommunens innkjøps- og regelverk ikke er fulgt i forbindelse med utkjøring av slam.
	020/15	Drift og rutiner i eiendomsforvaltningen	a. Kommunestyret tar rapport om Drift og rutiner eiendomsforvaltningen til orientering. b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger. c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.9.15.
	021/15	Revidert plan for forvaltningsrevisjon 2013 - 2015	Kommunestyret tar den reviderte planen for forvaltningsrevisjon for 2015-2016 til orientering
	022/15	Presentasjon av kommunens overordnede risiko og sårbarhetsanalyse	Rapport fra helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse med tiltaksliste tas til etterretning. Kommunestyret beklager at relevante offentlige aktører ikke har deltatt i arbeidet slik som det forutsettes i forskriften.
	023/15	Vurdering av Våler kommunes næringsengasjement - ny behandling	1. Det arbeides videre med opprettelse av en egen næringsmedarbeider for Våler fra 01.01.2016. 2. Det forhandles med Åsnes om ytterligere samarbeid innen næringsarbeidet. Samarbeidet med Elverum er ivarettatt i omstillingsprogrammet og deltakelsen i ERNU.
20.4.15	024/15	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering.
	025/15	Søknad om fase 2 i byregionprosjektet	Opprinnelig forslag til vedtak ble vedtatt.
	026/15	Ny behandling av spørsmålet om oppdyrking, salg eller utleie av jord på Haslemoen	1. Skogsarealene på Haslemoen omdisponeres til jordbruk 2. Endelig utforming av arealene bestemmes i forbindelse med arealplanleggingen av området. 3. Våler kommune avvirker tømmeret på de områder som skal omdisponeres etter en plan som utarbeides av Glommen og skogforvalter i fellesskap. 4. Stubbsmarken deles opp i henhold til arealplanen som utarbeides, og de ferdig fradelte arealene legges

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			ut for salg og oppdyrking. Hvordan dette salget skal gjennomføres behandles i egen sak.
	027/15	Innsigelse mot protokollen fra kommunestyrets møte 03.03.2014 - interpellasjon vedrørende saken om oppdyrking av Haslemoen	Innsigelsen tas inn i protokollen som en protokolltilførsel.
	028/15	Vålbyen barnehage - Utvidelse av investeringsbudsjett prosjekt rehabilitering	Budsjettet utvides med kr 1 714 607,00 og Våler kommune inngår avtale med henholdsvis: Våler Bygg, GK Norge AS og Lund Elektriske AS. I tillegg går Våler kommune ut med tilbudsforespørsel på etterisolering og maling i henhold til innkjøpsrutinene. Utvidelsen finansieres ved bruk av lån.
	029/15	Tilleggsbevilgning Våler kirke	Våler kommune tar opp lån inntil 5,2 millioner for å dekke manglende finansiering til nytt kirkebygg. · Våler kommuner betaler ut forskudd på inntil 5,2 millioner (i påvente av administrasjon av låneopptaket), slik at regninger som er forfalt kan betales. · Betingelse for Kirkelig fellesråd er at dagens tjenesteytingsavtale avsluttes og ny lages. Avtalen godkjennes av kommunestyret. · Rådmann gis fullmakt til å ta opp lån og godkjenne lånevilkår.
18.5.15	030/15	Referatsaker	
	031/15	Endelig behandling av planprogram for Åsnes og Våler	Endelig planprogram for felles næringsplan Våler og Åsnes kommuner vedtas med flg. endring i pkt 3.1: - <i>Planen skal så langt som mulig utarbeides i henhold til relevante nasjonale føringer.</i>
	032/15	Årsregnskap og årsberetning for Våler kommune 2014	1. Årsregnskap og årsberetning del 1 for Våler kommune 2014 godkjennes 2. Årets mindreforbruk i driftsregnskapet er 3,3 millioner kroner, og avsettes til overskuddsfondet. 3. Årets regnskapsmessige mindreforbruk i investeringsregnskapet er 2,9 millioner kr, og avsettes til ubundet investeringsfond. 4. Rådmann gis fullmakt til å foreta disposisjoner som fremgår av vedtaket.
	033/15	Søknad om tilskudd til psykolog i Våler	Våler kommune ønsker å ansette psykolog i 60 % stilling. Våler kommune stiller seg positive til å motta rekrutteringstilskudd, og forplikter seg til å videreføre stillingen på sikt. Finansiering første driftsår dekkes innenfor årets budsjettramme. Stillingen innlemmes i Psykisk helseteams årlige budsjett fra 2016 gjennom økt budsjettramme tilsvarende beregning i saken.
	034/15	Retningslinjer for arrangement i Solør	Foreslåtte felles retningslinjer for arrangement i Solør godkjennes.
	035/15	Orienteringssak: Status Søndre Hoel	Statusrapport for Søndre Hoel tas til orientering
	036/15	Deltagelse i byregionprogrammet i Elverumsregionen	Våler kommune støtter søknaden om Byregionprogram for Elverumsregionen. Våler bevilger sin andel av Byregionprogrammet. Vålers andel i Byregionprogrammet dekkes av kraftfondet. Punkt 3.2 i handlingsprogrammet for omstilling i Elverumsregionen gis følgende tillegg: Et annet mål må være at innen det grønne vekstskiftet der Våler med Forestia og Moelven Våler har landets største trebaserte skogsindustri, må det bli satset på FoU og ny arbeidsplasser. Punkt 3.22 i samme plan utgår. Saken ble utsatt.
	037/15	Fornyet ønske om støtte til arbeide med Solør-Odalsvegen og forbindelsen videre mot Eidsvoll og Gradermoen	
	038/15	Etapper av Rally Sweden 2016 i Solør	Saken ble utsatt.

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
	039/15	Salg av brannstasjonsbygget. Endelig behandling	Saken ble utsatt til kommunestyrets møte 22. juni.
22.6.15	040/15	Referater og orienteringer	Referatsaker tas til orientering.
	041/15	Budsjett- og regnskapsrapport 2015 - 1. tertial	Våler kommunestyre tar til orientering mottatt tertialrapport pr. 1. tertial 2015. Det påpekes at selv om kommunen mottar tilskudd for 500 plasser ved Haslemoen transittmottak, er det en gensidig forståelse mellom kommunen og UDI at driften skal baseres på 350 plasser for å hindre negative konsekvenser av drifta.
	042/15	Revidert investeringsbudsjett 2015 og økonomiplan 2015 - 2018	1. Våler kommune vedtar revidert investeringsbudsjett 2015, med unntak av bevilgning på kr 100.000 til planlegging av veginvesteringer, som tas ut og at det bevilges kr 250.000 til Vålbyen barnehage. 2. Rådmannen gis fullmakt til å oppta lån i forhold til vedtaket. 3. Fullstendig økonomiplan blir vedtatt sammen med årsbudsjett 2016-2019, og foreløpig plan er derfor ikke bindende for 2016-2018. Rådmannen framskynder arbeidet med en totalplan for kommunale boliger. Rådmann får fullmakt til å refinansiere inntil 260 millioner.
	043/15	Lån og refinansiering 2015	
	044/15	Bosetting av flyktninger med bakgrunn i den akutte flyktningesituasjonen	Våler kommune mottar seks flyktninger i året fra og med 2015. Mottaket organiseres av rådmannen i samarbeid med nabokommunene. Antallet flyktninger begrenses slik at det ikke på noe tidspunkt skal være flere enn 50 flyktninger, familieegjenforeninger inkludert, i det kommunale mottakssystemet i Våler. Vedtaket gjelder så lenge behovet for mottak er tilstede. Flyktningene skal ikke bosettes på Storskjæret. Igangsetting av tiltak etter signaler fra statlig hold skal fullfinansieres av staten.
	045/15	Lånegaranti til fordel for Kirkelig fellestråd i Våler	Våler kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån inntil 3.000.000,- kr. som kirkelig fellestråd i Våler tar opp til kjøp av ny/brukt gravemaskin og til ferdigstillelse av nytt kirkebygg. Garantien gjelder for lånets hovedstol maks. 3.000.000,- kroner med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige (3.000.000,- kroner + 10 %). Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 10 år med tillegg av inntil 2 år, jfr garantiforskriftens § 3. Lånet nedbetales fortløpende når merverdiavgiften blir tilbakeført, og ved innkomne gavemidler som tilfaller kirken. Det forventes pr i dag at reelt lån vil være i størrelsesorden kr 500 000 til Prosje Våler nye kirke og kr 250 000 til ny kirkegårdsgraver.
	046/15	Fornyet ønske om støtte til arbeide med Solør-Odalsvegen og forbindelsen videre mot Eidsvoll og Gardermoen	Våler kommune anmoder Hedmark fylkeskommune om fette et prinsippvedtak om at en ser den distriktsmessige fordelene for Øvre Solør og Nord-Odal med en forbedret og raskere vei over Vestmarka og en ombygging av fv. 181 øst for Gullverket med forkorting / utretting av denne veien. Våler kommune anmoder Hedmark fylkeskommune om å samarbeide med de 3 kommunene for at det for eksempel kan

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			bli tilført statlige distriktsmidler eller forsøksmidler til dette området under henvisning til utredningen med negative trender mv.
	047/15	Garanti til fordel for Våler Bo og servicesenter stiftelse	1. Våler kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån inntil 2.000.000,- kr. som Våler Bo og Servicesenter Stiftelse i Våler tar opp til rehabilitering av varmeanlegg. 2. Garantien gjelder for lånets hovedstol maks. 2.000.000,- kroner med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. 3. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 2.000.000,- kroner + 10 %. 4. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 15 år med tillegg av inntil 2 år, jfr garantiforskriftens §3. 5. Det lages en regressavtale mellom Våler kommune og VBSS, før selvskyldnergarantien signeres. 6. Våler kommune v/inntaksrådet VOS forbeholder seg retten til å være med i styrkingen av inntaket til bo- og servicesenteret videre etter 2017. 7. Gjeldende avtale forlenges med 10 år med automatisk forlengelse for ti nye år.
	048/15	Tilstandsrapport for skole 2015	1. Kommunestyret godkjenner «Tilstandsrapport for grunnskolen i Våler 2015». 2. Kommunestyret forutsetter at rådmannen og skolene bruker vurderinger og konklusjoner som utgangspunkt for forbedringsarbeid og styrket innsats for bedre læringsresultat og bedre læringsmiljø. 3. Kommunestyret skal følge opp arbeidet i KS sitt utviklingsprogram «Den gode skoleeier» gjennom politisk representasjon, samt være aktiv i videre arbeid med skoleeierrollen etter at programmet er avsluttet. 4. Skolefaglig dag med dybdegjennomgang av siste tilstandsrapporten gjennomføres som en del av politikeropplæringa for hele kommunestyret og KO-utvalget 5. Dialogdag gjennomføres med KO-utvalget de tre påfølgende årene. Vårt mål er at Vålerskolen skal være blant Hedmarks aller beste når det gjelder omdømme, læringsmiljø og læringsresultater innen 2019. Rådmannen utarbeider i samarbeid med KO et system for ennå tydeligere og tettere mål- og resultatstyring i Vålerskolen. Behandling av av utvidet interkommunalt samarbeide avventer til nytt kommunestyre har tatt stilling til hvordan Våler skal forholde seg til kommunereformen.
	049/15	Utvidet interkommunalt samarbeid mellom Åsnes og Våler	
	050/15	Etapper av Rally Sweden 2016 i Solør	Våler kommune er positive til at det arrangeres VM Rally i Våler/Åsnes. Våler kommune bevilger inntil kr 150.000 som grunnfinansiering/garanti for gjennomføring av arrangementet. Beløpet innarbeides i 2016-budsjettet.

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
	051/15	Skatteoppkreverens årsrapport 2014	Skatteoppkreveren sin årsrapport/årsregnskap 2014, Skatteetatens kontrollrapport og kontrollutvalgets vedtak tas til orientering.
	052/15	Fullmakt til kjøp av boliger- Vedtaksboliger	HO har et tilleggsforslag: Det forutsettes at resterende investeringsmidler 1,5 millioner, benyttes til rehabilitering Ungbo som planlagt. Forslag til vedtak med tilleggsforslaget fra HO ble enstemmig vedtatt.
	053/15	Rapport overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper	Kommunestyret tar rapport om overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper til orientering. Kommunestyret ber administrasjonen vurdere og eventuelt følge opp rapportens anbefalinger.
	054/15	Forvaltningsrevisjonsrapport barnevernet	Kommunestyret tar rapport om Solør barneverntjeneste til orientering.
	055/15	Salg av brannstasjonsbygget. Endelig behandling	Våler kommune selger sin eiendommer 41/163 og 41/332 til Mobakk eiendom for kroner 1.600.000,- Kjøpsavtale som vedlagt saken godkjennes. Dersom planen for opprusting av eiendommen ikke følges opp skal dette anses som brudd på leiekontrakten for brannstasjonen, noe som kan føre til at kontrakten heves.
	056/15	Tilbud om kjøp av Gravberget gård med tilhørende skogarealer	Kommunestyret tar opp forhandlinger med Statskog med sikte på å kjøpe Gravberggården og tilhørende skogarealer. Endelig forslag til kjøpsavtale med detaljering av arealer og betingelser legges fram i ekstraordinært kommunestyre i august.
7.9.15	057/15	Referatsaker	Referatsakene ble tatt til orientering.
	058/15	Budsjettjusteringer etter 1.tertial	Virksomhetsområdet 143 Tifu styrkes totalt med 1 millioner kroner Finansieres med å redusere avsetning til overskuddsfond med tilsvarende beløp Tekniske budsjettjusteringer vedtas ihht vedlagt oppsett - skjema 1A og skjema 1B
	059/15	Økonomi og budsjetttrutiner for samarbeid i Solør	Saken sendes tilbake til rådmennene i Våler og Åsnes, som får i oppdrag å utarbeide et nytt forslag som legges fram i et senere møte.
	060/15	Investering til drift av kirkegård i Våler	1. Kun nødvendig graveutstyr anskaffes. 2. Ingen bevilgning til garasje. Kirkelund bør fortsatt kunne benyttes. 3. Årlig tilskudd tas opp ved behandling av neste års kommunebudsjett. 4. Kirkeelig fellesråd sender inn sitt budsjettforslag for 2016.
	061/15	Mellomfinansiering av godkjente spillemiddelsøknader	Saken ble trukket.
	062/15	Innløsning av festetomter ved VOS	Våler kommune tilbyr festerne av de 8 festetomtene ved VOS å kjøpe sine tomter for kr 100,- pr m2 Våler kommune varsler samtidig oppjustering av festeavgiften f.o.m. 2016 til kr 5 pr m2. Tomtegrensene til festetomt 7 og 8 må justeres slik at disse samsvarer med reell arealbruk. Alle kostnadene ved overdragelsen bæres av kjøper.
	063/15	Tillatelse til ølsalg valgdagen	Det gis tillatelse til salg av alkoholholdig drikk som inneholder over 2,5 og høyest 4,7 volumprosent alkohol også for valgdagen. Salget kan skje innenfor vedtatt åpningstid, 08:00-20:00.
	064/15	Høring: Overføring av Øvre Flisa og Østre Æra til Osensjøen og økt senkning av Osensjøen	Basert på GLB sin søknad vil Våler kommune fraråde at GLB gis konsesjon som ønsket. Det vektlegges at de samlede skader og ulemper for allmenne og private interesser overstiger de fordeler tiltaket vil medføre, jf. vassdragsreguleringsloven § 8. Konsekvensene av det omsøkte tiltaket fremstår mangelfullt utredet og søknaden tilfredsstillende ikke de

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			krav som følger av forskrift om konsekvensutredninger etter sektorlover 19. desember 2014 (KU-Kommunestyret godkjenner at det i forbindelse med det økologiske arealet gis mulighet for bytte av arealer i hele leieperioden.
	065/15	Utleie av økologisk areal på Haslemoen, parsell nr. 4	2. Det økologiske arealet lyses ut på nytt etterat administrasjonen har utarbeidet nye retningslinjer. 3. Ved avbrudd av økologisk drift skal parsellen tilbakeføres konvensjonell drift og overføres til første vara på den konvensjonelle reservelista.
	066/15	Revidert tilbud om kjøp av Gravberget gård med tilhørende skogareal	Ordfører og rådmann samt skogansvarlige får fullmakt til å forhandle og kjøpe innenfor ei ramme på 28,1 mill.kr.
	067/15	Felles ungdomsskole Åsnes Flisa	2. Kommunestyret evaluerer drift av bygningsmassen etter 2 år, samt et evt. salg. 3. Våler kommune skal ha tilgang til nødvendige arealer ift. snøscooter/skiløyper.
21.9.15	068/15	Lovlighetskontroll av vedtak i sak 066/15	Rådmannen gis fullmakt til å utrede et samarbeide om ungdomsskole.
28.9.15	069/15	Godkjenning av valgoppgjøret for kommunestyret valg 2015	Kommunestyret opprettholder sitt vedtak i sak K-066/15 fra 7.september, og oversender saken til departementet (fylkesmannen). Vedtaket iverksettes ikke før klagen er behandlet av fylkesmannen.
	070/15	Valg av formannskap 2015-2019	Valggjennomføringen og valgoppgjøret ved kommunestyrevalget i Våler 2015 godkjennes.
	071/15	Valg av ordfører	Følgende ble valgt til formannskapet for perioden 2015-2019: Medlemmer 1. Lise Berger Svenkerud 2. Espen Svenneby 3. Ragnar Kristmoen 4. Ole Frode Mikkelsgård 5. Ivar Arnesen Vararepresentanter for nr 1, 2 og 3 Eva Olastuen Thomas Bråten Kjell Konterud Torstein Risberg Hilde Riseng Vararepresentanter for nr 4: Per Ove Leistad Ola Nystuen Arild Lande Vararepresentant for nr 5: Bjørn Thomas Berget Monica Skybakmoen Lise Morønning
	072/15	Valg av varaordfører	Lise Berger Svenkerud ble valgt til ordfører i Våler kommune for perioden 2015-19.
	073/15	Representant til KS fylkesmøte	Espen Svenneby ble valgt som varaordfører for 2015-19.
	074/15	Valg av kontrollutvalg 2015-2019	Ordfører ble valgt med varaordfører som varamedlem. Følgende ble valgt som medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalget: 1. Hans Johan Finne, leder 2. Lena Henriksen 3. Marita Kalfoss Sollien 4. John Christian Wold 5. Åse Synnøve Svendsen Varamedlemmer for nr 1, 2 og 3: Bente Libekk, Ola Sørlandsengen og Nicklas Aven Varamedlemmer for nr 4 og 5: Arne Bekkevold og Grete Aabakken Varamedlemmer innkalles fortløpende for hver gruppe.
	075/15	Valg nemnd i forbindelse med valg av styrer, nemnder og råd for perioden 2015-2019	Til valg nemnd ble formannskapet valgt sammen med 1 representant fra hver av de partiene som ikke er representert i formannskapet.
19.10.15	077/15	Kontrollutvalg - valg av nestleder og utskifting av ulovlig valgt medlem og varamedlem	Kontrollutvalget har etter dette følgende sammensetning: Følgende ble valgt som medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalget: 1. Hans Johan Finne, leder 2. May Britt Nordhagen

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			3. Marita Kalfoss Sollien 4. John Christian Wold 5. Åse Synnøve Svendsen, nestleder Varamedlemmer for nr 1, 2 og 3: Eli Grønøft Dybdahl, Ola Sørlandsengen og Nicklas Aven Varamedlemmer for nr 4 og 5: Kristian Noer og Grete Aabakken Varamedlemmer innkalles fortløpende for hver gruppe. Enstemmig som forslag til vedtak.
078/15		Glåmdal sekretariat IKS - valg - utskrift av møtebøker mm 2015 - 2019	
079/15		Endring av nemndstrukturen 2105	Dagens struktur beholdes med tre utvalg i tillegg til formannskap: Kultur og oppvekst - KO Helse og omsorg - HO Næring og miljø - NM Utvalgene skal ha 5 medlemmer. Se protokoll
080/15		Utvalg for næring, miljø og teknisk (NM) 2015 -19 Sammendrag:	Se protokoll
081/15		Utvalg for helse og omsorg 2015-2019	Se protokoll
082/15		Utvalg for kultur og oppvekst	Se protokoll
083/15		Klagenemnd 2105-2019	Se protokoll
084/15		Valgstyre 2015-2019	Se protokoll
085/15		Legatstyre for 2015-2019	Se protokoll
086/15		Eldres råd og likestilling for funksjonshemmede 2105-2019	Saken ble enstemmig utsatt.
087/15		Fredheim verneheim	Rådmannen delegeres myndighet til å utpeke representant for 2015 - 2019.
088/15		Vålertunet 2015 - 2019 Stiftelsen Våler bo og servicesenter valg mm	Kjell Ivar Berget ble valgt som fast medlem med Bjørn Thomas Berget som vara. May-Liss Sæterdalen ble valgt som fast medlem med Unni Tollefsen som vara.
089/15		Politiråd 2015 - 2019 - politiske representanter	Til politirådet oppnevnes ordfører og hovedutvalgsleder samt rådmannen. Som vara for de politiske representantene velges h.h.v varaordfører og nestleder i de respektive utvalgene.
090/15		Solør barneverntjeneste - medlemmer til folkevalg nemnd	Sittende nemndsmedlemmer fungerer til det legges fram ny sak om nedleggelse eller omorganisering av nemnda.
091/15		Glåmdal voksenopplæringscenter - GIV IKS - uttreden eller valg til representantskapet 2015 - 2019	Våler kommune trer ut av samarbeidet om Glåmdal voksenopplæringscenter iks. KO avgjør om sittende medlem fra Våler kommune skal gjenvelges til dato for uttreden eller om det oppnevnes en ny person for den tiden som gjenstår.
092/15		Barnas talsmann 2015 - 2019	Bjørn Thomas Berget oppnevnes som barnas talsmann.

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
	093/15	Solør Renovasjon IKS representanter 2015 - 2019	Kommunens representanter i Solør Renovasjon IKS for perioden 2015 - 2019 skal være ordfører og leder av NM-utvalget med hhv varaordfører og nestleder NM som vararepresentanter.
	094/15	Midt Hedmark brann og redningsvesen møtebok, protokoller 2105-2019	Til MHBR IKS 2015 - 2019 velges ordfører og leder NM med h.h.v varaordfører og nestleder som vararepresentanter.
	095/15	Eiendomsskatt - klagenemnd 2015 - 2019	Ragnar Kristmoen, leder - vara: Unni Tollefsen 2. Espen Svenneby, nestleder - vara: Magnus Tøraasen 3. Elin Østeberg - vara Geir Rundberget
	096/15	Eiendomsskatt - valg av sakkyndig nemnd og overnemnd 2015 - 2019	Valgte medlemmer Valgte varamedlemmer 1 Egil Olav Hansen, leder Bjørn Thomas Berget 2 Pia Knøsen Lund, nestleder Jan Tore Olsrud 3 Ottar Haugen May-Liss Sæterdalen
	097/15	Fellesråd - representanter 2007 - 2015 - 2019	Kommunens representant i fellesrådet skal være ordfører med varaordfører som vara.
	098/15	Konfliktråd - representant til utvalg for oppnevning av meglere 2015 - 19	Som representant til utvalg for oppnevning av meglere velges Monica Skybakmoen med Pia Knøsen Lund som vara.
	099/15	Solørfondet - valg til fondsstyret 2015 - 2019	Til fondsstyret velges ordfører med varaordfører som vara.
	100/15	- Generalforsamlinger - kommunens representant 2011 - 2015 - 2019	Ordfører eller den ordfører for enkeltmøter bemyndiger, representerer kommunen i generalforsamlinger.
	101/15	Solør-Odalsvegen - valg 2015 - 2019	Styringsgruppa:Arne Idar Grandahl - vara Kåre Magne Sæther, Kjell Konterud - vara Gudmund Gjerdum Årsmøte i vedlikeholdsforeningen:Arne Idar Grandahl
	102/15	Heimevernsnemnd 2011 - 2015 - 2019	Kommunens medlemmer i heimevernsnemnda for 2015 - 2019 skal være Torstein Risberg - vara Arnstein Rivenes, Arild Lande - vara Ragnar Kristmoen
	103/15	Budsjett- og regnskapsrapport 2. tertial 2015	1.Budsjett- og regnskapsrapport pr. 2. tertial 2015 på totalt prognose 6,0 millioner kroner tas til etterretning. 2.Merforbruk/mindreinntekter ser ut til å medføre regnskapsmessig merforbruk for 2015, men budsjett 2015 blir ikke styrket. Et eventuelt regnskapsmessig merforbruk vil være kjent ved 3. tertial 2015, som er i årsregnskapet for Våler kommune 2015. Inndekning av et ev. merforbruk må foretas av kommunestyret i behandling av årsregnskapet for 2015.
	104/15	Ny møteplan - nye møtedager	Møteplanen for 2. halvår ble vedtatt.
26.11.15	105/15	Referat og orienteringer	Tas til orientering
	106/15	Høringsuttalelse for samordnet areal- og transportstrategi for Oslovegen.	Repr Kjell Konterud foreslo: Våler kommune sender en egen høringsuttalelse om Samordnet areal og transportstrategi for Oslovegen i tillegg til den som sendes fra Glåmdal regionråd. Denne uttalelsen skal ha slik tilleggstekst: Våler kommune slutter seg til uttalelsen som kommer fra Glåmdal regionråd, men følgende tillegg: Våler kommune mener at følgende tekst tas ut av strategien for naturgrunnlag og blå-grønn struktur på side 31:Vekst skal kunne prioriteres foran jordvern innenfor

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			byene og tettstedene, samtidig som jordvern skal prioriteres foran vekst utenfor byer og tettsteder. Punktet Riksgrensens/Magnor – Kløfta (E16 øst og Rv2): på side 50 gis følgende ordlyd i siste setning: «Viktige strekninger videre er RV2 til Elverum og Riksgrensens ved Magnor.» På samme side bør det komme inn to nye punkt: Elektrifisering av Røros – solbanen må gjennomføres så snart som mulig. Det er også viktig med gode terminalløsninger for tømmerknyttet til skogvirke og den store treindustrien langs Røros – Solørbanen. Administrasjonen innarbeider dette i kommunens høringsuttalelse. Forslag til vedtak med de endringer/tillegg som Konterud foreslo, ble enstemmig vedtatt.
	107/15	- Smittevermplan for Solør 2015-2020	Smittevermplan for Solør 2015-2020 ble vedtatt.
	108/15	Valg av eldreråd og råd til likestilling for funksjonshemmede for 2015 - 2019	Repr Svein Olsen foreslo: Eldrerådet og råd for funksjonshemmede deles i to og at utvalget skal bestå av følgende personer: Edith Knutsen, leder, vara Anne M Bergjordet, Nestleder Jan Tore Olsrud, var Finn KristiansenGerd Opseth, vara Svein K OlsenSteinar Sandnæs, vara Alf Grødem, Guro Finstad, vara Thor M. Opseth. Med 18 mot 1 stemme ble det vedtatt at det fortsatt skal være ett utvalg. Deretter ble EF-utvalgets forslag enstemmig vedtatt.
	109/15	Valg til representantskapet i Hedmark Revisjon IKS	Varaordfører Espen Svenneby ble valgt som fast representant med Rgnar Kristmoen som vara.
	110/15	Årsplan 2016 for kontrollutvalget	Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
	111/15	Høring: Nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre for økt samvirke blant beredskapsaktørene.	Våler kommune slutter seg til felles høringsuttalelse vedrørende DSBs mulighetsstudie «Vurdering av nasjonale og regionale øvings- og kompetansesentre for økt samvirke blant beredskapsaktørene» i sin helhet slik den foreligger.I tråd med at Hedmark fylkeskommune, Fylkesmannen og regionrådet i Sør-Østerdal støtter opp om Haslemoen som et regionalt øvings- og kompetansesenter, vil også Våler kommune be om at etablering av BAFT – Beredskapsaktørenes felles treningsenhet – og etablering av et regionalt øvings- og treningssenter på Haslemoen vektlegges særskilt i den videre prosessen.
	112/15	Mottak og bosetting av flyktninger	Våler kommune mottar seks flyktninger i året fra og med 2015.Mottaket organiseres av rådmannen i samarbeid med nabokommunene.Antallet flyktninger begrenses slik at det ikke på noe tidspunkt skal være flere enn 30 flyktninger, familiegjenforeninger inkludert, i det kommunale mottakssystemet i Våler.Vedtaket gjelder så lenge behovet for mottak er tilstede.Våler kommune ønsker barnefamilier.Igangsetting av tiltak etter signaler fra statlig hold skal fullfinansieres av staten.
17.12.15	113/15	Budsjettrevidering 2015 av skjema 1A, 1B, 2A og 2B	Våler kommune vedtar skjema 1A, 1B, 2A og 2B. 2. Rådmann gis fullmakt til å fordele resterende lønns-reserve som er avsatt i budsjettet for 2015.
	114/15	Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019	Våler kommunestyre vedtar med hjemmel i kommunelovens § 45 Våler kommunes årsbudsjett for 2016 og økonomiplan for 2016-2019, del A1 Økonomiske oversikter som består av budsjettskjema 1A, 1B, 2A og 2B. Investeringspostene for skole, aktivitetshus og Gravberget slås sammen til en post på samme linje i skjema 2B. 2. Kommunestyret vedtar prisregulativet del B5. Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 01.01.2016, og fastsettes ut fra de til enhver tid gjeldende lover,

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			forskrifter og retningslinjer. 3. Kommunestyret vedtar at eiendomsskatt for Våler kommune videreføres til å gjelde hele kommunen etter eiendomsskatteloven 2 og 3. Skattesatsen settes til 3 promille. 4. Ihht forskrift om tilskudd til barnehager vedtar kommunestyret følgende foreløpige tilskuddssatser til private barnehager for 2016 . 5. Samlet drifts- og kapitaltilskudd pr heltidsplass for små barn (196 910 + 14 100) Samlet drifts- og kapitaltilskudd pr heltidsplass for store barn (95 071 + 14 100) Tilskuddet utbetales kvartalsvis. 6. Kommunestyret vedtar at skatteøret settes til de enhver tid gjeldende maksimalsatser som Stortinget vedtar. 7. Rådmann gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme begrenset til 20 millioner kroner. 8. Rådmann gis fullmakt til å fordele lønnsreserven som er avsatt i budsjettet. 9. Rådmannen gis fullmakt til å foreta låneopptak i henhold til investeringsbudsjett 2016 . 10. Rådmann gis fullmakt til å refinansiere lån i samsvar med finansreglementet. 11. Vann, avløp og renovasjon fastsetter gebyr i henhold til selvkostreglene. 12. Vedtak om bruk og avsetning av fond i årsbudsjett 2016 opphever tidligere vedtak om bruk og avsetning av fond i årsbudsjett 2016. 13. Rådmann gis fullmakt til å flytte nettobudsjetter for interkommunale samarbeid og IKS til virksomhetsområde 305 «interkommunale samarbeid» fra andre virksomhetsområder, såfremt flyttingen ikke medfører økninger/reduksjoner i samlet budsjett. 14. Kommunestyret øker tildelingen til kulturmidler i budsjettet gjennom reduksjon av politiske utgifter med kr 75 000.
	115/15	Solør barneverntjeneste - endring av samarbeidsmodell	Solør barneverntjeneste endrer styringsform til administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28 b. Endringen skjer fra 1. januar 2016. 2. Samarbeidsavtale om interkommunal barneverntjeneste mellom Grue, Åsnes og Våler kommuner gjennomgås på nytt. Nytt forslag fremmes for de tre kommunestyrene. De tre rådmennene får oppgaven med å lage nytt forslag. 3. «Avtale om rutiner for kommunalt samarbeid i Solør» utarbeides og fremmes samtidig med nytt forslag til samarbeidsavtale for barnevernet.
	116/15	Kommunereformen	Våler ønsker en utredning av alternativet Åsnes-Våler-Elverum. Dersom en av kommunene Åsnes eller Elverum skulle trekke seg underveis så ønsker Våler å fortsette med den andre kommunen. Ordfører og rådmann gis mandat til å organisere nødvendig samarbeid og aktivitet innenfor gjeldende budsjettammer, for å få på plass utredningen.

Dato	Sak	Sakstittel	Vedtak
			2. Kommunestyret ønsker en plan for innbyggermedvirkning. Ordfører og rådmann gis mandat til 3. Kommunestyret ønsker at administrasjonen framlegger en sammenlignende vurdering av 0-alternativet (fortsette som egen kommune), og alle de øvrige utredningene som er gjennomført. Denne sammenlignende vurderingen må foreligge i god tid før kommunestyrets endelige behandling av saken i juni 2016.
	117/15	Kommunesamarbeid Våler-Åsnes-Grue	Våler kommune deltar i et samarbeid i Solør (Våler-Åsnes-Grue) om felles SLT. · Rådmann får fullmakt til å finne alternativ til arbeidsgiverkontrollen. Maksimal lengde på avtalen er til 31.12.2019. Begrenset budsjett til 250.000,- kr pr år.
	118/15	- Opphør prosjekt felles ungdomsskole med Åsnes	Vedtaket i KST 067/15 om utredning om felles ungdomsskole utsettes på ubestemt tid. Bygging av ny 1-10 skole prioriteres.
	119/15	Styringsgruppe / arbeidsgruppe for ny skole og aktivitetshus.	Tidligere styringsgruppe og de to arbeidsgruppene for ny skole og aktivitetshus nedlegges. KO-utvalget skal være styringsgruppa for videre arbeid med Ny skole og aktivitetshus. Leder for KO-utvalget er også leder for styringsgruppa. KO-utvalget skal invitere parter som har krav på deltagelse og medbestemmelse når saker om ny skole/aktivitetshus behandles. KO-utvalget delegeres alle fullmakter til å utrede og fremme forslag til ny skole og aktivitetshus. Resterende av tidligere utredningsbudsjetter kan KO-utvalget disponere til utredningsarbeidet med skole/aktivitetshus. KO-utvalget kan ikke videre delegere disse fullmaktene. Om KO-utvalget finner det nødvendig med å opprette arbeidsgruppe skal minst to fra KO-utvalget selv delta. Det kan likevel ikke opprettes mer enn en arbeidsgruppe. Styringsgruppa rapporterer framdrift til kommunestyret, og må for øvrig forholde seg innen gjeldende budsjettrammer.
	120/15	Justeringer i reglement for godtgjørelser. Godtgjørelse til varaordfører og utvalgsledere.	Pkt 2 om overformynderi utgår fra reglementet. Forøvrig ble saken utsatt og sendt tilbake for behandling i formannskapet før kommunestyret

[illegible]

		Budsjettbehandling for 2015 (15.12.14) K- 080/14 Vedtak 1. Aktivitetshus bygges i h.h.t planen. 2. 1-10 skole skal planlegges og utredes i 2015. 3. Det bevilges 1 mill kr i 2015 og nødvendige bevilgninger skal innarbeides de påfølgende budsjettårene (økonomiplanen). 4. Det skal avholdes informasjonsmøter om skole og aktivitetshus i løpet av januar 2015 på Braskereidfoss og i Våler. Dette skal være et åpent møte for alle der det er muligheter for innspill til prosessen før endelig beslutning tas. 5. Kommunestyret skal inviteres til felles befarings og gjennomgang av Vålbyen skole før informasjonsmøtene. Befaring gjennomføres via ekstraordinært kommunestyremøte der eventuelt andre saker kommer i tillegg. 6. Landbruksvikar videreføres. Timepris og andre ytelser justeres slik at kommunens bidrag blir maks 75.000. Ordningen vurderes lagt inn i Norsk landbruksstjeneste fra 2016. 7. ERNU/ Solør næringshage videreføres og avklares i februarmøtet. 8. Våler kommunestyre vedtar med hjemmel i kommunelovens § 45 Våler kommunes budsjett for 2015 og økonomiplan for 2015 – 2018 som framstilt i skjema 1A, 1B og investering i 2A og 2B i budsjettokumentet. 9. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme begrenset til 20 mill kr. 10. Budsjettert overskuddsavsetning settes av til fond, overskuddsfondet. 11. Kommunestyret vedtar at skatteøret settes til de enhver tid gjeldende maksimalsatser som Stortinget vedtar. 12. Kommunestyret vedtar eiendomsskatt for hele Våler kommune videreføres til å gjelde hele kommunen etter eiendomsskattelovens §§ 2 og 3. Skattesatsen settes til 3 promille. 13. Kommunestyret vedtar gebyrregulativet slik det fremgår av vedlegg A til årsbudsjett/økonomiplan. Nye gebyrsatser, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 01.01.2015. Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer varsles i samsvar med god forvaltningsskikk. 14. I henhold til forskriften om likeverdig behandling, § 4, vedtar Våler kommunestyre følgende kommunale tilskuddssatser til ikke-kommunale barnehager for 2015: (Hele barnehageplasser). Tilskuddssats drift 0-2 år kr 210.700,- Tilskuddssats drift 3-6 år kr 102.800,- Tilskuddssats kapital 0-6 år kr 5.500,- Tilskuddene utbetales kvartalsvis.

VEDLEGG 5
til sak 1/16

Hjelp

Møte i Formannskapet den 12.11.2015

Utvalg: Formannskapet
Dato: 12.11.2015 14:00 - 17:00
Møtested: Sentralgården
Status: Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

070/15 - 15/10982 - Referatsaker

Journaldato: 13.11.2015

0 dokument

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

015/15 - 15/9619 - Bekreftelse på anmeldt forhold - innbrudd på kulturkontoret 24.09.2015

Journaldato: 29.09.2015 Avsender(e): Hedmark politidistrikt

0 dokument

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

016/15 - 15/9543 - Melding om vedtak - Regional innkjøpsordning - RIIG

Journaldato: 25.09.2015 Avsender(e): Hedmark fylkeskommune

0 dokument

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

§ 017/15 - 15/9601 - Svar på søknad om utvidelse av låneramme - Våler kirkelige fellesråd

Journaldato: 29.09.2015

Dette dokumentet er unntatt offentlighet etter Off.loven §13.

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

071/15 - 15/9369 - Budsjett- og regnskapsrapport 2. tertial 2015

Journaldato: 13.11.2015

0 dokument

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

072/15 - 15/10981 - Valg til representantskapet i Hedmark Revisjon IKS

Journaldato: 04.11.2015

1 dokument

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

073/15 - 15/11155 - Støtte til julegate i Våler - 2015.

Journaldato: 13.11.2015

0 dokument

▼ Vis detaljer | Gå til journalposten | Gå til arkivsaken

Fremmøte

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@brednett.no

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

Hjelp

Møte i Formannskapet den 19.11.2015

Utvalg: Formannskapet
Dato: 19.11.2015 09:00 - 13:00
Møtested: Kommunelokalet
Status: Innkallingen er sendt

Saksliste

074/15 - 15/11558 - Mottak og bosetting av flyktninger

Journaldato: 18.11.2015

2 dokumenter

▼ Vis detaljer | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

Medlemmer

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger	Høyre	ordfører	lbs@brednett.no
Svenkerud			
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no
Kjell Konterud	Arbeiderpartiet	vararepr.	kjell.konterud@vaaler-he.kommune.no
Torstein Risberg	Arbeiderpartiet	vararepr.	torstein@matmar.no
Eva Olastuen	Arbeiderpartiet	vararepr.	evaolas@online.no
Hilde Riseng	Arbeiderpartiet	vararepr.	hkriseng@online.no
Bjørn Thomas Berget	Bygdelista Vålers framtid	vararepr.	bjornberget@hotmail.com
Thomas Bråten	Høyre	vararepr.	thbr@flugger.com
Lise Kristine Morønning	Senterpartiet	vararepr.	lise.k.m@hotmail.no
Monica Skybakmoen	Sosialistisk Venstreparti	vararepr.	mskybakm@online.no
Ola Nystuen	Venstre	vararepr.	ola-nys@hotmail.com
Arild Lande	Venstre	vararepr.	arild.lande@hotmail.com
Per Ove Leistad	Venstre	vararepr.	peroveleistad@gmail.com

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

[Hjelp](#)

Møte i Formannskapet den 12.11.2015

Utvalg: Formannskapet
Dato: 12.11.2015 14:00 - 17:00
Møtested: Sentralgården
Status: Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

070/15 - 15/10982 - Referatsaker

Journaldato: 13.11.2015

0 dokument

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

015/15 - 15/9619 - Bekreftelse på anmeldt forhold - innbrudd på kulturkontoret 24.09.2015

Journaldato: 29.09.2015 Avsender(e): Hedmark politidistrikt

0 dokument

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

016/15 - 15/9543 - Melding om vedtak - Regional innkjøpsordning - RIIG

Journaldato: 25.09.2015 Avsender(e): Hedmark fylkeskommune

0 dokument

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

§ 017/15 - 15/9601 - Svar på søknad om utvidelse av låneramme - Våler kirkelige fellesråd

Journaldato: 29.09.2015

Dette dokumentet er unntatt offentlighet etter Off.loven §13.

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

071/15 - 15/9369 - Budsjett- og regnskapsrapport 2. tertial 2015

Journaldato: 13.11.2015

0 dokument

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

072/15 - 15/10981 - Valg til representantskapet i Hedmark Revisjon IKS

Journaldato: 04.11.2015

1 dokument

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

073/15 - 15/11155 - Støtte til julegate i Våler - 2015.

Journaldato: 13.11.2015

0 dokument

▼ [Vis detaljer](#) | [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

Fremmøte

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@brednett.no

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Ole Frode Mikkelsgård	Venstre	medlem	post@olefrode.no

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

[Hjelp](#)

Møte i Formannskapet den 03.12.2015

Utvalg: Formannskapet
Dato: 03.12.2015 09:00 - 14:00
Møtested: Sentralgården
Status: Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

075/15 - 15/11878 - Referatsaker

Journaldato: 25.11.2015

1 dokument

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

018/15 - 15/11130 - Referat fra møte med fylkeskommune 06.11.2015 - eierforholdet til Vålerhallen

Journaldato: 09.11.2015 Avsender(e): Hedmark fylkeskommune

0 dokument

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

019/15 - 15/10776 - Videre arbeid med kommunereformen

Journaldato: 29.10.2015 Avsender(e): Kommunal- og moderniseringsdepartementet

0 dokument

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

076/15 - 15/11778 - Budsjettrevidering 2015 av skjema 1A, 1B, 2A og 2B

Journaldato: 18.12.2015

1 dokument

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

077/15 - 15/11777 - Årsbudsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019

Journaldato: 18.12.2015

11 dokumenter

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

078/15 - 15/11325 - Søknad om fritak fra politisk verv.

Journaldato: 17.12.2015

0 dokument

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

079/15 - 15/12155 - Kommunereformen

Journaldato: 18.12.2015

3 dokumenter

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

080/15 - 15/12182 - Kommunesamarbeid Våler-Åsnes-Grue

Journaldato: 18.12.2015

5 dokumenter

▼ Vis detaljer [Gå til journalposten](#) | [Gå til arkivsaken](#)

Fremmøte

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@brednett.no
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Per Ove Leistad	Venstre	vararepr.	peroveleistad@gmail.com
Ole Frode Mikkelsgård (Ikke møtt)	Venstre	medlem	post@olefrode.no

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

[Hjelp](#)

Møte i Formannskapet den 11.12.2015

Utvalg:	Formannskapet
Dato:	11.12.2015 08:00 - 10:30
Møtested:	Sentralgården
Status:	Møtet er ferdig protokollert

Saksliste

	081/15 - 15/12711 - Referatsaker
	Journaldato: 15.12.2015
	0 dokument
Vis detaljer Gå til journalposten Gå til arkivsaken	

Fremmøte

Politiker	Parti	Medlemstype	E-Post
Lise Berger Svenkerud	Høyre	ordfører	lbs@brednett.no
Espen Svenneby	Arbeiderpartiet	varaordfører	Espen.Svenneby@byggma.no
Ragnar Kristmoen	Arbeiderpartiet	medlem	ragnar@kristmoen.no
Ivar Arnesen	Senterpartiet	medlem	ivar-ar@online.no
Per Ove Leistad	Venstre	vararepr.	peroveleistad@gmail.com
Ole Frode Mikkelsgård (Ikke møtt)	Venstre	medlem	post@olefrode.no

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

[Hjelp](#)

Saksfremlegg

[>> Gå til arkivsak](#)

DokumentID:	15/12393 - Høringsuttalelse, endring av valgloven.
ArkivsakID:	15/1354 - Høring - endringer i valgloven.
Journaldato:	07.12.2015
Brevdato:	05.01.2016
Dokumentansvarlig:	Asgeir Rustad

Tekstdokument

- [Høringsuttalelse, endring av valgloven.](#) (Hoveddokument , 212KB)
- [Høringsnotat \(L\)\(268772\).pdf](#) (Vedlegg , 1MB)
- [Høring - endringer i valgloven](#) (Vedlegg , 212KB)

ACOS Innsyn levert av ACOS AS

VEDLEGG b
til sak 1/16

TILTAKSPLAN 2016

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Revidert 27.1.16

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging)(bestemmes i møtet 15.2.16) - Saker fra formannskapet. - Saker fra kultur og oppvekst. - Saker fra næring og miljø. - Saker fra helse og omsorg.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak. - Sykefravær (nærvær). - Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på følgende områder: - Integrering av flyktninger. - Etikk, arbeidsmoral og arbeidskultur. - En gang i året skal kontrollutvalget ut på en enhet/virksomhet - Kompetanse i skolen, lærere og krav til vikarer - Hjemmehjelpstjenesten, arbeidsbeskrivelse, opplæring, profesjonalitet
15.2.16	- Beredskapsplaner (utsatt sak).(jf. sak 37/15) (rådmannen) - Oppfølging av rapport undersøkelse slam, jf. KU-sak 39/15 (utsettes til neste møte) - Grusuttak. Informasjon fra rådmannen. - Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2015 og kontrollrapport fra Skatteetaten.
25.4.16	Oppfølging av rapport undersøkelse slam, jf. KU-sak 39/15
6.6.16	•
29.8.16	•
17.10.16	•
28.11.16	•
2017	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Rapportering fra revisjonen om revisjonsarbeidet og aktuelle saker.
15.2.16	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2015
25.4.16	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2015. - Årsavslutningsbrev årsregnskapet 2015.
6.6.16	•
29.8.16	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2016.
17.10.16	Oppfølging av revisjonens avslutningsbrev for 2015.

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
28.11.16	• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2016.
2017	•

revisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon.
15.2.16	• Rapport forvaltningsrevisjon-Lov om offentlige anskaffelser (utsettes på grunn av sykdom)
25.4.16	• Bestille forvaltningsrevisjon knyttet til samhandlingsreformen.
6.6.16	• Rapport forvaltningsrevisjon-Lov om offentlige anskaffelser. • Ytterligere oppfølging Drift og rutiner eiendomsforvaltning.
29.8.16	•
17.10.16	• Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.
28.11.16	• Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2017-2020.
2017	•

utvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll.
15.2.16	•
25.4.16	• Overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019.
6.6.16	• Bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2016-2019. • Oppfølging rapport, «Overordnet selskapskontroll-kommunens oppfølging av deleide selskaper.» KS-sak 053/15
29.8.16	•
17.10.16	•
28.11.16	•
2017	•

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Våler kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
15.2.16	• Oppdragsansvarlig revisors (forvaltningsrevisjon) habilitetserklæring for Våler kommune for 2016. • Oppdragsavtale for Våler kommune 2016. • Engasjementsbrev for Våler kommune. • Statusrapport oppdragsavtale for 2015, tredje tertial (31.12.15).
25.4.16	•
6.6.16	• Statusrapport oppdragsavtale for 2016, første tertial (30.4.16)
29.8.16	• Oppdragsansvarlig revisors (regnskapsrevisjon) habilitetserklæring for Våler kommune for revisjonsåret 2016.
17.10.16	• Statusrapport oppdragsavtale for 2016, andre tertial (31.8.16)
28.11.16	• Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.
2017	•

Kontrollutvalgets oppgaver

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
15.2.16	•
25.4.16	•
6.6.16	•
29.8.16	•
17.10.16	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2017 legges fram for kontrollutvalget.
28.11.16	• Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).
2017	•

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
15.2.16	• Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 behandles og oversendes deretter kommunestyret til orientering. • Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. • Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
25.4.16	•
6.6.16	•
29.8.16	•
17.10.16	•
28.11.16	• Kontrollutvalgets årsplan for 2017 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret.
2017	•

Til syn	Enhet	Dato	Våler-Tilsyn 2015	Avvik	Notater/mulig oppfølgingsområder	Frist	Tilsyn lukket	Lagt frem i KU
FM	15/280 Helse og omsorg	31.3.15	Tilsyn: Legemiddelhåndterin gen med multidosse		Ingen flere dok. Etter 26.3.15	Svart 26.3.15		27.4.15 11.6.15 9.11.15 15.2.16
FM	15/94 Vålbekken/T IFU	22.4.15 og 23.4.15	Tilsyn: Tjenester til personer med utviklingshemming.		26.6.15- sendt plan for retting av avvik. KU gir beskjed 9.11.15 hvis de ønsker dokumenter		15.11.16	27.4.15 11.6.15 9.11.15 15.2.16
FM	Krisesenter 10/1346	30.3.15	Tilsyn: Kommunens ansvar for krisesentertilbud. Vertskommune samarbeidet		Bedt om informasjon: -Om sentralbordet vet hvem i kommunen som har ansvar? -nødvendig informasjon på kommunens hjemmeside? -dokumentasjon om samarbeidet; avtaler, kommunestyrevedtak m.m - redegjørelse for hvordan kommunen sørger for Tilgjengelighet og nødvendig informasjon om tjenestetilbudet til sine innbyggere.			30.3.15 11.6.15 9.11.15 15.2.16

27.01.16

VEDLEGG 8
til sak 1/16

Sak nr.	Sak	Møtedato
3/2016	Revisjonsrapport interim 2015 - regnskapsrevisjon.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Revisjonsrapport interim 2015, fra Hedmark Revisjon IKS, datert 17.12.15.

Saksopplysninger

Som det går fram av oppdragsavtalen pkt. 5.3 legges det opp til en statusrapport regnskapsrevisjon i løpet av vinteren. Denne rapporten er sendt til rådmannen, med kopi til kontrollutvalget.

Hedmark Revisjon IKS vil være til stede og orientere om rapporten.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens interimrapportering til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Våler kommune
v/ rådmannen
2436 Våler i Solør

Glåmdal sekretariat IKS	
17 DES 2015	
Jnr.: V-121/15	Arkiv: 416.34
Saksbeh:	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Tove Brattli

Direkte tlf.:
971 49387

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
17.12.2015

REVISJONSRAPPORT INTERIM 2015 – VÅLER KOMMUNE

Vi har gjennomført interimsrevisjon i Våler kommune. I den forbindelse ønsker vi å knytte noen kommentarer til det arbeidet vi har gjort.

Gjennom høsten har vi oppdatert våre tidligere kartlagte rutiner og implementerte kontroller. For å bygge på kommunens interne kontrollhandlinger skaffer vi oss revisjonsbevis for at rutinene og de implementerte kontrollene fungerer tilfredsstillende. Dette gjør vi ved utvalgsbasert testing. På regnskapsområder der vi mener kommunens rutiner er svake, eller det gir mest effektiv revisjon, vil vi teste detaljer, noe som medfører en større kontroll av regnskapsdataene. Hensikten er å gi oss tilfredsstillende sikkerhet for at det ikke oppstår vesentlige feil i regnskapet.

Nedenfor har vi på de ulike regnskapsområdene summert opp våre erfaringer fra interimsrevisjonen.

Lønn

En kommunes internkontroll bygger i stor grad på at attestasjon og anvisning fungerer tilfredsstillende. Vi har testet rutinen for attestasjon og anvisning av manuelle variable lønnsbilag. Utvalgsbasert testing avdekket at denne rutinen ikke fungerer tilfredsstillende på enkelte områder, da det er funnet avvik i forhold til manglende attestasjon av reiseregninger/timelister. Vi anbefaler at rutine for både attestasjon og anvisning av manuelle variable lønnsbilag innarbeides og etterleves på alle virksomhetsområder.

Når det gjelder timelister i forhold til turnuser, håndteres dette i turnussystemet Visma Ressursstyring. Vi er blitt forklart at disse timelistene kun attesteres ved at timelistene godkjennes av avdelingsleder ved godkjenning av fil/logg for overføring til lønnssystemet Visma HRM. Vi anbefaler at det innføres rutiner med utkjøring av månedsrapport som både attesteres og anvises manuelt ute i virksomhetene. De attesterte og anviste månedsrapportene kan enten oppbevares ute i virksomhetene eller de kan sendes til lønningskontoret og oppbevares samlet der.

Vi har også testet et utvalg av nyansatte i forhold til om de er registrert i lønnssystemet på bakgrunn av signerte arbeidsavtaler. Det er ikke avdekket avvik.

I henhold til etablert rutine, avstemmer kommunen hver termin skattetrekk. Vi har testet rutinen og avdekket at det ikke foretas noen avstemming av skyldig på konto 23464000 Skattetrekk pr termin. Ved vår kontroll av avstemming for 3. termin 2015 er det avdekket at betaling av 1. termin og 2. termin er bokført mot konto 23464001 Påleggstrekk. Vi anbefaler at det foretas avstemming av skattetrekk pr termin mot bokført skyldig skattetrekk i skjemaet som benyttes ved avstemmingen.

Pensjon

Aktuar beregner årlig kommunens pensjonsforpliktelse. For at beregningene skal være riktige er aktuar avhengig av å motta korrekte data fra kommunen.

Vi har gjennomført tester på at innrapporteringen til pensjonsselskapene blir korrigert i forhold til endringer i arbeidsforholdene som kan oppstå i løpet av et år (som innmelding av nyansatte, endring i stillingsprosent eller slutt av arbeidsforholdene). Det er ikke avdekket avvik.

Varekjøp

Kommunens internkontroll bygger i stor grad på at attestasjon og anvisning fungerer tilfredsstillende.

Rutinen for attestasjon og anvisning er todelt, en manuell rutine og en elektronisk rutine. For test av om attestasjon og anvisning av elektronisk håndterte fakturaer fungerer tilfredsstillende, vil det være mest effektivt å teste regnskapssystemet for å se om det foreligger sperrer som hindrer at en og samme person både kan attestere og anvisne en gitt faktura. Vi har testet regnskapssystemet i forhold til dette og det fungerer tilfredsstillende.

Vi har også testet attestasjons- og anvisningsrutiner for manuelle fakturaer. Testen har avdekket avvik både i forhold til attestasjon og anvisning. I interimrapporten 2014 ble det også rapportert avvik i forhold til attestasjon. Vi anbefaler på nytt at kommunens rutiner knyttet til attestasjon og anvisning formaliseres og etterleves. Ved manuelle fakturaer bør det etableres rutine på økonomiavdelingen at attestasjon og anvisning skal foreligge før utbetaling og registrering av faktura foretas.

Når det gjelder bilag vedrørende tømmeroppgjør for kommuneskogen, inneholder disse både inntekter og utgifter vedrørende tømmerhogst og kjøring. Bilagene blir ikke attestert og anvist, kun signert av en ansatt. Vi anbefaler at det etableres rutiner slik at disse bilagene/utgiftene også blir både attestert og anvist.

Likvider

Området likvider omfatter kontroll av bank og kontantkasser. Kontantkasser har vi planlagt å foreta kontroll av pr 31.12. Bankkonti avstemmes månedlig når det gjelder de største kontiene. Noen bankkonti med mindre transaksjoner avstemmes ett par ganger i året. Alle bankkonti skal avstemmes pr 31.12. Vi har ved utvalgsbasert testing påsett at avstemming foretas gjennom året på de 6 største kontiene/de med flest transaksjoner. Eventuelle åpne poster er dokumentert og er ikke av eldre dato.

Arbeidsdeling

Etter møte med økonomisjef, der vi har fått oversikt over personer med bankfullmakt, samt oversikt over hvem som har attestering/anvisningsmyndighet, fremkommer det at det er ansatte som har begge deler. Denne arbeidsdelingen fremstår som noe svak i forhold til god internkontroll, og vi anbefaler at kommunen vurderer eventuell risiko knyttet til det. Forholdet ble tatt opp også i 2014 og vi anbefaler kommunen å vurdere muligheten for å forbedre arbeidsdelingen på området framover.

Budsjett - investering

Vi konstaterer at både opprinnelig og justert investeringsbudsjett fortsatt legges inn i økonomisystemet på slutten av året. Etter vår vurdering bør kommunen legge inn opprinnelig budsjett helt i begynnelsen av året og budsjettendringer løpende ettersom de blir vedtatt. Dette for å sikre korrekt tertial rapportering til kommunestyret og dermed mulighet for bedre oppfølging gjennom året.

Merverdiavgift

Våre kontroller viser at det i all hovedsak er gode rutiner for bokføring og avstemming av kompensasjon for merverdiavgift. Vi ser imidlertid et forbedringspotensiale når det gjelder dokumentasjon av kompensasjonsretten knyttet til delt virksomhet og fast eiendom. Forholdet er tatt opp tidligere år og vi ønsker igjen å minne om at kompensasjonsretten, eller fradragsretten, for merverdiavgift for utgiftene knyttet til kommunens faste eiendommer skal være dokumentert. Dette gjelder både eiendommene som er utleid, og som er i kommunens egen bruk.

Kommunen må ved krav om kompensasjon av merverdiavgift sørge for at følgende dokumentasjon foreligger:

- For hver bolig det kreves kompensasjon for - hvilken særskilt tilrettelegging er foretatt, brukes boligen til det formål den er tilrettelagt for og medfører dette rett til kompensasjon.
- Oversikt over justeringsforpliktelse for fast eiendom. For fast eiendom skal arealbruken dokumenteres.
- Oversikt over justeringsforpliktelse for driftsmidler som eventuelt benyttes i ordinær avgiftspliktig virksomhet. For maskiner, inventar og andre driftsmidler skal som hovedregel tidsbruken dokumenteres. Finansdepartementet har i Merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2, § 9-1-3, § 9-3-3 og § 9-3-5 gitt nærmere bestemmelser om slik dokumentasjon for kapitalvarer.
- Dokumentasjon av eventuelle fordelingsnøkler. Dette kan være aktuelt for elektroniske kommunikasjonsmidler for ansatte betalt av kommunen, utgifter for vare- og personbiler, utleie av idrettsanlegg og andre områder der bruken må fordeles mellom kompensasjonsberettigete, fradragsberettigete, eller ingen av disse.

Etter vår oppfatning er tilstrekkelig dokumentasjon ikke framlagt hittil i 2015. Vi har i revisors beretning vedrørende kompensasjonsoppgave for merverdiavgift for hver termin hittil i 2015, presisert at Våler kommune krever kompensasjon for merverdiavgift til en del utleieboliger. Retten til kompensasjon for merverdiavgift anses ikke tilfredsstillende dokumentert i forhold til dette. Vi kan derfor ikke uttale oss om riktigheten av kompensasjonen for merverdiavgift som er krevd vedrørende disse utleieboligene.

Manglende dokumentasjon medfører at vi ikke kan uttale oss om riktigheten av kompensasjonen for merverdiavgift som er krevd. Det kan også medføre at skatteetaten ikke godkjenner kompensasjonsoppgaven pga manglende dokumentasjon, og at kommunen påføres tilbakebetaling og rentekrav. Vi har i løpet av året fått tilbakemeldinger fra administrasjonen om at det jobbes med dokumentasjon av kompensasjonsretten for ovennevnte områder. Oversikter bes oversendt så snart som mulig og vi råder kommunen til å sørge for at pliktig dokumentasjon er på plass senest innen utløpet av første halvår 2016.

Økonomisk sosialhjelp

Utbetaling av økonomisk sosialhjelp skjer på bakgrunn av enkeltvedtak som på grunn av personopplysninger behandles i et lukket system med svært begrenset innsyn. Det er derfor viktig at arbeidsdelingen fungerer godt.

Vi har ved utvalgsbasert testing kontrollert at remitteringslister attesteres og anvises. Kontrollen viste at denne rutinen fungerer tilfredsstillende.

Vederlag for opphold

Beboere med langtidsplass på institusjon skal betale vederlag for oppholdet. Det meste av vederlaget betales gjennom trekk i beboers trygdeytelser. Trekk foretas av NAV, som overfører pengene til kommunen. For å sikre at alle beboere blir trukket i trygd, kontrolleres trekkoppgjørslistene fra NAV mot beboerliste med beregnede vederlag i Profil for hver måned. Test av kontrollen viste avvik i forhold til at fra august var det ikke foretatt avstemminger ennå i år.

Hvert år skal det foretas etterberegning av vederlag for opphold i institusjon. En slik etterberegning må skje året etter med bakgrunn i bl.a. fjorårets inntektsopplysninger i skatteoppgjøret. Vår kontroll viste at rutinen fungerte som forutsatt.

Investeringsregnskap

Vi har foretatt en vurdering av prosjekter bokført i kommunens investeringsregnskap i forhold til at skille drift/investering er i henhold til KRS nr. 4. Vår gjennomgang avdekket at en del av prosjektene inneholder utgifter som må vurderes om skal bokføres i driftsregnskapet. Dette er tatt opp i en mail til økonomisjefen og følges opp av oss videre i forhold til eventuell korrigering til driftsregnskapet.

Rapportering i forhold til finansreglement

I finansreglementet kapittel 10 står det at rådmannen hvert tertial skal legge frem rapporter for kommunestyret som viser status gjennom året for finansforvaltningen. I kapittel 10.1, 10.2 og 10.3 står det hva rapporten minimum skal angi. Vi kan ikke se at det er rapportert i tråd med dette i 1. og 2. tertialrapport 2015. Rapporteringen må tilpasses slik at dette blir ivaretatt.

Årsavslutningen

Vi vil minne om at frist for avleggelse av årsregnskapet er 15. februar og frist for avleggelse av årsberetning er 31. mars. Dersom disse fristene overholdes, og det framlagte materiellet er i samsvar med det som er avtalt i oppdragsavtalen mellom kontrollutvalget og Hedmark Revisjon IKS, vil vi avgi revisors beretning innen fristen 15. april.

Før vi avlegger revisors beretning vil vi avvikle et møte med rådmann og økonomisjef der vi gjennomgår utkast til årsavslutningsbrev og utkast til revisors beretning for 2015.

Kongsvinger, 17. desember 2015

Tove Brattli
revisor

Kopi: kontrollutvalget i Våler kommune v/ Glåmdal sekretariat IKS

Sak nr.	Sak	Møtedato
4/2016	Informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Som tidligere nevnt er det Hedmark Revisjon IKS som er kommunens revisor. Daglig leder Morten Alm Birkelid vil være til stede i møtet og orientere om revisjonsenheten og gi en kort presentasjon av hva revisjonen består av.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen fra Hedmark Revisjon IKS til orientering

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
5/2016	Oppdragsavtalen for 2016 og statusrapport 3. tertial 2015 (31.12.15).	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Statusrapport pr. 3. tertial 2015.
2. Oppdragsavtalen for 2016.

Saksopplysninger

En oppdragsavtal inneholder oversikt over planlagt tidsbruk på de forskjellige oppgavene som Hedmark Revisjon IKS skal utføre. Dette er antatt tidsbruk til:

Regnskapsrevisjon

- 1 Revisjon av kommunens årsregnskap
- 2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser¹
- 3 Revisjon av beboerregnskap
- 4 Veiledning/bistand²

Bestilte revisjonstjenester

- 5 Bestilte mindre undersøkelser
- 6 Forvaltningsrevisjon
- 7 Selskapskontroll

Annet

- 8 Møter i kontrollutvalg og k-styre

Kontrollutvalget behandlet i møtet 27.10.14 oppdragsavtale for 2015 med Hedmark Revisjon IKS. Den vedlagte (vedlegg 1) statusrapporten gir informasjon om ressursbruken pr. 3. tertial 2015 (dvs. pr. 31.12.15). Vi har praktisert det slik at for mye brukt tid ett år, reduserer disponibel tid neste år, og motsatt. I henhold til statusrapporten har Våler kommune til gode timer til bestilte revisjonstjenester i 2016, jf. tabellen nedenfor:

Bestilte rev.tjenester	Timer fra 2014	Timer 2015	Totalt 2015	Brukt 2015	Til 2016	Oppdr.avt. 2016	Totalt 2016
Undersøk.		25		7		25	
FR		250		106,25		250	
SK		50		26		50	
Sum	-21,5	325	303,5	139,25	164,25	325	489,25

Dette er i forhold til bestilte revisjonstjenester. Når vi trekker fra for mye brukt på regnskapsrevisjon i forhold til budsjett, og legger til mindreforbruk møter KU/KS, havner vi på en disponibel tid som overføres 2016 på 101,25 timer.

Vi viser til sak 8/16 for nærmere drøfting av avregningsmetode.

¹ Innbefatter revisjon av spillemiddelregnskap.

² Innbefatter revisjon av de 2 stiftelsene – Våler kommunes legat og stiftelsen Våler Torvdriftsmuseum.

I vedlegg 2, ligger oppdragsavtalen for 2016. Den ble først behandlet i samme møte som kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2016 ble behandlet (3.9.15), men det er i ettertid sagt at kontrollutvalget avventer behandlingen av oppdragsavtalen, inntil budsjettet for 2016 er vedtatt i kommunestyret. Nå er budsjettet vedtatt, og kommunestyret har bevilget det som er foreslått til revisjonens ramme, noe som tilsier at oppdragsavtalen kan godkjennes.

Daglig leder Morten Alm Birkelid vil også orientere om forsinkelsen på avleggelse av forvaltningsrevisjon.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 3. kvartal 2015 til orientering.
2. Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2016 godkjennes.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Hedmark Revisjon IKS

VEDLEGG 1
41 sak 5/16
Glåmdal sekretariat IKS

28 JAN 2016

J.nr.: V-6/16
Saksbeh:

Arkiv: 416.30

Statusrapport revisjon for 2015

Våler kommune

31.12.2015

Utarbeidet 28.01.16

Rapportering

Av oppdragsavtale for 2015 fremgår det av punkt 5.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8). Videre skal det avgis en årsrapport (31/12). I tillegg til økonomirapporteringen kommer egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimsrevisjon og årsavslutningsrevisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, og statusrapporter undervegs når det gjelder arbeid med forvaltnings- og selskapskontrollrapporter.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertial-rapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Rapporteringen vår tar utgangspunkt i avtalt ressursbruk slik den fremgår av oppdragsavtalens punkt 3.

Tabellen under viser avtalt timetall, samt status pr rapporteringstidspunkt:

Tjeneste	Ubrukte timer 2014	Timer avtalt 2015	Tot til disp.	Timer medgått pr 30.04	Timer medgått pr 31.08	Timer medgått pr 31.12	Timer overført til 2016
Regnskapsrevisjon							
1 Rev. av årsregnskap		400		221,25	267,00	434,75	
2 Revisjonsuttalelser		100		55,50	64,00	108,75	
3 Rev beboerregnsk.		35		19,25	20,25	20,25	
4 Veiledning/bistand		15		5,25	5,25	13,25	
SUM 1-4	-52,00	550	498,00	301,25	351,25	577,00	-79,00
Bestilte revisjonstjenester							
5 Mindre undersøk.		25		7,00	7,00	7,00	
6 Forvaltningsrevisjon		250		70,75	105,50	106,25	
7 Selskapskontroll		50		14,00	26,00	26,00	
SUM 5-7	-21,50	325	303,50	91,75	138,50	139,25	+164,25
Annet							
8 Møter i KU/ KS	-4,00	50	46,00	14,50	21,00	30,00	+16,00
SUM TOTALT 1-8	-77,50	925	847,50	407,50	510,75	746,25	+101,25

Linje 5 omfatter følgende særskilte bestillinger:

1215 Undersøkelse slam 7,00 timer

Linje 6 omfatter følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter/foranalyser:

132 Forvaltning av kommunens eiendommer 12,75 timer
 145 Barnevern 81,00 timer
 161 Innkjøp 12,50 timer
 Totalt 106,25 timer

Totalt påløpte 267,75 timer på prosjekt 145. Tidsbruken fordeles på Åsnes, Grue og Våler kommune med 40% på Åsnes og 30% på hver av de to andre. Vålers andel er 80,25 timer.

Linje 7 omfatter følgende selskapskontroller:

151	Overordnet eierskapskontroll	26,00 timer
Totalt		26,00 timer

Totalt påløpt 181 timer på prosjekt 151 i 2015. Tidsbruken fordeles på alle 7 kommunene i Glåmdalsregionen. Vålers andel er 26 timer pr 31.12.15.

Kommentar til og vurdering av ressursbruken

Oppdragsavtalen 1-4:

Revisjonsberetning for Våler kommunes regnskap ble avlagt i 1.tertial 2015.

Mesteparten av ressursbruken i forhold til revisjonsuttalelser tilskrives moms-kompensasjon og ressurskrevende tjenester. I tillegg inngår revisjon av 3 spillemiddelregnskap.

På linjen for bistand inngår også tidsbruk knyttet til tilleggshandlinger som er ansett nødvendige i forhold til å kunne avgi revisjonsberetning for kommunens årsregnskap. Tilleggshandlinger gjøres bl.a. i forhold til manglende dokumentasjon knyttet til avstemming av vesentlige balanseposter mm.

Oppdragsavtalen 5-7

Planlagt ressursbruk og status iht medgått fremgår av tabellen over. Ingen avvik er registrert utover at prosjektet knyttet til lov om offentlige anskaffelser som etter planen skulle leveres i februar 2016 er forsinket på grunn av langtidssykefravær og ingen ekstra ledig kapasitet hos selskapets øvrige 6 forvaltningsrevisorer mht å overta prosjektet.

Prosjektet foreslås ferdigstilt til møte 6. juni 2016.

Kontrollutvalget i Våler har vedtatt følgende bestillinger i 2015:

Barnevern - fellesprosjekt	75 timer
Lov om offentlige anskaffelser	75 timer (+ 175 timer i 2016)
Overordnet eierskapskontroll - fellesprosjekt	25 timer
Totalt	175 timer

Oppdragsavtalen 8

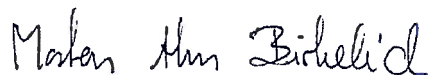
Medgått er tid er innenfor det som er forutsatt i oppdragsavtalen. Vi har brukt 11,25 timer på møtedeltakelse og 18,75 timer på forberedelser i 2015. I tillegg er det medgått 45,25 timer på kjøring. Kjøring knytter seg til møter kontrollutvalg og pliktig oppmøte i kommunestyret, samt kjøring knyttet til regnskapsrevisjon og intervju og dokumentasjonsinnsamling på forvaltningsrevisjon. Våler kommune belastes for timer som er medgått til kjøring gjennom timeprisen på kr 875.

Avvik som behøver å følges opp av kontrollutvalget

Rapportert tidsbruk anses å være innenfor det som er avtalt i oppdragsavtalen.

Ubrukte timer foreslås overført til 2016.

Løten, den 28. januar 2016

Morten Alm Birkelid
daglig leder

1 GENERELT

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Hedmark Revisjon IKS. Hedmark Revisjon IKS skal yte eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost. Det skal inngås oppdragsavtaler mellom oppdragsgiver og selskapets leder.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå oppdragsavtale med selskapet.

Kontrollutvalget og Hedmark Revisjon IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Hedmark Revisjon IKS har en uttalt strategi å være kompetent og kundeorientert. Oppdragsansvarlig revisor for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon skal oppfylle kravene til utdanning og praksis. Revisjonsteamene skal ha tilfredsstillende kompetanse og være uavhengige.

Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget jf. pkt. 4.

Hedmark Revisjon IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen.

Utvalgets ansvar for tilsyn med revisjonen ivaretas gjennom oppfølging av oppdragsavtalen med vedlegg. Oppdragsavtalen med vedlegg fokuserer på kvalitet og kostnad. Med kvalitet menes blant annet revisors kvalifikasjoner og faglig utførelse, samt kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg.

2 KONTRAKTSPERIODEN

Oppdragsavtalen inngås for perioden **01.01.16 – 31.12.16**.
Oppdragsavtalens punkt 3 for 2017 reforhandles høsten 2016.

3 ØKONOMI – BETALING FOR TJENESTER

Nedenfor følger oversikt over aktuelle tjenester med tilhørende stipulert tidsbruk og budsjett:

Avtalen forutsetter kr 900¹ i timesats for 2016 i henhold til vedtak i representantskapet i Hedmark Revisjon IKS.

¹ Endret i forhold til førsteutkast, på bakgrunn av representantskapets vedtak.

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
1 Revisjon av kommunens årsregnskap	400	900	360 000
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser ²	100	900	90 000
3 Revisjon av beboerregnskap	35	900	31 500
4 Veiledning/bistand ³	15	900	13 500
SUM 1-4	550	900	495 000
Bestilte revisjonstjenester			
5 Bestilte mindre undersøkelser	25	900	22 500
6 Forvaltningsrevisjon	250	900	225 000
7 Selskapskontroll	50	900	45 000
SUM 5-7	325	900	292 500
Annet			
8 Møter i kontrollutvalg og k-styre	50	900	45 000
SUM TOTALT	925	900	832 500

Kommentarer:

- Tjenestene på linje 1-4 og 8 gjennomføres uten nærmere avtale.
- Tjenestene på linje 5-7 utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget.
- Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.
- Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
 - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen 15/2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemminger av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal skjema for "Lønn og pensjonskostnader" foreligge avstemt mot regnskapet.
 - Attestasjoner/revisjonsuttalelser vedr. kommunens momskompensasjonskrav, spillemiddelregnskaper m.m. forutsettes framlagt for revisor minimum 14 dager før innsendingsfristen. Det skal legges fram nødvendig dokumentasjon i form av talloppsett, regnskapsmateriale og eksempelvis tilsagn, ferdigattester etc. for at revisor skal kunne utføre jobben på en effektiv måte.

4 Dialog mellom revisjonen og kontrollutvalget

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

² Innbefatter revisjon av spillemiddelregnskap med 15 t

³ Innbefatter revisjon av de 2 stiftelsene – Våler kommunes legat og stiftelsen Våler Torvdriftsmuseum

Innenfor regnskapsrevisjonen skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget får en god forståelse av revisjonsmandatet, planlagte og gjennomførte revisjonshandlinger.

Innenfor bestilte revisjonstjenester skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget og revisjonen har en lik forventninger til tjenesten, herunder lik forståelse av formålet med, rammene for og forventet nytte av bestillingen. Forvaltningsrevisjonsprosjektene skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon med tilhørende veileder. Revisjonen skal informere om vesentlige endringer i premissene for bestillingene.

Kontrollutvalget utferdiger skriftlige bestillinger til bestilte revisjonstjenester.

5 RAPPORTERING

5.1 Formålet med rapporteringen

Revisjonens rapportering til kontrollutvalget skal sikre at kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon for å kunne påse at;

- Kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)

5.2 Rapportering av revisjonsordningen

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig rapportere at han/hun oppfylle krav til uavhengighet.

Hedmark Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget at

- Nye oppdragsansvarlige revisorer oppfyller kravet til utdanning og praksis, samt vandel

5.3 Rapportering av regnskapsrevisjonen

Formålet med rapporteringen er å gi kontrollutvalget en løpende orientering om revisjonsarbeidet som gir dem et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav):

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Statusrapport (vinter)
- Årsavslutning (vår)

Krav og forventninger til innholdet i rapporteringen av regnskapsrevisjonen er utdypet i vedlegg 1.

5.4 Rapportering av bestilte tjenester

Formålet med rapportering av tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller er å sikre at kontrollutvalget:

- Får levert de prosjektene som er bestilt
- Prosjektene er i henhold til bestilling

- Gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablert og anerkjente standarder på området

Rapportering gjøres hovedsakelig muntlig etter behov i revisjonsprosessen og med skriftlig sluttrapportering med muntlig orientering. Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres og rapporteres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

5.5 Økonomirapportering

Hedmark Revisjon IKS rapporterer til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8), i tillegg til en årsrapport (31/12).

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Hedmark Revisjon IKS løpende informere kontrollutvalget om forventede vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

6 ANDRE FORHOLD

Hedmark Revisjon IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Hedmark Revisjon IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Kontrollutvalget og sekretær skal ta eventuell kritikk av revisor eller revisjonen opp med daglig leder i Hedmark Revisjon IKS.

7 VEDLEGG TIL AVTALEN

Avtalen har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Regnskapsrevisjon: Tjenesteleveranser - forventninger og krav

Våler i Solør, 15. februar 2016

Hans Johan Finne
leder i kontrollutvalget
Våler kommune

Morten Alm Birkelid
daglig leder
Hedmark Revisjon IKS

Sak nr.	Sak	Møtedato
6/2016	Engasjementsbrev for Våler kommune.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Engasjementsbrev – Våler kommune, datert 17.12.15.

Saksopplysninger

Hensikten med et engasjementsbrev er å nedtegne vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med oppdragsgiver, slik at det er en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom revidert part og revisor på ulike områder. Det er anbefalt at engasjementsbrevet utarbeides hvert 4. år i starten av en ny valgperiode, eller ved endringer i kommunen eller hos revisor.

Det er nå en ny valgperiode som medfører nytt engasjementsbrev. Det er også en endring i oppdragsansvaret for regnskapsrevisjon, samt at det også er en endring i hvem som er utøvende revisor for Våler kommune.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar engasjementsbrev for Våler kommune.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Glåmdal sekretariat IKS	
18 DES 2015	
J.nr.: V-122/15	Arkiv: 416.3.0
Saksbeh:	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Kontrollutvalget i
Våler kommune

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
17.desember 2015

Engasjementsbrev – Våler kommune

1. Innledning

Hedmark Revisjon IKS er et interkommunalt selskap som leverer revisjonstjenester til sine eierkommuner. Revisjonen består av forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet. Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

Brevet er begrenset til å omfatte regnskapsrevisjonsoppdraget. Vår forståelse av forvaltningsrevisjonsoppdrag vil fremgå av prosjektplaner knyttet til bestilling av forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalget.

De økonomiske og rapporteringsmessige forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver reguleres i egen årlig oppdragsavtale.

2. Revisjonen – formål og innhold

Generelt

Kommuneloven har blant annet følgende bestemmelser om revisjonen i § 78:

1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
2. Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår regnskapsrevisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunens administrasjonssjef som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også administrasjonssjefens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller m.v. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning. Ledelsen har ansvar for at all dokumentasjon revisor har behov for oversendes i rimelig tid og senest en uke før gjeldende frister.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunen og forvaltningen blir forsvarlig revidert.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave som revisor for kommunen å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om hvorvidt årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene stemmer med regulert budsjett.

Vi kontrollerer også om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskaps-opplysninger.

Videre er det vår oppgave å vurdere om kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Årsregnskapet skal iht. forskriften være avlagt av administrasjonssjefen innen 15. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Administrasjonssjefens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Revisjonen plikter å avgi revisjonsberetning innen 15. april.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra

omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales særskilt.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil for en stor del være avhengig av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som er relevante for revisjonen av årsregnskapet og som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Andre uttalelser og kontrollhandlinger

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

Oppdragsansvarlig revisor

Oppdragsansvarlig revisor på oppdraget er Reidun Vie, som på vegne av oss vil være ansvarlig for utførelsen av revisjonen. Utøvende revisor vil være Tove Brattli.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har – med visse lovhjemlede unntak - taushetsplikt om alt de får kjennskap til under utførelsen av arbeidet. Dette følger av kommunelovens § 78, nr 7. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det. I tillegg utarbeides oppstartsbrev i forbindelse med oppstart av den enkelte forvaltningsrevisjon. Dette sendes administrasjonen.

Regnskapsrevisjonens innhold avhenger av revisjonsstandarder, intern kontroll og revisors skjønn. Kontrollutvalgets oppgave er å påse at kommunen har en tilstrekkelig revisjon. For å sikre kontrollutvalget informasjon om regnskapsrevisjonen vil det i tillegg til revisjonsberetningen redegjøres for status i arbeidet ved rapportering for hvert kvartal. I tillegg vil revisor orientere om revisjonsstrategien (i august/september), oppsummere resultatene etter endt interimrevisjon (i januar) og oppsummere resultatene etter årsoppgjøret (i april).

Misligheter

Revisor skal iht forskriftens § 3, gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til administrasjonssjefen.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen. For kommunale foretak sendes nummererte brev til kontrollutvalget med kopi til styret og daglig leder. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til revisjonsforskriften § 4, 2 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen.
3. Misligheter.
4. Feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.
5. Manglende redegjørelse for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.
6. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
7. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

5. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Morten Alm Birkelid

Morten Alm Birkelid
daglig

(sign.)
Reidun Vie
oppdragsansvarlig
regnskapsrevisor

Kopi:

Våler kommune v/rådmann

Sak nr.	Sak	Møtedato
7/2016	Habilitetserklæringer for forvaltningsrevisorene.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Uavhengighetserklæring for Våler kommune for 2016, oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer Lina Høgås, Jo Erik Skjeggstad og Laila Irene Stenseth.

Saksopplysninger

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år legge fram en skriftlig egevaluering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. I Hedmark Revisjon IKS innehar Lina Høgås, Jo Erik Skjeggstad og Laila Irene Stenseth har oppdragsansvaret for forvaltningsrevisjon. I den grad andre oppdragsansvarlige revisorer blir involvert i revidering av Våler kommune, legges det i så fall fram uavhengighetserklæringer for dem.

Uavhengighetserklæring for regnskapsrevisjon blir lagt fram senere.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes egenvurdering for Våler kommune til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Kontrollutvalget i Våler kommune
v/Glåmdal sekretariat IKS
Postboks 900
2226 Kongsvinger

Glåmdal sekretariat IKS

- 6 JAN 2016

Jnr.: 1-2/16	Arkiv: 4/16. 3.1
Saksbeh.	

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Laila Irene Stenseth

Direkte tlf.:
90 11 21 15

Deres ref.:

Vår ref.:
1600/2016

Dato:
4.1.2016

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Våler kommune 2016.

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. De øvrige revisorer som har arbeidsoppgaver tilknyttet Våler kommune fyller ut egne skjemaer som arkiveres i permen for oppdraget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs. kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Punkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Vi har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Hedmark Revisjon IKS.</i>
Punkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Vi er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Våler kommune deltar i.</i>
Punkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Vi deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Punkt 4: Nærstående	<i>Vi har ikke nærstående som har tilknytning til Våler kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Punkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Før slike tjenester utføres vil det bli foretatt en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i>

	Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Vi har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Våler kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Punkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Vi har ikke ytet tjenester overfor Våler kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Punkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Vi opptrer ikke som fullmektig for Våler kommune.
Punkt 8: Andre særegne forhold	Vi kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Med hilsen

Laila Irene Stenseth
Laila Irene Stenseth
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Jo Erik Skjeggstad
Jo Erik Skjeggstad
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Lina Kristin Høgås
Lina Kristin Høgås
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Sak nr.	Sak	Møtedato
8/2016	Høringssak Hedmark Revisjon IKS – Fremtidig avregningsløsning med eierkommunene.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Høringsbrev fra Hedmark Revisjon IKS, datert 23.12.15.

Saksopplysninger

Det har en tid hersket litt uenighet mellom noen av eierkommunene og Hedmark Revisjon IKS om hvordan betalingen for revisjonstjenesten skal foregå. Uenigheten gjelder i hovedsak avregning for 2014 og 2015, og vil også gjelde framover. Dette har sin årsak i selskapsavtalen § 5, som har en selvmotsigende formulering i forhold til betaling og avregning.

Nå har styret i selskapet fått i oppdrag fra representantskapet om å finne en løsning som alle eierne kan bli enige om. Selskapet har i den forbindelsen bedt KS Advokatene (ved advokat Jostein Selle) gi en juridisk vurdering av de forskjellige løsningene som finnes (jf. daglig leder i Hedmark Revisjon IKS sitt «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015»). Selle sine vurderinger er lagt ved høringsbrevet i vedlegg 1. KS-advokatene har vurdert de ulike avregningsløsningene, og har bl.a. kommet fram til at de som ønsker tilbakebetaling for ubrukte timer for 2014 og 2015, kan kreve dette.

Kontrollutvalget i Våler skal ta stilling til hvilken avregningsmetode som de foretrekker i forhold til de forslagene som er angitt i daglig leder i Hedmark Revisjon IKS sitt «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015».

Løsning A – Folketallsavregning.

Sekretariatsleder slutter seg til det som er sagt i notatet, at dette ikke er egnet løsning for Hedmark Revisjon IKS, ikke minst på grunn av at fylkeskommunen også er med som eier.

KS Advokatene mener at dette ikke er i tråd med hans forståelse av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen.

Løsning B – Ingen avregning på kroner eller i timer.

Dette gir selvsagt stor forutsigbarhet for både kommunene og selskapet, men vil fort bli urettferdig i forhold til de som, av en eller annen grunn, ikke har gjennomført det som er planlagt i året. Daglig leder foreslår ikke dette som løsning, ettersom han vet at ikke alle vil være enige i dette. Sekretariatsleder slutter seg til den vurderingen.

KS Advokatene mener at dette ikke er i tråd med hans forståelse av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen.

Løsning C – Avregning time for time.

Denne løsningen gir en nøyaktig betaling for de tjenestene som er brukt. Men som daglig leder sier, det er vanskelig å bemanne en slik løsning, og en kan risikere at kontrollutvalget ikke får levert den

forvaltningsrevisjonen eller selskapskontrollen som de vil bestille. Selskapet kan komme i den situasjonen at de ikke har arbeid til de som er ansatt, og må si opp folk.

Fordelen med å avregne ved tilbakebetaling/tilleggsbetaling er at en slipper å «holde styr på» timene som skal overføres. Rent regnskapsteknisk er også det muligens det mest korrekte. Men i forhold til selskapet vil det være en ulempe fordi selskapet leverer sine tjenester til selvkost. De opparbeider vanligvis ikke noen overskudd som kan brukes som «buffer» ved færre bestillinger. Selskapet kan ikke basere seg på en stab som avskjediges og ansettes hvert år ut fra kommunenes bestillinger. Dette handler om forutsigbarhet for selskapet.

Men det handler også om forutsigbarhet for kommunene. Når et kontrollutvalg ikke bestiller budsjettert forvaltningsrevisjon (for i all hovedsak er det dette det handler om) slik at kommunen krever å få pengene tilbake, så er dette selvsagt ikke noe økonomisk problem for kommunen. Men hvis en kommune får tilleggsregning på grunn av en forvaltningsrevisjon som krever mer tid enn det som er budsjettert, kan dette være mer krevende.

En forvaltningsrevisjon (eller en selskapskontroll) følger ikke nødvendigvis regnskapsåret, og hvis et prosjekt ikke er ferdig innen årsavslutningen, kan en i verste fall risikere å måtte tilbakebetale det som ikke er brukt, slik at en ikke får ferdigstilt prosjektet.

KS Advokatene mener at denne løsningen kan ligge innenfor rammen av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen.

Løsning D – Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år

Kontrollutvalgene i vår region har praktisert det slik at mer- eller mindreforbruk avregnes ved å overføre ubrukte timer, eller for mye brukt tid, til neste år (dvs. ikke tilbakebetaling eller tilleggsregning til kommunen). Dette har fungert greit hos oss, ettersom vi har planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll med jevnlig bestillinger, som gjør dette enklere. Sekretariatet har egen skjematisk oversikt over alle bestillingene og tidsbudsjetteringen. Men Hedmark Revisjon IKS har fire forskjellige sekretariater å forholde seg til, med sikkert litt ulik praksis.

Denne løsningen har også sine fordeler og ulemper. Ulempen kan være «å holde styr på» hvor mange timer som er brukt og som eventuelt skal overføres. Men statusrapporteringen som legges fram for kontrollutvalget, gir en god oversikt over ubrukt tid eller for mye brukt tid. Rent regnskapsteknisk bør det i så fall framgå av en note til regnskapet, både i selskapet og i kommunen, hvor mange timer som kommunen har ubrukt eller brukt for mye, i tillegg til at skyldig/til god i kroner også går fram av selve regnskapet. Hvis en slik løsning skal velges, må selskapsavtalen endres, for å sikre at alle kommunene har samme forståelse av hva som skal betales og hvordan avregningen skal skje.

KS Advokatene mener at dette ikke er i tråd med hans forståelse av gjeldende selskapsavtale og oppdragsavtalen, men at det ikke er noe i veien for at kommunene kan samtykke i denne løsningen.

Løsning F – Kompromissløsning foreslått av ORM³

Sekretariatsleder viser til drøftingen og slutter seg til at dette ikke er noen god løsning.

KS Advokatene sier at eventuelt en slik løsning som er foreslått, i så fall vil kreve samtykke fra alle kommuner som har et tilbakebetalingskrav.

³ Ordfører- og rådmannsmøte på Hedmarken.

Ut fra det som er sagt ovenfor, mener sekretariatsleder at løsning D fungerer bra, og er å foretrekke ut fra en samlet vurdering. Men det er også viktig at det foretas en form for oppsummering/justering etter et visst antall år, slik at et eventuelt «overforbruk» eller «mindreforbruk» ikke blir for stort. Da må oppdragsavtalene justeres.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget i Våler har kommet fram til at løsning D - *Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år* - fungerer tilfredsstillende og er den løsningen som foretrekkes.
2. Kontrollutvalget anbefaler at selskapsavtalen endres slik at det går klart fram hvordan betaling/avregning skal foregå.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Torgun M Bakken

VEDLEGG 1

til sak 8/16

Fra: Morten Alm Birkelid <Morten.Alm.Birkelid@hedmark-revisjon.no>
Sendt: 23. desember 2015 16:19
Til:

Glåmdal sekretariat IKS	
23 DES 2015	
Jnr.: 124/15	Arkiv: 416.30
Saksbeh:	

 dagronning@hedmark.org; Einar Busterud; Nils Amund Røhne; Bente Elin Lilleøkseth; anita.ihle.steen@ringsaker.kommune.no; OLE.GUSTAV.NARUD@AMOT.KOMMUNE.NO; Erik Hanstad; erik.sletten@trysil.kommune.no; 'terje.hofftad@stor-elvdal.kommune.no'; leh@engerdal.kommune.no; Lise Selnes; knut.hvithammer@sor-odal.kommune.no; ordforer@eidskog.kommune.no; Wenche Huser Sund; lise@vis.kommune.no; orjan.bue@asnes.kommune.no; Sjur Arnfinn Strand; ksi@oppland.org; Torgun M Bakken; Kristin Moe; kjetil@kontrollutvalget.no 'Sylvia Brustad'; Per Kristian Hammer; Mette Haarr (mette@kongsvinger-regnskap.no); ivar.lingaas@hotmail.no; Nina Skjefstad; Jo Erik Skjeggstad
Emne: HØRING - FREMTIDIG AVREGNINGSREGIME MELLOM EIERKOMMUNER OG HEDMARK REVISJON IKS
Vedlegg: Brev eierkommuner - fremtidig avregningsregime.pdf; Notat - avregning med eierkommunene 12 10 15.pdf; KS Advovaktenes vrudering 11.12.15.pdf

Att:
Ordfører i eierkommuner
Kontrollutvalg i eierkommuner

Vedlagt følger høringsbrev, samt utredning om avregningsløsninger datert 12.10.15 og KS Advokatenes vurdering av 11.12.2015.

Ordfører bes om at e-posten distribueres videre til nyvalgt representantskapsmedlem i Hedmark Revisjon IKS.

Kontrollutvalgene bes om å behandle saken i møtene fom 11.01.16 tom 24.02.16.

Med vennlig hilsen

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Hedmark Revisjon IKS

Mobil: 911 00 413
E-post: morten.alm.birkelid@hedmark-revisjon.no

Kildevegen 14
Postboks 84, 2341 Løten
Tlf. 62 43 58 00

Til
Eierkommunene v/ordfører og nyvalgt representantskapsmedlem
Kontrollutvalgene v/kontrollutvalgssekretariatene

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
23.desember 2015

HEDMARK REVISJON IKS – FREMTIDIG AVREGNINGSLØSNING MED EIERKOMMUNENE

Styret i Hedmark Revisjon IKS fikk av representantskapet i Hedmark Revisjon IKS den 16.09.2015 i oppdrag å arbeide frem en avregningsløsning som samtlige eierkommuner kunne tiltre og som skaper forutsigbarhet hos eierkommuner, kontrollutvalg og selskapet.

Bakgrunn for dette var de uenigheter som hadde oppstått mellom enkelte av kontrollutvalgene og selskapet i forbindelse med avregning pr 31.12.2014.

Styret behandlet i møte den 21.10.2015 notat fra daglig leder der ulike avregningsløsninger var drøftet.
Notatet følger vedlagt.

Styret fattet følgende vedtak:

Styret innhenter en juridisk vurdering av forslag til avregninger med eierkommunene. Spesielt vurderes løsningene avregning time for time, overføring av ubrukte timer til bruk/ disponering kommende år og kompromissforslaget fra ORM. Vurderingen behandles i neste styremøte.

Styreleder og daglig leder avholder møter med eierkommunene på Hedmarken og kontrollutvalgslederne.

Daglig leder undersøker hvilke avregningsløsninger som er etablert i andre større interkommunale revisjonsselskaper.

De 17 eierkommunene (inkl kontrollutvalgene) vil bli invitert til å gi sin uttalelse til forslag før det forelegges representantskapet til godkjenning i forbindelse med behandling av årsregnskapet for 2015.

Styret har forelagt notatet og ulike alternative løsninger til kvalitetssikring hos KS Advokatene. Dette er gjort i forståelse med eierne, dvs representantskapsmedlemmer og/eller ordførere. Ingen eiere har reist innsigelser mot at KS Advokatene gjør dette på vegne av eierne.

KS Advokatene fikk følgende bestilling den 22.10.2015:

Hedmark Revisjon IKS har utfordringer mht hvordan de tjenester som vi leverer til våre eierkommuner skal honoreres. Styret i selskapet behandlet en utredning i styremøte i går knyttet til mulige løsninger både for 2014/2015 og til bruk i fremtiden. Før styret gjør sitt valg og presenterer forslaget for representantskap, eierkommuner og det evt legges frem til høring i de 17 kontrollutvalgene som selskapet jobber inn mot, ønsker styret å få en juridisk vurdering av forslagene til neste styremøte.

Styret ønsker også få vurdert hvilke konsekvenser de ulike løsningene skal ha for selskapsavtalens § 5 mht avregning. Dokumentene som legges til grunn er daglig leders utredning og forslag til endringer av selskapsavtalen. Legger ved gjeldende selskapsavtale til orientering.

KS Advokatenes vurdering forelå den 11.12.2015. **Vurderingen følger vedlagt.** KS Advokatene v/Jostein Selle har oppsummert sin gjennomgang/kvalitetssikring av notatet slik:

«Jeg er ut fra en vurdering av ordlyden i selskapsavtalen sammenholdt med innholdet i oppdragsavtalene kommet til at det for årene 2014 og 2015 må legges til grunn at eventuelle beløp som er «forhåndsavtalt» i oppdragsavtalene ikke er avgjørende for det beløp som til slutt skal betales, med at det skal skje en avregning etter medgått tid. Det må slike gjøres en avregning for årene 2014 og 2015.

Det fremgår ikke klart av oppdragsavtalen hva som skal skje dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som reelle beløp. Viser det seg at det er betalt for mye, er det et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen her være at tilbakebetaling kan kreves. Jeg er kommet til at det ikke foreligger tilstrekkelige holdepunkter for en annen løsning, og at kommuner som har et mindre-forbruk enn det som er «forhåndsavtalt» kan kreve differansen tilbakebetalt. Dette er imidlertid ikke til hinder for at disse kommunene samtykker til at «ubrukte timer» overføres til neste eller senere år.»

Styret behandlet vurderingen fra KS advokatene i møte den 21.12.15, og følgende vedtak ble fattet:

«Eierkommuner ved (fylkes-)ordfører og kontrollutvalg får notat av 12.10.2015 og KS advokatens vurdering av 11.12.2015, samt referat fra styremøte 21.10.2015 til uttalelse. Høringsfrist settes til 24.02.2016.

KS Advokatene engasjeres til å kvalitetssikre forslag til ny selskapsavtale, herunder spesielt klargjøring av formuleringer i § 5 og forholdet til oppdragsavtaler med de 17 kontrollutvalgene for å sikre konsistens.

Styreleder og daglig leder avholder møte med ORM i januar 2016»

Representantskapet i Hedmark Revisjon IKS vil deretter av styret bli invitert til å ta stilling til hvordan felles avregningen for alle eierkommunene for årene 2014 og 2015 skal gjennomføres.

Vi imøteser deres svar og samordning av synspunkter før saken behandles i konstituerende representantskap i månedsskiftet februar/mars 2016.

Vi benytter også anledning til å ønske dere en god jul og et godt nytt år!

Løten, den 23. desember 2015

Marian Ann Birkeli

på vegne av
Sylvia Brustad
styreleder

Vedlegg: Notat vurdering av avregningsregime for 2014/2015 av 12.10.2015
KS Advokatenes vurdering av avregningsregime av 11.12.2015

Til styret i Hedmark Revisjon IKS

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
12. oktober 2015

NOTAT - VURDERING AV AVREGNINGSREGIME FOR 2014/2015

Innledning

Representantskapet behandlet i sak 10/2015 den 16.09.2015 utfordringer knyttet til avregning med eierkommunene på Hedmarken for 2014 – økonomiske konsekvenser for selskapet. Til saken forelå det et notat fra daglig leder, se vedlegg 1.

Representantskapet fattet følgende vedtak:

Daglig leders redegjørelse tas til orientering.

Representantskapet gir styret i oppdrag å finne en løsning på avregning for årene 2014/2015. Løsningen må foreligge i god tid før årsregnskapet for 2015 skal godkjennes i representantskapet. Løsningen må omfatte alle eierkommunene.

Siden styret ikke var til stede i representantskapsmøtet, fikk daglig leder i oppdrag å ta med seg følgende løsninger som styret så raskt som mulig måtte få utredet og konkludert i forhold til:

- 1) *Ingen avregning for 2014 og 2015, dvs slik årsregnskapet for 2014 er avlagt, dvs fastprisavtaler.*
- 2) *Avregning time for time, dvs slik avregningsregimet var i Hedmark Revisjon IKS før sammenslåingen med Glåmdal revisjon IKS 31.12.2013.*
- 3) *Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år*
- 4) *Kompromissløsningen foreslått av ORM. Kommuner som har benyttet mindre enn 85% av avtalte timer, skal få refundert timer utover 85% som ikke er levert. Resten skal selskapet få beholde.*

Styreleder og daglig leder avholdt et møte den 30.09.2015, og vi var der enige om at de foreslåtte alternativer skulle utredes og evt suppleres med andre avregningsregimer som måtte være aktuelle, f.eks. avregning helt eller delvis i forhold til folketall.

Bakgrunn for uenighet om avregning med eierkommunene fremgår av notat til representantskapet den 16.09.2015.

FAKTA

Selskapsavtalen som ble vedtatt av samtlige 17 eierkommuner fra 01.01.2014 har i § 5 om prissetting av revisjons- og veiledningstjenester mv følgende ordlyd:

«Selskapet skal fakturere sine tjenester ut i fra reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag. Revisjonshonorar skal forhåndsavtales med den enkelte eier i en oppdragsavtale. Selskapet skal alltid operere med en timesats som gjør at selskapet over tid ikke er egnet til å gå med overskudd (selvkostprinsipp). Engasjementsavtaler inngås med virksomheter som ikke er en del av kommunen. Særoppdragene skal honoreres etter samme timesats som eierkommunene.

Deltakerne skal innbetale samlet oppdragsavtalt pris i 4 terminer med ¼ for hver termin, henholdsvis per 30/1, 30/4, 30/7 og 30/10.»

Styret la til grunn når årsregnskapet for 2014 ble behandlet at reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag var avtalt i oppdragsavtalene med de respektive 17 kontrollutvalg, og at formuleringen i selskapsavtalens § 5 første og andre setning måtte sees i sammenheng med formuleringen i § 5 siste setning.

Avregningsregimet som ble etablert fra 01.01.2014 avløste de to tidligere avregningsregimene som hadde vært i hhv Glåmdal revisjon IKS (fordeling folketall og medgått tid) og i Hedmark Revisjon IKS (medgått tid).

I oppdragsavtalene som er inngått med de 17 kontrollutvalgene for 2014 er følgende tatt inn mht avregning, jf avtalens pkt 3. Se vedlegg 2) som er oppdragsavtalen med Hamar kommune for 2014.

Revisjon av årsregnskapet, revisjonsuttalelser, bistand og revisjon av beboerregnskap gjennomføres uten nærmere avtale.

Forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og mindre undersøkelser/særskilte bestillinger utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget. Hedmark Revisjon IKS er kommunens valgte revisor for forvaltningsrevisjon, men kontrollutvalget kan bestemme at enkeltprosjekter kan utføres av andre etter forutgående dialog med Hedmark Revisjon IKS.

Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.

Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.

Oppdragsavtalene for 2014 ble behandlet av kontrollutvalgene i perioden august- oktober 2013, mens ny selskapsavtalen ble behandlet av styret i selskapet den 29.08.2013, av representantskapet den 17.09.2013 og vedtatt av kommunestyrene og fylkestinget i perioden oktober-desember 2013.

VURDERING

Med bakgrunn i representantskapets vedtak den 16.09.2015, og de føringer som ble gitt i dette møtet, drøftes de alternativer som er lansert i forhold til å finne en løsning på avregningsproblematikken som både eierkommunene, kontrollutvalg og selskapet finner akseptabel, er håndterbar og transparent.

I drøftingene legges det opp til å foreslå løsninger som sikrer at både formuleringer i nåværende selskapsavtale og formuleringer om avregning i oppdragsavtalene ivaretas.

Løsning A – Folketallsavregning

Glåmdal revisjon IKS hadde frem til sammenslåingen den 01.01.2014 en avregning med sine 7eierkommuner der disse ble avregnet med en fordelingsnøkkel der 40% ble avregnet i forhold til folketall og 60% i forhold til leverte timer. Det var ingen statusrapportering til kontrollutvalgene i forhold til leverte/bestilte timer.

For selskapet gav det relativ stabile forutsetninger for drift. For kommunene medførte det at folkerike kommuner betalte forholdsmessig mer for utførte revisjonstjenester enn mindre kommuner, og en reell selvkosttimepris som varierte fra ca kr 500 pr time til nærmere kr 1 300 pr time pr kommune.

Hedmark Revisjon IKS hadde til rundt ca 2004/2005 en folketallsfordeling med sine daværende 4 eiere, men denne ble i forbindelse med sammenslåing med Østerdal Revisjon IKS avløst av samarbeidsavtaler der det ble avtalt timeleveranser pr kommune i forhold til en felles timesats. Det ble ikke skilt på forvaltningsrevisjon eller regnskapsrevisjon, siden selskapet først rendyrket forvaltningsrevisjon/selskapskontroll med egne ansatte forvaltningsrevisorer i 2008.

Fordeling av revisjonskostnader helt eller delvis i forhold til parameteren folketall pr kommune anses ikke å være enn tidsriktig løsning. I tillegg vil en slik løsning skape utfordringer mht hvordan fylkeskommunens bidrag skal være. Fordeling iht eierandel i selskapet kunne være en løsning, men revisjonsinnsatsen i kommunene er ikke proporsjonal med størrelsen på kommunen, uansett om man legger folketall eller sum driftsinntekter til grunn, slik eierandelen i revisjonsselskapet har lagt opp til. Mindre kommuner betaler i utgangspunktet forholdsmessig mer for revisjon enn større kommuner, og aktivitetsnivået/behovet for forvaltningsrevisjon vil dessuten variere en god del fra år til år.

Løsningen vurderes derfor ikke å være noen god løsning verken for eierkommunene, kontrollutvalg eller selskapet.

Løsning B – Ingen avregning på kroner eller i timer

Dette er den avregningsløsningen som styret og daglig ledelse la til grunn når de behandlet årsregnskapet for 2014, og som representantskapet tiltrådte ved sin behandling av årsregnskapet i møte den 15.04.2015. Avtalte timer i en oppdragsavtalen ble vurdert å forplikte både kontrollutvalgene og selskapet, slik at forhåndsavtalte timer ble ansett å være en fastprisavtale som gav selskapet forutsigbarhet i forhold til drift.

Kontrollutvalgene på Hedmarken har ikke tiltrådt denne vurderingen, og har i vedtak i løpet av 2015 opprettholdt at avregningsregimet fra før 01.01.2014 videreføres med avregning i forhold til medgått tid.

Fordelen med denne løsningen for selskapet er at det gir meget stor forutsigbarhet i forhold til hvordan selskapet skal bemanne opp selskapet, spesielt på forvaltningsrevisjon- og selskapskontrollområdet.

For kontrollutvalgene medfører det at utvalgene betaler for tjenester som ikke er levert eller at de betaler en høyere selvkostpris enn det som er forutsetning i oppdragsavtalene.

Løsningen tiltres ikke av de 4 kontrollutvalgene på Hedmarken, og det anses derfor uaktuelt å foreslå denne for å sikre konsensus blant alle 17 kontrollutvalgene.

Løsning C - Avregning time for time

Frem til 31.12.2013 avregnet Hedmark Revisjon IKS selskapets daværende 10 eierkommuner etter medgått tid pr 31.12. Selskapet sendte da akontofakturaer på regnskapsrevisjon og bestilte oppdrag innenfor forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og mindre undersøkelser ble honorert etter at rapporter var ferdigbehandlet i kontrollutvalget.

For selskapet skapte dette store utfordringer mht å sette en korrekt bemanning, så lenge det ikke var garantier for at kontrollutvalgene vil bestiller timer i tråd med det som er inntatt i oppdragsavtalene. Selskapet får da utfordringer med å ha en bemanning som er tilpasset det bestillingsvolumet som kommer, spesielt på forvaltningsrevisjon og selskapskontrollområdet.

For kontrollutvalget medfører en honorering i etterkant i tråd med leverte timer (regnskapsrevisjon) og bestilte timer (forvaltningsrevisjon/selskapskontroll) at utvalgene betaler for nøyaktig leverte timer iht forhåndsavtalt timepris. Ingen av de avtalte timene oppfattes av kontrollutvalgene å forplikte utvalget verken på regnskapsrevisjons eller på forvaltningsrevisjonsområdet.

Skulle løsningen over hvert valgt for regnskapsåret 2014 måtte Hedmark Revisjon IKS ha avregnet 3 331 timer som ikke var levert/bestilt av kontrollutvalgene, herav 2520 timer på forvaltningsrevisjon. Et årsverk i Hedmark Revisjon IKS har med 70% utfaktureringsgrad (82% ekskl ferie kundetid på ca 1350 timer pr år. For selskapet betyr bortfall av 3 331 timer med en timepris i 2014 på hhv kr 775 og kr 875 (Glåmdalskommunene) ca 2,5 årsverk. En del av de timene kontrollutvalgene har bestilt i oppdragsavtalen for 2014 leveres også først påfølgende år. På regnskapsrevisjon f.eks. forskyvning i forhold til ferdigstilling av interimrevisjon og på forvaltningsrevisjon vil ikke alle bestillinger som skjer om høsten, la seg levere før 31.12.

Selskapet kan velge å dekke inn merforbruket for 2014 selv eller ved å be eierkommunene om å dekke det i tråd med selskapsavtalens eierandel. Velges den siste løsningen, ville kommuner som hadde bestilt i tråd med egen oppdragsavtale, måtte være med å dekke merforbruket i selskapet som tilskrives manglende bestillinger/leveranser fra andre kommuner. Velger selskapet selv å dekke inn merforbruket i tråd med en forsvarlig formuesforvaltning, måtte dette skje ved å redusere antall ansatte på forvaltningsrevisjon, ca 1,5 årsverk. Selskapet vil da imidlertid ikke være i stand til å levere avtalte timer påfølgende avtale år dersom utvalgene

skulle velge å bestille avtalte timer. Dette viser seg å være en realitet i 2015, der bestillingene på forvaltningsrevisjon/selskapskontroll foreløpig overstiger godt et forventet avtalt bestillingsnivå på 85%, noe som medfører at forvaltningsrevisorene i 2015 får en utfaktureringsgrad som overstiger 75%, mot nærmere en utfaktureringsgrad på knappe 60% i 2014.

Løsning D - Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år
Pr 31.12.2014 avla selskapet statusrapporter til kontrollutvalgene, se vedlegg 3, eksempel fra Hamar kommune. Av denne statusrapporten fremgår antall timer som ikke er levert i løpet av 2014.

Overføres timer, vil disse kunne benyttes påfølgende år av de respektive kontrollutvalg. Opplysninger som gis i forhold til medgått tid kontra avtalte timer vil fremgå av statusrapport pr 31.12. til hver av de 17 kontrollutvalgene, og i regnskapet til Hedmark Revisjon IKS må det gis tilsvarende opplysninger.

For selskapet vil en overføring av ubrukte timer fra ett år til et annet gi bedre betingelser for forutsigbar drift. For en selvkostvirksomhet vil det være formålstjenlig å styre virksomheten i mer enn ett års perspektiv.

For kontrollutvalgene vil det kunne oppfattes som om utvalget må bestille forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for et forhåndsavtalt årlig volum uavhengig av det overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon, eller i forhold til det som anses som nyttig for kommunen. Kontrollutvalgene kan føle seg tvunget til å bestille selv om det behovet ikke er til stede.

Med unntak av kontrollutvalgene på Hedmarken har samtlige andre 13 kontrollutvalg etter at statusrapportene pr 31.12 forelå, tiltrådt at merforbruk/mindreforbruk i forhold til avtalte timer kan overføres/inndekkes i 2015 ellere senere år.

En overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år lar seg gjennomføre ved at det holdes kontroll med hvor mange timer som er mindreforbruk (evt merforbruk) pr 31.12. Disse opplysningene kan hentes direkte utfra statusrapportene som avlegges pr 31.12. Overføres ubrukte timer vil det være naturlig å skille mellom mindre (evt merforbruk) på regnskapsrevisjon og på forvaltningsrevisjon/selskapskontroll. Timer som overføres må levere påfølgende år, og evt timer som ikke vil bli bestilt av/levert til kontrollutvalgene må komme til avkortning i fremtidige års oppdragsavtaler. Alle ubrukte timer må kontrollutvalgene ha rett på å få levert.

I årsregnskapet til Hedmark Revisjon IKS må dette presenteres som et tilgodehavende/skyldig timetall til de respektive kommuner.

For selskapet vil en slik løsning medføre at det kan planlegges med en bemanning som er tilpasset forventede leveranser til/bestillinger fra kontrollutvalgene.

For kontrollutvalgene vil det bety at de fortsatt har råderetten over de timer som skal leveres i forhold til inngåtte avtalte timer som skal leveres/bestilles av utvalgene. Ingen timer blir borte/ikke levert.

Dette kan illustreres med følgende eksempel :

År	Overført	Avtalte timer	Leverte timer	Saldo pr 31.12.
2014		500	400	100
2015	100	500	450	150
2016	150	400	500	50
	50			

Dersom utvalget ser at timer permanent ikke bestilt, vil det naturlig i eksemplet over å ta ned timetall i avtalen for 2017. Velges en slik løsning, vil den også ha sine paralleller i forhold til de kommuner som har valgt å konkurransutsette revisjonen, der det er vanlig å gi de som tildeles oppdragene avtaler fastpris på 2 - 4 års varighet. Nåværende oppdragsavtaler er av ett års varighet.

Løsning F - kompromissløsning foreslått av ORM

ORM (ordfører og rådmannsmøte på Hedmarken) har den 01.09.2015 foreslått at de av de 4 kommunene på Hedmarken som har benyttet mindre enn 85% av avtalte timer, skal få refundert timer utover 85% som ikke er levert. Timer som ikke er levert, men som ligger innenfor 85% av avtalte timer i oppdragsavtalen, skal selskapet få beholde.

Siden det her er foreslått en prosentsats på 85%, trenger den en forklaring.

På forvaltningsrevisjon ble det i de 17 oppdragsavtalene for 2014 avtalt leveranser av totalt 9 000 timer på forvaltningsrevisjon. Selskapet så for seg at ikke alt ville bli bestilt av kontrollutvalgene, og selskapet bemannet forvaltningsrevisjon med 6 årsverk. Disse 6 årsverkene skulle med med 70% kundetid kunne levere ca 7 550 timer. De ca 1450 timene som ikke ble levert, så selskapet for seg at kunne dekkes av de 6 forvaltningsrevisorene med inntil 200 timer ekstra kundetid dersom timene kom til å bli bestilt. Med en selvksottimepris på kr 775 og kr 875 (Glåmdalskommunene) ble dette ansett som tilstrekkelig til å dekke selskapets driftsutgifter som også innbefattet lønn til 6 forvaltningsrevisorer (og ikke 7). Leveranser utover avtalte timer kan ikke forventes bestilt. Hadde selskapet bemannet opp med et årsverk til for å levere alle timer som lå i samtlige 17 oppdragsavtaler, ville selskapet måtte sette en timepris på nærmere kr 900 for å dekke økte lønnsutgifter og sosiale kostnader.

For øvrig bestilte de 17 kontrollutvalgene bare 72% av de totalt timer som var inntatt i de 17 oppdragsavtalene knyttet til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i 2014, dvs at ca 2520 timer bortfalt.

Under diskusjonen i representantskapet kom det klare signaler på at dersom denne løsningen skulle velges, måtte den gjelde for alle eierkommunene. Enkelte representanter mente at denne avregningsmetoden ikke kunne være i samsvar med verken oppdragsavtaler eller selskapsavtale.

I tillegg er det utfordrende også å la den omfatte regnskapsrevisjon, siden på regnskapsrevisjon har selskapet satt enn bemanning som forutsetter at minst 95% av det som er avtalt i oppdragsavtalene, skal leveres med en utfaktureringsgrad på 70% og en timepris på kr 775.

Etter selskapets vurdering måtte det derfor vært vurdert et annet innslagspunkt for hva selskapet skal beholde av timer som ikke er levert på regnskapsrevisjonsområdet.

Kompromissløsningen vurderes ikke å være en god løsning verken for eierkommunene, kontrollutvalgene eller selskapet.

ANBEFALING

I forhold til de løsninger som er skissert over vurderes det å være aktuelt å velge en av følgende to alternativer:

- Løsning C - Avregning time for time
- Løsning D - Overføring av ubrukte timer til bruk/disponering senere år

Løsning C vil medføre at selskapet underlegges det avregningsregimet som selskapet hadde frem til 31.12.2013 med daværende 10 eiere. Selskapet vil gis store utfordringer med å sette en korrekt bemanning på forvaltningsrevisjon og selskapskontrollområdet, og eventuelle svingninger i bestillingsvolum fra år til år. Frem til 2013 fikk også selskapet honorert leveranser på regnskapsrevisjon 45 dager inn i hvert kvartal etter at utgiftene var pådradd, og på forvaltningsrevisjon etter at arbeidet var ferdigstilt. For selskapet skaper dette også likviditetsmessige utfordringer i en situasjon der selskapet ikke opererer med innskutt kapital fra eierne.

Selskapet vil også måtte få store utfordringer med å beholde og rekruttere dyktige medarbeider med allsidig bachelor- og masterutdannelsesbakgrunn på forvaltningsrevisjonsområdet. Både kontrollutvalg og selskapet vil være tjent med at selskapet til enhver tid har en bemanning som sikrer leveringsdyktighet med god kvalitet på både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjonsområdet.

Løsning D vil medfører at avtalte timer med kontrollutvalgene skal leveres, men nødvendigvis ikke i det året timene er avtalt. Kontroll med timene holdes i statusrapporter pr 31.12 og i årsregnskapet til selskapet. Det må skilles på mindre-/merforbruk på timer som vedrører hhv regnskapsrevisjon på den ene siden og timer som vedrører forvaltningsrevisjon/selskapskontroll på den andre siden. For en selvkostvirksomhet som Hedmark Revisjon IKS vil det også bety at selskapet kan planlegge sin virksomhet langsiktig i ett 3-års perspektiv. Ved en avregningsregime time for time vil selskapets planleggingshorisont ikke kunne bli mer enn maksimalt ett år.

Overføres timer fra ett år til et annet, vil kontrollutvalgene også kunne få større forutsigbarhet i forhold til å iverksette plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll med bestillinger hos Hedmark Revisjon IKS.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Styret anbefaler for eierkommunene og kontrollutvalgene at ubrukte timer for 2014 og 2015 overføres til levering/bruk i senere år. Timer som er avtalt levert, skal leveres og kontrollutvalgene skal i statusrapporter 31.12. få en oversikt som er transparant med det som selskapet presenterer i sitt regnskap som mer-/mindreforbruk på timer mellom leverte/bestilte timer og avtalte timer.

Viser det seg at ubrukte timer permanent ikke stemmer med avtalte timer, må kommende års oppdragsavtaler tilpasses dette permanente aktivitetsnivået.

Kontrollutvalgene i de 17 eierkommunene inviteres til å gi sin uttalelse til forslag før det forelegges representantskapet til godkjenning i forbindelse med behandling av årsregnskapet for 2015.

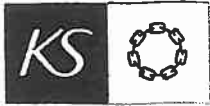
Løten, den 12. oktober 2015

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Vedlegg:

Vedlegg	A	-	Notat av 09.09.2015 til representantskapet
Vedlegg	B	-	Eksempel på oppdragsavtale – Hamar kommune for 2014
Vedlegg	C	-	Eksempel på statusrapport – hamar kommune pr 31.12.14

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON - KS ADVOKATENE - Advokater MNA

Tor Allstrin – avd.dir.
Elisabeth Aasheim (adv.flm.)
Kristine Røed Brun
Gry Brandshaug Dale
Mårten Brandsnes Fareit

Øyvind Gjelstad
Solfrid Vaage Haukaas
Anne-Lise Hellebostad
Beatrice Dankertsen Hennyng
Hakon Huus-Hansen

Erna Larsen
Øyvind Renslo
Jostein Selle
Cecilie R. Sæther
Siri Tofte

Kristine Vigander
Geir S. Winters
Frode Lauareid
Silje Tangen (adv.flm.)
Sabrina Becher (adv.sek.)
Linda Hansen (adv.sek.)

Hedmark Revisjon IKS

Postboks 84,
2341 LØTEN

Vår referanse: 15/01773-2
Arkivkode: 0
Ansvarlig advokat: Jostein Selle
Deres referanse:
Dato: 11.12.2015

Vurdering av avregningsregime

1. Innledning

Det vises til Deres e-post av 22. oktober og til senere mail-veksling og telefonsamtaler om saken.

Det er bedt om en juridisk vurdering av ulike forslag til løsninger til hvordan selskapets tjenester skal honoreres. Selskapets eiere har sluttet seg til at KS Advokatene gjør en slik vurdering. Bakgrunnen er at det er oppstått en diskusjon om hvordan deltakernes betaling av selskapets tjenester skal beregnes. Dette gjelder både hvordan avregningen for 2014 og 2015 skal skje, og hvordan betalingen skal skje for fremtiden. Uenigheten gjelder om revisjonshonoraret skal anses forhåndsavtalt gjennom «oppdragsavtalene» i form av en fast pris, eller om det skal beregnes et honorar etter medgått tid for det enkelte oppdrag.

I pkt. 2 er det tatt inn en kortfattet beskrivelse av selskapets virksomhet og de relevante deler av selskapsavtalens bestemmelser. I pkt. 3 er problemstillingen nærmere utdypet. En oppsummering av de alternative forslag det er bedt om en vurdering av, og min vurdering av dem, er tatt inn i pkt. 4. Noen generelle kommentarer til handlingsrommet ved valg av framtidig løsning er tatt inn i pkt. 4.6. En kortfattet oppsummering av min vurdering er tatt inn i pkt. 5.

Min vurdering er basert på den informasjon jeg har fått tilsendt. For ordens skyld opplyses at dersom de faktiske forhold skulle vise seg å avvike fra dette, vil også den rettslige vurdering og konklusjon kunne bli annerledes.

2. Virksomheten i Hedmark Revisjon IKS

Hedmark Revisjon IKS er et interkommunalt selskap organisert etter lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6.

Hedmark Revisjon IKS ble etablert 1. januar 2005, som en konsekvens av fusjon mellom Østerdal Revisjon IKS og Hedemarken Revisjon IKS. Fra 01.01.2012 ble selskapet utvidet med Hedmark fylkeskommune på eiersiden. Med virkning fra 01.01.2014 ble Glåmdal Revisjon IKS en del av Hedmark Revisjon IKS.

Selskapet har 16 kommuner og en fylkeskommune som eiere. Selskapet utfører revisjon for eierne i egenregi. Det vil si at selskapets eiere også er dets «kunder». Avtaler om revisjon inngås mellom oppdragsgiver og daglig leder.

Det fremgår av selskapsavtalen at eierne er bundet til å kjøpe revisjonstjenester fra selskapet. Det følger av selskapsavtalen at dersom en deltaker velger å kjøpe regnskapsrevisjonstjenester fra andre, må denne deltakeren tre ut av selskapet.¹ Det fremgår videre at selskapet skal levere sine tjenester til selvkost, og ikke har erverv til formål.

Det fremgår av selskapsavtalen fremgår at «(s)elskapet kan også tilby revisjonstjenester til andre der selskapet er valgbar som revisor».²

Hedmark fylkeskommune, og Hamar og Ringsaker kommuner er de tre største eierne, med hhv. 18, 14 og 14 prosent eierandel. Engerdal er den minste, med 1 prosent eierandel. Eierandelene er fastsatt ut fra sum driftsinntekter i den enkelte deltakers regnskaper for 2012.

Avtalen inneholder ingen bestemmelser om innskuddsplikt for deltakerne.

Endringer av selskapsavtalen som gjelder deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet krever godkjenning av eierne. Dette følger av IKS-loven § 4 annet ledd, men er også tatt inn i selskapsavtalen § 15.

Prisingen av selskapets tjenester er regulert i § 5:

«Selskapet skal fakturere sine tjenester ut i fra reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag. Revisjonshonorar skal forhåndsavtales med den enkelte eier i en oppdragsavtale. Selskapet skal alltid operere med en timesats som gjøre at selskapet over tid ikke er egnet til å gå med overskudd (selvkostprinsipp). Engasjementsavtaler inngås med virksomheter som ikke er en del av kommunen. Særoppdragene skal honoreres etter samme timesats som eierkommunene.

Deltakerne skal innbetale samlet oppdragsavtalt pris i 4 terminer med ¼ for hver termin, henholdsvis per 30/1, 30/4, 30/7 og 30/10.»

Selskapet har anledning til å bygge opp et disposisjonsfond på 10 prosent av brutto driftsinntekter.³ Selskapet kan ta opp lån på inntil 5 millioner kroner.⁴

Twist om forståelse av avtalen, fordeling av utgifter, mv., avgjøres ved voldgift, jf. selskapsavtalen § 16.

3. Sakens bakgrunn

Det er oppstått en diskusjon om hvordan deltakernes betaling av selskapets tjenester skal beregnes. Dette gjelder både hvordan avregningen for 2014 og 2015 skal skje, og hvordan betalingen skal skje for fremtiden.

Uenigheten gjelder om revisjonshonoraret skal anses forhåndsavtalt gjennom «oppdragsavtalene» i form av en fast pris, eller om det skal beregnes et honorar etter medgått tid for det enkelte oppdrag.

I denne forbindelse har daglig leder laget et notat til selskapets styre hvor ulike løsningsalternativer vurderes: «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015», datert 12. oktober 2015.

¹ § 3 syvende ledd.

² Selskapsavtalen § 3 tredje ledd. For å oppfylle vilkårene for såkalt «utvidet egenregi» - vertikalt samarbeid – er det blant annet et vilkår at hoveddelen av virksomheten må være rettet mot de kontrollerende oppdragsgivere. Det ligger utenfor mitt oppdrag å gå nærmere inn på forholdet til anskaffelsesdirektivet.

³ § 11 åttende ledd.

⁴ § 12.

Styrets behandling av saken har bakgrunn i representantskapets vedtak 16. september 2015 i sak 10/2015 og sak 12/2015. Fra vedtaket i sak 10 lyder:

«Daglig leders redegjørelse tas til orientering.

Representantskapet gir styret i oppdrag å finne en løsning på avregning for årene 2014/2015. Løsningen må foreligge i god tid før årsregnskapet for 2015 skal godkjennes i representantskapet. Løsningen må omfatte alle eierkommunene.»

Vedtaket i sak 12 lyder:

«Styrets gis i oppdrag å se på helheten i selskapsavtalen og oppdragsavtalene slik at disse er forankret i en felles forståelse. Selskapsavtalen må også tilpasses de avklaringer som gjøres i forhold til avregning for årene 2014/2015.

Representantskapet får seg forelagt forslag til revidert selskapsavtale i representantskapets neste møte.»

Daglig leders notat⁵ ble behandlet i styremøte 21. oktober 2015. Vi forstår det slik at det ikke ble truffet noen realitetsavgjørelse i dette møtet, men at det styret vurderte det slik at det var ønskelig med en juridisk vurdering av de forslag som fremgår av notatet, før saken igjen styrebehandles og legges fram for representantskapet. Styret ønsker også en vurdering av hvilke konsekvenser de ulike løsningene kan ha for selskapsavtalen § 5 om prissetting av selskapets tjenester, jf. daglig leders mail hit 22. oktober 2015.

4. Vurdering

4.1 Innledning

Vi er bedt om å gjøre en juridisk vurdering. Ettersom lov om interkommunale selskaper ikke har bestemmelser som regulerer den uenighet som er oppstått. Vil spørsmålet bero på hva selskapsavtalen og inngåtte oppdragsavtaler sier. Dette beror på en tolkning av disse avtalene.

Ordningen for framtiden vil bero på hvilken frihet kommunene har til å endre selskapsavtalen/oppdragsavtalene. Friheten her er betydelig. For framtiden vil valg av løsning i hovedsak avhenge av en hensiktsmessighetsvurdering, der det må legges vekt på både hva selskapet er tjent med og hva kommunene både som eiere og som kunder er tjent med. Disse interessene vil i utgangspunktet synes å krysse hverandre. Siden selskapet er etablert for dekke kommunenes behov for revisjonstjenester i egenregi – og kommunene både er selskapets eiere og dets «kunder» - vil disse interessene likevel i stor grad være sammenfallende.

4.2 Hva sier dagens selskapsavtale og oppdragsavtalene

Selskapsavtalen har ingen bestemmelser om innskuddsplikt. Ettersom det følger av lovens § 5 at den enkelte deltaker ikke plikter å gjøre innskudd i selskapet i større utstrekning enn det som følger av selskapsavtalen eller loven, kan eierkommune ikke pålegges å bidra med midler til selskapets drift.

Selskapet finansieres etter dagens selskapsavtale ved at det fakturerer deltakerne for tjenester som ytes til deltakerne (og andre). Hvordan faktureringen skal skje fremgår av selskapsavtalen § 5. Det fremgår der

⁵ «Notat – vurdering av avregningsregime for 2014/2015», datert 12. oktober 2015.

at faktureringen skal skje ut fra «*reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag*». Samtidig fremgår at det skal inngås en «oppdragsavtale», hvor revisjonshonoraret «*forhåndsavtales*». Videre fremgår i siste ledd at «*samlet oppdragsavtalt pris*» skal innbetales i 4 terminer.

Det er åpenbart at det ikke er mulig å fastlegge revisjonshonoraret ut fra en bindende forhåndsavtale hvor endelig ressursbruk ikke er kjent, samtidig som revisjonshonorat skal beregnes ut fra «*reelt medgått ressursbruk på det enkelte oppdrag*». De enkelte deler av bestemmelsen fremstår derfor som delvis selvmotsigende.

Spørsmålet blir så om oppdragsavtalene kan kaste nærmere lys over hvordan bestemmelsen skal forstås.

De aktuelle oppdragsavtalene for 2014 og 2015 er slik vi forstår det alle utformet med følgende formulering⁶:

«Revisjon av årsregnskapet, revisjonsuttalelser, bistand og revisjon av beboerregnskap gjennomføres uten nærmere avtale.

Forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og mindre undersøkelser/særskilte bestillinger utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget. Hedmark Revisjon IKS er kommunens valgte revisor for forvaltningsrevisjon, men kontrollutvalget kan bestemme at enkeltprosjekter kan utføres av andre etter forutgående dialog med Hedmark Revisjon IKS.

Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal.

Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.»

Av denne teksten i oppdragsavtalene fremgår altså at det skal skje en kvartalsvis innbetaling «a-konto». Etter vanlig språkbruk innebærer dette begrepet at når den faktiske kostnaden regnes ut senere, sammenliknes denne med a-konto-betalingen som er gjennomført. Differansen mellom disse to vil da faktureres eller krediteres. Dette vil si at man må betale mer dersom man har betalt for lite og faktisk forbruk var høyere enn forventet, eller få tilbake penger dersom man har betalt for mye.

I tillegg til at oppdragsavtalen bruker begrepet a-konto, fremgår også eksplisitt at det skal skje en årsavregning etter årets slutt.

Oppdragsavtalen trekker slik i retning av at selskapsavtalen skal forstås slik at det skal betales etter medgått tid, og at det «forhåndsavtalte» beløp ikke er bindende for det som til slutt skal betales inn.

Jeg understreker at ved avtaletolkning er en rekke momenter relevante. Herunder, både historikken, saksdokumenter i kommunene i forbindelse med behandlingen av selskapsavtalen, hvilken oppfatning som er kommet til uttrykk på annen måte mv. Det interessefellesskapet mellom selskapet og kommunene både som eiere og brukere av selskapets tjenester som preger et selskap som driver i egenregi, tilsier generelt at det ved utforming av selskapsavtalens regler om hvordan selskapet skal finansieres vil være naturlig å ta hensyn til selskapets behov for å ha en finansiering som gir tilstrekkelig forutsigbarhet og stabilitet til at det kan oppfylles sin funksjon. I den grad dette vanskeliggjøres vil det også kunne ramme kommunene, ikke bare som eiere, men også som kunder.

Siden selskapets kunder i dette tilfellet også dets eiere, vil det i utgangspunktet være fordelaktig å skille mellom rollen om eier og rollen som kontraktspart/kunde. Blant annet fordi det gjelder ulike regler for disse rollene. Det kan imidlertid være utfordrende å skille mellom rollen som eier og rollen som

⁶ Jf. daglig leders notat. Jeg har ikke hatt tilgang til selve oppdragsavtalene.

kontraktpart der selskapet er etablert for bare å ha eierkommunene som kunder (egenregi). I slike tilfeller er det grenser for hvor klart skille mellom rollene det er mulig å gjennomføre i praksis. Avtaler om leveranser fra selskapet til eierkommunene vil i slike tilfeller ikke dreie seg om kontrakter inngått etter frie forhandlinger mellom autonome parter. Selskapet er her i det vesentlige låst til å ha sine eiere som «kunder», og har i svært liten grad frihet til å fastsette sin egen forretningsstrategi og skaffe inntekter fra andre. Det kan derfor være vanskelig fullt ut å anlegge kontraktsrettslige synspunkter på etableringen av forpliktelser/avtaler mellom eierkommunene og det interkommunale selskapet.

Det er imidlertid eierkommunene som i siste instans avgjør hvordan selskapet skal styres og hvor skarpt det i praksis skal skilles mellom rollene. Hvordan selskapet skal finansieres og hvordan betalingen for dets ytelser til eierne skal skje, vil uansett bero på den selskapsavtale som er inngått og de oppdragsavtaler som gjelder.

Min vurdering er basert på ordlyden i de dokumenter jeg har fått tilsendt, hvor særlig ordlyden i selskapsavtalen § 5 og ordlyden i oppdragsavtalen står sentralt.

Selskapsavtalens bestemmelser om finansiering, honorering og fakturering vil angi rammene for hva de enkelte oppdragsavtalene kan gå ut på. Dersom det er motstrid mellom selskapsavtalen og oppdragsavtalene vil oppdragsavtalen måtte vike.

I dette tilfelle er imidlertid ordlyden i selskapsavtalens bestemmelser om betaling i § 5 delvis selvmotsigende og preget av indre motsetninger. Ved en uklar og delvis selvmotsigende selskapsavtale på dette punkt, vil de enkelte oppdragsavtalene ha betydelig vekt som tolkningsmoment.

Ut fra en vurdering av ordlyden i selskapsavtalen sammenholdt med innholdet i oppdragsavtalene synes etter min vurdering de beste grunner å tale for at det for årene 2014 og 2015 må legges til grunn at eventuelle beløp som er «forhåndsavtalt» i oppdragsavtalene ikke er avgjørende for det beløp som til slutt skal betales, men at det skal skje en avregning etter medgått tid. Det må slik gjøres en avregning for årene 2014 og 2015.

Det fremgår ikke klart av oppdragsavtalen hva som skal skje dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som det reelle beløp. Viser det seg at det er betalt for mye, er det et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen være at tilbakebetaling kan kreves.⁷

4.3 Vurdering av de ulike løsningsforslagene i daglig leders notat av 12. oktober 2015.

I daglig leders notat er det oppstilt seks forslag til løsning. To av løsningene er vurdert som aktuelle av daglig leder (løsning C og D), og løsning D er anbefalt av daglig leder. Nedenfor gis et kort resymé av de ulike alternativene. Min vurdering av det enkelte løsningsforslag følger umiddelbart etter beskrivelsen av hver modell.

Løsning A – Folketallsavregning

Denne løsningen innebærer at revisjonskostnadene helt eller delvis fordeles forholdsmessig mellom deltakerkommunene etter deres folketall. I notatet er det pekt på noen uheldige sider ved en slik ordning. Det er blant annet pekt på at revisjonsinnsatsen i kommunen er ikke proporsjonal med størrelsen på kommunen. Det kan skape utfordringer mht. hvordan fylkeskommunen skal behandles. Videre at behovet for forvaltningsrevisjon vil variere år for år.

⁷ Slik Trygve Bergsåker: «Pengekravsrett» (2011) s. 262.

Løsningen er av daglig leder ikke vurdert som heldig hverken for selskapet eller eierkommunene/kontrollutvalgene.

Min vurdering:

Denne løsningen vil ikke være i samsvar med den forståelse av selskapsavtalen og oppdragsavtalene som jeg har lagt til grunn ovenfor i pkt. 4.2.

Løsning B – Ingen avregning hverken på kroner eller i timer

Det er opplyst at denne løsningen ble lagt til grunn av styret og daglig leder, og tiltrådt av representantskapet ved behandlingen av årsregnskapet for 2014. De forhåndsavtalte timer ble ansett for å forplikte den enkelte deltaker til å betale det antall timer som var avtalt.

Det er i daglig leders notat pekt på at fordelene ved denne løsningen er at den gir selskapet stor forutsigbarhet mht. behovet for bemanning. For kontrollutvalgene/kommunene innebærer den at de betaler for tjenester som ikke er levert eller som det ikke er behov for.

Det er videre opplyst at kontrollutvalgene i hedmarkskommunene har ikke tiltrådt denne løsningen. Med bakgrunn i et ønske om å sikre konsensus vurderer daglig leder denne løsningen som uaktuell.

Min vurdering:

Denne løsningen vil ikke være i samsvar med den forståelse av selskapsavtalen og oppdragsavtalene som jeg har lagt til grunn ovenfor i pkt. 4.2.

Løsning C – Avregning time for time

Denne løsningen innebærer at det sendes a-konto fakturaer og foretas avregning etter medgått tid per 31. desember.

Det er opplyst at ordningen vil innebærer store utfordringer for selskapet med hensyn til å sette en korrekt bemanning. Gitt at det angitte timetall i oppdragsavtalene ikke forplikter kommunen til å bestille dette antallet timer, og det reelle timetall dermed ikke er kjent på forhånd, gir dette liten forutberegnelighet for selskapet.

For den enkelte kommune/kontrollutvalg innebærer løsningen at det betales for det reelle timetall/ressursbruk på den aktuelle kommune – hverken mer eller mindre.

Det er opplyst at dersom denne løsningen velges vil selskapets merforbruk måtte dekkes inn enten av selskapet selv, ved en reduksjon i antall ansatte tilsvarende 1,5 årsverk, eller ved et tilskudd fra eierne.

Denne løsningen vurderes likevel som en av de aktuelle fra daglig leders side.

Min vurdering:

Denne løsningen vil etter min vurdering ligge innenfor rammen av den forståelse av selskapsavtalen og oppdragsavtalene som jeg har lagt til grunn i pkt. 4.2.

Spørsmålet om hvilke konsekvenser løsningen har for selskapet er kort berørt i daglig leders notat. Jeg peker bare for ordens skyld på at eierne av et IKS ikke har plikt til å gjøre tilskudd til driften av selskapet

utover det som er avtalt i selskapsavtalen. Ettersom det ikke fremgår av selskapsavtalen noen plikt til å gjøre økonomiske innskudd til selskapet må eierne i så fall være enige om det.

Løsning D – overføring av ubrukte timer til bruk/disponering neste år

Denne løsningen innebærer at timer som er forhåndsavtalt men ikke benyttet i inneværende år overføres til neste år, eller senere, slik at den aktuelle kommunen kan benytte dem da.

Daglig leder peker på at en slik ordning vil gi selskapet en bedre forutsigbarhet over tid. For kontrollutvalgene kan det oppleves som en forpliktelse til å bestille flere timer enn det viser seg å være behov for.

Det er opplyst at kontrollutvalgene på Hedmark ikke har sluttet seg til en slik løsning. De øvrige 13 har sluttet seg til en slik løsning.

Denne er i daglig leders notat anbefalt som den beste.

Min vurdering:

Løsningen innebærer at det skjer en avregning, men at differansen mellom beløp innbetalt a-konto og det beløp som faktisk skal betales etter reelt medgått tid, ikke utbetales ved årsskiftet, men videreføres som en rettighet for den aktuelle kommune som har «til gode» tjenester fra selskapet i det påfølgende eller senere år.

Løsningen baserer seg altså på reelt medgått ressursbruk *over tid* skal være avgjørende for betalingsplikten, men ikke nødvendigvis for hvert år.

A-konto-betaling innebærer at det foretas en utbetaling som etter begge parter forutsetning skal være foreløpig, og gjenstand for senere korreksjon når alle nødvendig opplysninger om kravets endelige omfang foreligger. Som nevnt under pkt. 4.2 vil det være et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen være at tilbakebetaling kan kreves.

Spørsmålet er om slike holdepunkter foreligger i denne saken.

Det fremgår ikke eksplisitt av oppdragsavtalen at differansen skal betales tilbake for hvert år dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som det reelle beløp. Etter avtalen skal det foretas en «årsavregning» som sendes kommunen innen 31. januar det påfølgende år.

Hovedregelen er som nevnt at det oppstår et tilbakebetalingskrav når det reelle beløp er klart. Når avregningen er knyttet til et årsskifte, er det min vurdering at tilbakebetalingskrave oppstår ved hvert årsskifte.

Et holdepunkt for en annen løsning enn at differansen skal betales tilbake hvert år, kan være det som er opplyst om at for kommuner som har valgt å konkurranseutsetterevisjonen i markedet er vanlig med revisjonen er vanlig med avtaler om fastpris av 2-4 års varighet for regnskapsrevisjon. For forvaltningsrevisjon er det opplyst at det kun avtales timepris for avtaleperioden, og at bestillinger foreligger etter hvert som kontrollutvalgene bestemmer seg for å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Jeg forstår det slik at den praksis det er vist til gjelder avtaler om fastpris som strekker seg over flere år, og ikke avtaler om a-konto-betaling med avregning. Slik denne praksisen er beskrevet gir den etter min

vurdering ikke klare nok holdepunkter for å legge til grunn at en avtale om a-konto-betaling med avregning ved hvert årsskifte ikke innebærer at tilbakebetalingskravet oppstår hvert år.

På denne bakgrunn er jeg kommet til at løsning D ikke ligger innenfor rammen av de avtaler som er inngått.

Dette er imidlertid ikke til hinder for at den enkelte kommune frivillig kan akseptere en slik løsning hvor «ubrukte» timer overføres til neste eller senere år. Det vil imidlertid kreve at samtykke fra den kommune det gjelder.

Eventuelle likviditetsmessige eller andre utfordringer som måtte oppstå i en situasjon der kommuner ikke aksepterer at ubrukte/»forhåndsavtalte» timer overføres, vil måtte løses av selskapet selv, med mindre kommunene blir enige om å skyte midler til driften. Som det fremgår av pkt. har ikke selskapsavtalen bestemmelser om innskuddsplikt. Det kan derfor ikke pålegges deltakerne å bidra med nye midler til selskapets drift. Men dette er naturligvis ikke til hinder for at deltakerne, uavhengig av hva som er inntatt i selskapsavtalen, blir enige om å skyte inn midler i selskapet i en gitt situasjon. Slikt innskudd vil være avhengig av den enkeltes samtykke.

Løsning F – Kompromissløsning foreslått av ORM

Det er opplyst at det foreligger et forslag om at de av de 4 kommunene på Hedmarken som har benyttet mindre enn 85 prosent av avtalte timer, skal få refundert ubrukte timer som overstiger 85 prosent. Ubrukte timer som ligger innenfor rammen av 85 prosent skal ikke refunderes.

Det er opplyst at det fremkom innvendinger mot denne løsningen i representantskapsmøtet. Det ble blant annet hevdet at en slik løsning i så fall måtte omfatte alle. Det ble også reist spørsmål ved om løsningen er i samsvar med oppdrags-avtale og selskapsavtale. Daglig leder fremhever videre at det vil være problematisk å la en slik løsning omfatte regnskapsrevisjon, fordi selskapet har fastsatt en bemanning som forutsetter at minst 95 prosent av det som er avtalt blir levert.

Etter daglig leders vurdering er ikke dette en godløsning hverken for eierkommunene, kontrollutvalgene eller selskapet.

Min vurdering:

Denne løsningen går slik jeg forstår det ut på at kommuner som har et mindre-forbruk i forhold til forhånds-avtalte timer skal få refundert deler av denne differansen, men ikke hele. Dersom det først legges til grunn at det oppstår et betalingskrav fra kommunen der den har brukt mindre enn a-kontobetalt, vil det i prinsippet også være anledning til en slik løsning.

For at det skal kunne legges til grunn et annet innslagspunkt for når dette kravet oppstår – i form av en prosent – slik at det ikke er differansen mellom betalt a-konto-beløp og reelt forbruk som er avgjørende, men differansen mellom reelt forbruk og 85 prosent av betalt a-kontobeløp, vil det kreve samtykke fra alle kommuner som har et tilbakebetalingskrav.

4.4 Ordningen for framtiden

I det materiale jeg har fått stilsendt ligger også et forslag fra daglig leder til endret ordlyd i selskapsavtalen § 5. Det ligger utenfor mitt oppdrag å gå nærmere inn på dette. Innenfor lovens rammer vil deltakerne ha betydelig frihet til å utforme den framtidige finansieringsordningen/betalingsordningen for selskapet. Alle de løsninger som er vurdert i daglig leders notat vil i prinsippet være mulige – i tillegg til andre løsninger. Det vil være naturlig å legge vekt på en helhetlig finansiering av selskapets virksomhet, hvor det tas

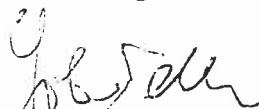
hensyn til at selskapets kunder er identisk med dets eiere og det interessefellesskap som ligger i dette, og hvor det både tas hensyn til virksomhetens behov for tilstrekkelig forutsigbare rammebetingelser til at det kan fylle sin funksjon, samtidig som fordelingen mellom kommunene oppfattes som rimelig. Valget er et hensiktsmessighetsspørsmål som det ligger til representantskapet og til sist eierne ved de enkelte kommunestyrene å ta stilling til.

5. Oppsummering

Jeg er ut fra en vurdering av ordlyden i selskapsavtalen sammenholdt med innholdet i oppdragsavtalene kommet til at det for årene 2014 og 2015 må legges til grunn at eventuelle beløp som er «forhåndsavtalt» i oppdragsavtalene ikke er avgjørende for det beløp som til slutt skal betales, men at det skal skje en avregning etter medgått tid. Det må slik gjøres en avregning for årene 2014 og 2015.

Det fremgår ikke klart av oppdragsavtalen hva som skal skje dersom det er betalt mer a-konto enn det som viser seg som det reelle beløp. Viser det seg at det er betalt for mye, er det et tolkningsspørsmål om det overskytende skal betales tilbake. I mangel av bestemte holdepunkter for en annen løsning, må hovedregelen her være at tilbakebetaling kan kreves. Jeg er kommet til at det ikke foreligger tilstrekkelige holdepunkter for en annen løsning, og at kommuner som har et mindre-forbruk enn det som er «forhåndsavtalt» kan kreve differensen tilbakebetalt. Dette er imidlertid ikke til hinder for at disse kommunene samtykker til at «ubrukte timer» overføres til neste eller senere år.

Med vennlig hilsen

Jostein Selle

Advokat

KS Advokatene

Tlf. dir.: 24 13 28 03

E-post: jostein.selle@ks.no

Sak nr.	Sak	Møtedato
9/2016	Samtale med rådmannen	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget inviterer rådmann Lars-Arne Oldernes til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Våler kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

I tillegg er det visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen. Det er sagt følgende i kontrollutvalgets årsplan:

- *Rapporteringer fra rådmannen.*
 - *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen.*
 - *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
 - *Sykefraværet i kommunen.*

Kontrollutvalgene i vår region hadde felles opplæring 14.1.16. Da ble det diskutert en sak som gjelder alle kontrollutvalgene og det handler om rådmannens system for oppfølging av kommunestyresaker. Kontrollutvalget skal se etter at rådmannen har et slikt system. Kontrollutvalget ønsker derfor å drøfte med rådmannen og hvordan han vurderer denne oppgaven.

Kontrollutvalget har også i flere omganger hatt oppe spørsmålet om kommunens beredskapsplaner, sist i møtet 3.9.15, hvor det ble sagt følgende: «Når det gjelder overordnet beredskapsplan, så jobbes det med denne nå. Kontrollutvalget får informasjon om denne, når den er klar». Hvis denne nå er klar, ber vi om en orientering.

I tillegg ber kontrollutvalget om at rådmannen gir en orientering om den videregående skolens uttak av grus fra Spulsåsen for opplæring av elever. Hvilke kontrakter ligger til grunn for avtalen, hvor lenge varer den, og hvordan får Våler kommune betalt for grusen? Hvilke planer foreligger det fremover?

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
10/2016	Kontrollutvalgets årsrapport for 2015.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2015.

Saksopplysninger

Sekretariatsleder har utarbeidet forslag til kontrollutvalgets årsrapport for 2015 (vedlegg 1). I kontrollutvalgets årsplan for 2016, under pkt. 4.7, er det sagt følgende om kontrollutvalgets rapportering:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2015 behandles i det første møtet i 2016, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten

Årsrapporten legges fram til diskusjon i møtet, og kontrollutvalget kan gjerne komme med innspill til endringer.

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget årsrapport for 2015 vedtas.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2015 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

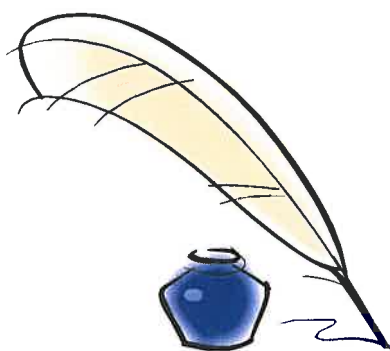
Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

VEDLEGG 1
til sak 10/16

ÅRSRAPPORT 2015

KONTROLLUTVALGET I
VÅLER KOMMUNE

*Utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS
Behandlet i kontrollutvalget 15.2.15
Vedtatt i kommunestyret*

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING.....	3
2	KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	3
2.1	MEDLEMMER.....	3
2.2	MØTER OG SAKER	4
3	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER.....	4
3.1	ÅRSPLANENS HOVEDFOKUS.....	4
3.2	TILSYN OG KONTROLL.....	4
3.2.1	<i>Tilsyn med forvaltningen.....</i>	<i>4</i>
3.2.2	<i>Forsvarlig revisjonsordning</i>	<i>5</i>
3.3	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED REGNSKAPSREVISJON	5
3.4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED FORVALTNINGSREVISJON	5
3.4.1	<i>Plan, bestilling og gjennomføring av forvaltningsrevisjon</i>	<i>5</i>
3.4.2	<i>Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon.....</i>	<i>6</i>
3.5	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER VED SELSKAPSKONTROLL	6
3.5.1	<i>Plan, bestilling og gjennomføring av selskapskontroll</i>	<i>6</i>
3.5.2	<i>Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll.....</i>	<i>6</i>
3.6	TILSYN MED REVISJONEN	7
3.7	BUDSJETT FOR KONTROLL- OG TILSYNSARBEIDET	7
3.8	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING.....	8
3.9	ØVRIGE AKTIVITETER.....	8
4	SEKRETÆRFUNKSJON	9
5	AVSLUTTENDE KOMMENTARER.....	10
	VEDLEGG	11

1 INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er et sentralt hjelpeorgan for kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid iht. kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget rapporterer om sin virksomhet til kommunestyret.

Det er utarbeidet eget reglement for kontrollutvalgets virksomhet. Kontrollutvalgets reglement ligger på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalgets årsrapport er basert på årsplanen for kontrollutvalget for 2015 som ble vedtatt i kontrollutvalget i møtet den 9.12.14. Årsplanen har noen hovedfokus, se pkt. 3.1, men omtaler også kontrollutvalget ordinære oppgaver, jf. pkt. 3.2-3.8. Årsplanen ble oversendt kommunestyret til orientering, og ble behandlet i møtet 9.2.15 sak 009/15. I tillegg er årsrapporten basert på kontrollutvalgets tiltaksplan, en intern plan for kontrollutvalget, som justeres i hvert møte. Kontrollutvalgets årsplan og en kontinuerlig oppdatert tiltaksplan, ligger på www.gs-iks.no.

Kontrollutvalgets møter er åpne på lik linje med andre kommunale utvalg.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 Medlemmer

Kontrollutvalget i Våler kommune har i 2015 bestått av 5 medlemmer og 5 varamedlemmer.

Medlem	Parti	Varamedlem	Parti
Ann Kristin S. Myrer - leder	H	Nicklas Avén	SV
Åse Synnøve Svendsen - nestleder	AP	Kari Dybendahl	AP
John Christian Wold	PP	Terje Strætmoen	PP
Thor Arne M Engebretsen	SP	Ola Sørlandsengen	
Ragnar Einarsrud	FRP	Jan-Erik Gaup	FRP

På kommunestyrets møte 28.9.15, sak 074/15 og 19.10.15, sak 077/15, ble følgende valgt til kontrollutvalg for perioden **2015-2019**:

	Medlem	Parti	Varamedlem	Parti	
1	Hans Johan Finne - leder	SP	Eli Grøntoft Dybdahl	V	For 1, 2 og 3
2	May Britt Nordhagen	SV	Ola Sørlandsengen	SP	
3	Marita Kalfoss Sollien	V	Nicklas Avén	SV	
4	John Christian Wold	PP	Kristian Noer	H	For 4 og 5
5	Åse S. Svendsen - nestleder	AP	Grete Aabakken	AP	

På det første møtet i det nye utvalget, var det to fraværende, John Christian Wold og Åse S. Svendsen. Kristian Noer møtte som varamedlem for John Christian Wold.

På bildet under ser vi fra venstre, Kristian Noer, leder Hans Johan Finne, May Britt Nordhagen og Marita Kalfoss Sollien. Dette møtet fant sted i gamle kommunestyresal.

2.2 Møter og saker

På grunn av at 2015 var et valgår, har kontrollutvalget i 2015 hatt 5 (6) møter og behandlet 58 (64) saker. Tallene i parentes er fra 2014. Hvilke saker som er behandlet, vedtakene i sakene og hvordan de er fulgt opp, går fram av vedlegget til årsrapporten. Møtedeltakelsen går fram av protokollene, som ligger tilgjengelig på www.gs-iks.no. Det har ikke vært avholdt noe fellesmøte for alle kontrollutvalgene i regionen i 2015.

3 KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER

3.1 Årsplanens hovedfokus

Fokus	Behandlet
Beredskapsplaner, brann omsorgsboliger osv.	Saken ble satt opp til behandling i møtet 11.6.15, sak 28/15, men ble utsatt til neste møte. Planene var imidlertid ikke klare til møtet 3.9.15. Informasjonen ble utsatt til 2016.
Mobbing i skolen	Det ble gitt en orientering i møtet den 11.6.15, sak 26/15.
Kulturtilbud for ungdom/ungdom og psykiske problemer/unghelsetilbud	Det ble gitt en orientering i møtet den 29.1.15, sak 7/15.
Ved nedskjæringer på tjenesteområdene, blir kvaliteten omdefinert?	Det ble gitt en orientering i møtet den 3.9.15, sak 38/15.
Rutiner for å få jobbing for sosialhjelp.	Det ble gitt en orientering i møtet den 27.4.15, sak 21/15.
Rutiner for de som ikke fungerer i en kommunal stilling.	Det ble gitt en orientering i møtet den 3.9.15, sak 35/15.

Øvrige saker går fram av punktene nedenfor.

3.2 Tilsyn og kontroll

3.2.1 Tilsyn med forvaltningen

Kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen har i 2015 bl.a. blitt gjennomført på følgende måter:

- Kontrollutvalgets tilsyn med politiske vedtak gjennomføres ved at medlemmene følger med på saksdokumenter fra de forskjellige politiske utvalgene. Kontrollutvalget gjennomfører en gjensidig rapportering i hvert møte eller ved behov.

- Kontrollutvalget gjennomfører en samtale med ordfører og rådmann i hvert møte, så sant det er mulig.
- Ordfører, som har generelt møte- og talerett i kontrollutvalgets møter, inviteres til å delta i en samtale med kontrollutvalget.
- Rådmannen blir innkalt for å rapportere eller orientere kontrollutvalget om forskjellige saker, og fast orientering i hvert møte er
 - den økonomiske utviklingen
 - sykefravær
 - eventuelle anmeldelser eller varslinger
- Kontrollutvalget ber også om orientering om rådmannens system for oppfølging av KS-saker.
- Hvilke saker det er for øvrig er orientert om, går fram av protokollen fra møtene, som ligger tilgjengelig på www.gs-iks.no.
- Kontrollutvalget fikk i møtet 11.6.15, sak 31/15 en orientering om rutiner rundt håndtering av gavemidler innen omsorg.
- Kontrollutvalget behandlet skatteoppkrevers årsrapport og Skatteetatens kontrollrapport for 2014 i møtet 27.4.15, sak 19/15. Saken ble behandlet i kommunestyret 22.6.15, sak 051/15. Kontrollutvalget får også jevnlig framlagt oversikt over skatteinngangen.
- Kontrollutvalget behandlet i møtet 9.12.14, sak 65/14, en **undersøkelse** fra Hedmark Revisjon IKS om «Hva er oppdragets art, hvilke avtaler er inngått og oppfølging av disse i forhold til utkjøring av slam 2012.» Rapporten ble fulgt opp i møtet 3.9.15, sak 39/15 og kontrollutvalget får en ny orientering når veilederen for området er klart, jf. også KU- sak 13/15, hvor kommunestyrets vedtak ble kommentert.
- Sekretariatet henter fortløpende ut kopier av statlige tilsynsrapporter, enten fra statens eller kommunens postliste. Disse har blitt lagt fram for kontrollutvalget.

Disse sakene, sammen med revisjonens rapportering, danner grunnlag for det løpende tilsynet med kommunen. Sekretariatets oppfølging av kontrollutvalgets saker rapporteres gjennom en egen oversikt, som legges fram for kontrollutvalget for hvert møte. Denne rapporten ligger som vedlegg til årsrapporten.

3.2.2 Forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget har vurdert det slik at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kommunens revisor er Hedmark Revisjon IKS, som er revisor for 16 kommuner i Hedmark, samt Hedmark fylkeskommune. Øvrige vurderinger i forhold til revisjonens arbeid går fram av pkt. 3.6.

3.3 Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

Hedmark Revisjon IKS orienterte om gjennomført regnskapsrevisjon for 2014 (interimrapport) i møtet 29.1.15, sak 3/15, og orienterte om revisjonsstrategien for regnskapsrevisjon for 2015 i møtet 9.11.15 (sak 50/15).

Årsregnskapet for 2014 ble behandlet i møtet 27.4.15, sak 17/15. Kontrollutvalget ga sin uttalelse til regnskapet i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 7. Kontrollutvalget behandlet årsavslutningsbrevet for 2014 i samme møte, sak 18/15, og revisjonen orienterte om oppfølgingen av merknadene i sak 50/15 (møte 9.11.15).

Kontrollutvalget har ikke mottatt noen nummererte brev i 2015 og det er for øvrig ingen revisjonsmerknader som ikke er fulgt opp, jf. forskriften § 8.

3.4 Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

3.4.1 Plan, bestilling og gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget behandlet er revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2015-2016 i møtet 29.1.15, sak 9/15. Saken ble sendt kommunestyret til orientering. Følgende prosjekter ble prioritert:

1. **Barnevern** – er bestilt gjennom kontrollutvalget i Åsnes, Våler og Grue bistår med ressurser (2015).
2. **Lov om offentlige anskaffelser** (2015)
3. **Lokaldemokrati og administrasjon og styring, intern kontroll.** (2016)?(vurderes)
4. **Saksbehandling teknisk/landbruk.** (2016)?(vurderes)
5. **Samhandlingsreformen** (2016)

Ettersom Solør Barneverntjeneste er et vertskommunesamarbeid, med Åsnes kommune som vertskommune, har kontrollutvalget i Våler (og Grue) anmodet kontrollutvalget i Åsnes om å bestille en forvaltningsrevisjon innen barnevernet. Dett ble gjort i på slutten av 2014. Kontrollutvalget i Våler fikk rapporten til behandling i møtet 11.6.15, sak 29/15. Kommunestyret behandlet rapporten i møtet 22.6.15, sak 054/15. Det er kontrollutvalget i Åsnes som følger opp denne forvaltningsrevisjonen.

Det ble bestilt en forvaltningsrevisjon knyttet til offentlige anskaffelser i møtet 11.6.15, sak 27/15 og prosjektplanen ble lagt fram i møtet 3.9.15, sak 41/15. Problemstillingene går fram av vedlegget til årsrapporten (se sak 41/15). Rapporten legges fram i 2016.

Kontrollutvalget bestilte i 2014 forvaltningsrevisjon knyttet til «Drift og rutiner i eiendomsforvaltningen». Rapporten ble lagt fram for kontrollutvalget i møtet 29.1.15, sak 5/15. Kommunestyret behandlet rapporten i møtet 23.3.15, sak 020/15. Kontrollutvalget kommenterte i sak 13/15 kommunens saksbehandling knyttet til rapporten.

3.4.2 Rapportering av resultat etter gjennomført forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har fulgt opp forvaltningsrevisjon «Drift og rutiner i eiendomsforvaltningen». Oppfølgingen ble satt opp til behandling i møtet den 3.9.15, men saken ble utsatt til møtet 9.11.15, sak 53/15. Det ble gitt en foreløpig orientering om hvordan anbefalingene var fulgt opp, og kontrollutvalget følger opp saken igjen i det siste møtet før sommerferien i 2016.

3.5 Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll

3.5.1 Plan, bestilling og gjennomføring av selskapskontroll

Kommunestyret vedtok i 2014 en revidert plan for selskapskontroll for 2014-2015. Følgende prioriteringer ble satt opp:

- **Våler Vekst AS (2015)**
- **Overordnet eierskapskontroll.** I denne kontrollen har vi kun tenkt å kontakte kommunen, for å høre hvordan selskapene rapporterer til kommunen og om hvordan de forholder seg til eierskapet. Vi presiserer at det ikke er aktuelt å kontakte selskapet for å be om opplysninger derfra. Dette blir derfor en overordnet kontroll. Oversikten over deleide selskaper ligger som vedlegg 2 til planen.

Det ble i KU-sak 73/14 bestilt overordnet selskapskontroll - kommunens oppfølging av deleide selskaper. Bestillingen ble gitt til Hedmark Revisjon IKS og rapporten ble lagt fram for kontrollutvalget i møtet 11.6.15, sak 33/15. Rapporten ble behandlet i kommunestyret 22.6.15, sak 053/15.

Det er foreløpig ikke bestilt noen selskapskontroll i Våler Vekst AS.

3.5.2 Rapportering av resultat etter gjennomført selskapskontroll

Kontrollutvalget fulgte opp selskapskontroll (eierskapskontroll) i Elverumregionens Næringsutvikling AS (ERNU AS) i møtet 27.4.15, 15/15. Det var ikke gitt noen skriftlige tilbakemeldinger på om anbefalingene var fulgt opp, men Våler kommunes representant i generalforsamlingen (ordfører Kjell Konterud) var til stede og orienterte om oppfølgingen. Kontrollutvalget sa seg fornøyd med orienteringen og ***anbefalingene anses fulgt opp.***

Kontrollutvalget fulgte opp selskapskontroll (eierskapskontroll) i Solør Renovasjon IKS (SOR IKS) i møtet 9.11.15, sak 54/15. *Anbefalingene anses som fulgt opp.*

3.6 Tilsyn med revisjonen

Tilsynet med revisjonen har blitt utøvd på flere måter.

- Gjennom revisjonens orientering om sitt årlige planverk (revisjonsstrategi) og rapportering i forhold til dette (interimrapportering), jf. pkt. 3.3.
- Gjennom kontrollutvalgets behandling av revisjonsberetninger til reviderte regnskaper og andre rapporter med utgangspunkt i revisjonsarbeidet (jf. pkt. 3.3).
- Gjennom revisjonens muntlige rapporteringer om revisjonsarbeidet og revisjonsenheten, ved behov.
- Verktøy for kontrollutvalgets tilsynsansvar (NKRF¹). **Dokumentasjonen** av kontrollutvalgets oppfølging av dette tilsynsansvaret ble behandlet i møtet 9.11.15, sak 56/15.

I tillegg kan vi nevne:

- Oppdragsansvarlig revisor for både forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon la fram **uavhengighetserklæringer** for Våler kommunes regnskap i kontrollutvalgets møte hhv. 29.1.15, sak 8/15 og 3.9.15, sak 42/15.
- Kontrollutvalget har behandlet **oppdragsavtale** med Hedmark Revisjon IKS for **2015**, i møtet 27.10.14, sak 55/14. I denne avtalen går fram hvilke oppgaver som planlegges ut fra de ressursene som er til rådighet, jf. også pkt. 3.7. En tilsvarende oppdragsavtale for **2016** ble behandlet i kontrollutvalget 3.9.15, sak 43/15, men denne vil bli behandlet på nytt i det første møtet i 2016, når kommunens budsjett er vedtatt. Det ble rapportert i forhold til oppdragsavtalen (tertialrapporter) for 2015 i møtet 11.6.15, sak 25/15 og 9.11.15, sak 49/15. Rapportering i forhold til oppdragsavtalen pr. 31.12.14, ble behandlet i møtet 27.4.15, sak 20/15.
- Revisjonen arbeider bevisst med å bedre kompetansen og revisjonsarbeidets kvalitet, planleggingen og rapporteringen. Kravene til den obligatoriske etterutdanningen (i tråd med NKRFs retningslinjer) er oppfylt for alle.

3.7 Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet

Kontrollutvalget skal legge fram forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Budsjettforslaget skal inneholde utgifter til kontrollutvalgets virksomhet, ramme for sekretariatets budsjett og ramme for revisjonens budsjett. Til sammen skal dette utgjøre funksjon 110 i KOSTRA-rapporteringen. I kontrollutvalgets budsjett ligger godtgjørelser, utgifter til reise, kurs, bevertning mv. Hva som ligger i sekretariatets virksomhet går fram av pkt. 4. I revisjonstjenesten som kommunen betaler for, er følgende oppgaver inkludert:

- Revisjon av kommuneregnskapet, regnskapsbekreftelsen samt tilleggsoppgaver.
- Forvaltningsrevisjon.
- Selskapskontroll.
- Div. faglig veiledning.
- Attestasjonsoppgaver (inkludert momskompensasjon)
- Spillemiddelregnskaper.
- Pasientregnskaper (sykehjem og boliger med heldøgns omsorg og pleie).
- Våler kommunes legat.
- Våler Torvdriftsmuseum.
- Eventuelle granskingsoppgaver eller spesielle undersøkelser.

I tillegg kommer revisjonens deltakelse i kontrollutvalgets møter og eventuelle kommunestyremøter.

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og tilsynsordningen for **2015**, var som følger:

		2015
Kontrollutvalget	Sum	115 750
Sekretariat	Ramme for virksomheten	192 000
Revisjonen	Ramme for virksomheten	809 375
Sum		1 117 125

Vi antar at kontrollutvalgets forslag til budsjett ble vedtatt av kommunestyret, ettersom vi ikke har mottatt noen annen informasjon.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsarbeidet for **2016** i møtet 3.9.15, sak 44/15. Forskriften sier at kontrollutvalgets forslag skal følge med formannskapets innstilling til kommunens budsjett ved kommunestyrebehandlingen. Dette ble gjort i Våler. På grunn av endringer i revisjonens budsjett etter behandlingen i representantskapet, sendte sekretariatet brev til kommunen om dette (datert 1.11.15). Vi har mottatt informasjon om at budsjettet, inkludert endringen i revisjonens budsjett, er vedtatt av kommunestyret (17.12.15, sak 114/15).

3.8 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget har i 2015 gjennomført følgende rapportering:

- Kontrollutvalgets **årsrapport for 2014** ble behandlet i kontrollutvalget 29.1.15, sak 10/15 og i kommunestyret 24.2.15, sak 009/15..
- **Årsplanen for 2016** ble behandlet i kontrollutvalget 9.11.15 (sak 55/15). Kommunestyret tok saken til orientering i møtet 26.11.15, sak 110/15.
- Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret i forbindelse med resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll – dette blir gjort gjennom kontrollutvalgets årsrapport, jf. pkt. 3.4.2 og 3.5.2.
- Rapporter etter gjennomførte kontroller er sendt fortløpende til kommunestyret.

3.9 Øvrige aktiviteter

Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og de ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper, samt å treffes og ha kontakt med andre kontrollutvalg. For å følge opp dette kan følgende nevnes:

- 2 av kontrollutvalgsmedlemmene i Våler deltok på NKRFs kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 4. og 5. februar 2015.
- Sekretariatsleder sender jevnlig ut kopier av en del fagartikler ("Fagstoff") knyttet til kontroll og tilsyn. Dette er et tiltak som alle medlemmene mener er nyttig for å holde seg oppdatert.
- Kontrollutvalget behandlet i møtet 29.1.15, sak 11/15 en henvendelse fra sekretariatet i Nord-Østerdal, med tiltak for å bedre kommunikasjonen og samordningen med statlig tilsyn.
- 2015 er valgår, og det ble valgt nye kontrollutvalg høsten 2015. Kontrollutvalget fikk en foreløpig orientering om kontrollutvalgets rolle og oppgaver, i møtet 9.11.15, men vil få en heldagsopplæring i januar 2016. Noen av kontrollutvalgets tidligere medlemmer var også til stede for å formidle sine erfaringer videre.

Kontrollutvalget er opptatt av å gjøre kontroll og tilsyn mer synlig. Følgende tiltak er gjennomført:

- På Våler kommunes hjemmeside er kontrollutvalget omtalt under «Politikk og valg», men siden er ikke oppdatert. Sekretariatet følger opp saken i januar 2016.
- På hjemmesiden til Glåmdal sekretariat IKS (se pkt. 4) er kontrollutvalgene og kontrollutvalgenes oppgaver er synliggjort (www.gs-iks.no). Her legges det ut sakslister og møtebøker og andre dokumenter.

- Ettersom kontrollutvalgets møter er åpne, sender sekretariatet både sakslister og møtebøker til Glåmdalen og Østlendingen. Møtene skal også kunngjøres på kommunens hånd.

4 SEKRETÆRFUNKSJON

Kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes har felles sekretariat gjennom det interkommunale selskapet Glåmdal sekretariat IKS. Selskapets bemanning har i 2015 vært på 1,8 stillinger (2 personer). Fra midten av oktober har konsulenten kun jobbet i 60 % stilling (permisjon).

Det er vedtatt egne etiske retningslinjer for Glåmdal sekretariat IKS. Disse bygger på de etiske retningslinjene som er vedtatt for NKRFs medlemmer.

Tidsbruk

Når vi trekker ferie og permisjoner fra total arbeidstid i perioden 1.1.15-31.12.15, har sekretariatet hatt 2 635 (2 352) timer til disposisjon (tallet i parentes er fra 2014, da vi hadde vakanse et par måneder)..

	Timer	%
Eidskog	320	15,3
Grue	288	13,8
Kongsvinger	315	15,0
Nord-Odal	282	13,5
Sør-Odal	285	13,6
Våler	294	14,0
Åsnes	310	14,8
	2093	100

79,4 % (79,4 %) av timene brukt på kontrollutvalgene (2 093 timer). Disse er fordelt på kontrollutvalgene som tabellen ved siden av viser.

Vi har til sammen saksutredet ca. 387 (431) saker i de 7 kontrollutvalgene i 2015 (ekskl. «Eventuellsakene»). Det er litt færre enn i 2014, ettersom det var ett møte mindre på grunn av valget.

For Våler ser fordelingen av timer til kontrollutvalgets virksomhet slik ut:

Oppgaver	2015	2014
Saksbehandling	241	186
Møter kontr.utv.	31	37
Eierskapskontr.	0	0
Plan for selsk.kontroll	3	7
Analyse/plan forv.r.	0	2
Inform./oppl.	0	2
Møte med rev.	2	2
Planlegg/faglig oppdat	17	27
	294	263

Under den største oppgaven, saksbehandling til kontrollutvalget, ligger all saksforberedelse og forskjellige undersøkelser til kontrollutvalget, herunder årsplaner og årsrapporter, møteinnkallinger med tilhørende bestillinger og avtaler, referater og oversendelse av vedtak til videre behandling og oppfølging av vedtak. Det er brukt noe mer tid til saksbehandling i 2015 enn i 2014, selv om det er behandlet færre saker. Dette har sammenheng med at vi har fått mer tid til å følge med på kommunens saker og postlister.

Den øvrige tidsbruken, 542 (486) timer, har gått til saksbehandling og møter i styret og representantskapet, administrasjon/IT/kontor/arkiv, kurs og reiser til og fra møter i kommunene. 60 % av kommunenes betaling for sekretariattjenesten blir fordelt etter tidsbruken i kontrollutvalgene i ettertid. De øvrige 40 % blir fordelt etter innbyggertall.

5 Avsluttende kommentarer

Kontrollutvalget har en viktig oppgave med å ivareta kontroll- og tilsynsfunksjonen i kommunen, sammen med revisjonen og sekretariatet.

Kontrollutvalget er avhengig av et samarbeid mellom sekretariatet og revisjonen, og dette samspillet har fungert veldig bra i 2015.

Kontakten mot kommunen, spesielt ordføreren og rådmannen, har også vært nyttig. Kontrollutvalget mener at samtalene som gjennomføres i kontrollutvalgsmøtene, bidrar positivt til en god kontakt.

Våler, 15.2.16
Hans Johan Finne
leder kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

VEDLEGG

Oppfølging KU-saker Våler-2015

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
29.1.15	1/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	2/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	3/15	Interimsrapport regnskapsrevisjon.	Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering.				✓
	4/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.				✓
	5/15	Rapport forvaltningsrevisjon – eiendomsforvaltningen.	1. Kontrollutvalget tar rapport om Drift og rutiner eiendomsforvaltningen til orientering. 2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: a. Kommunestyret tar rapport om Drift og rutiner eiendomsforvaltningen til orientering. b. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger. c. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.9.15.	KS	KS 23.3.15 sak 20/15 Særutskrift 14.4.15	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging.	✓
	6/15	Oppfølging av selskapskontroll i ERNU AS.	Saken utsettes til neste møte.				✓
	7/15	Informasjon fra enhetene - Kulturtilbud for ungdom/ungdom og psykiske problemer/unghelsetilbud	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	8/15	Habilitetserklæringer for oppdragsansvarlige revisorene.	Kontrollutvalget tar de oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorenes egenvurdering for Våler kommune for 2015 til orientering.				✓
	9/15	Revidert plan for forvaltningsrevisjon.	1. Kontrollutvalget vedtar plan for forvaltningsrevisjon og slutter seg til de prioriteringer som går fram av plan for forvaltningsrevisjon, pkt. 3.4. 2. Planen sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar den reviderte planen for forvaltningsrevisjon for 2015-2016 til orientering	KS til orientering	KS 23.3.15 sak 21/15	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	10/15	Kontrollutvalgets årsrapport for 2014.	1. Kontrollutvalget årsrapport for 2014 vedtas. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:	KS	KS 9.2.15 10/15		✓

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2014 til orientering.		Mottatt særutskrift 10.2.15		
	11/15	Samordning statlig og kommunalt tilsyn.	Kontrollutvalget slutter seg til det som er sagt i vedtakene til kontrollutvalgene i Os, Tolga, Alvdal og Folldal, om tiltak for å bedre kommunikasjonen og samordningen med statlig tilsyn.	Kontrollutvalg Fjell IKS			✓
	12/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
27.4.15	13/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	- I forhold til det som er sagt ovenfor knyttet til vedlegg 4, så ber kontrollutvalget om at saksbehandling for behandling av saker fra kontrollutvalget skjer i tråd med regelverket. - For øvrig tar kontrollutvalget referatene og informasjonen til orientering.				OK
	14/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	15/15	Oppfølging av selskapskontroll i ERNU AS.	Kontrollutvalget tar generalforsamlings muntlige tilbakemelding til orientering.				✓
	16/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.				✓
	17/15	Årsregnskap/årsberetning Våler kommune 2014.	Kontrollutvalgets uttalelse til Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for 2014, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.	KS med kopi til FSK	KS 18.5.15 sak 032/15. Ikke mottatt særutskrift	Tatt ut saken selv fra kommunens nettside	(✓)
	18/15	Årsavslutningsbrev 2014 – Våler kommune.	Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Hedmark Revisjon IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2015.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	19/15	Skatteoppkrevers årsrapport for 2014.	Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Våler kommunestyre å fatte slikt vedtak: Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2014 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.15, tas til orientering.	KS 22.6.15	KS 22.6.15 sak 051/15 Særutskrift 23.6.15	Etterlyst 2.6.15	✓
	20/15	Rapportering i forhold til oppdragsavtalen pr. 31.12.14.	Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 31.12.14 til orientering.				✓
	21/15	Rutiner for arbeid for sosialhjelp.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	22/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
11.6.15	23/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				OK

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
	24/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	25/15	Statusrapport oppdragsavtale for 2015, første tertial (30.4.15).	Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 1. tertial 2015 til orientering.				✓
	26/15	Informasjon om mobbing i skolen.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	27/15	Bestilling av forvaltningsrevisjon, «Lov om offentlige anskaffelser.»	1. Kontrollutvalget viser til revidert plan for forvaltningsrevisjon for Våler kommune for 2013-2016 og bestiller en prosjektplan knyttet til forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til lov om offentlige anskaffelser 2. Prosjektet kan ta utgangspunkt i følgende problemstillinger: 1. <i>Har kommunen etablert en betryggende intern kontroll slik at regelverket for offentlige anskaffelser følges?</i> 2. <i>Har anskaffelser større enn kr 100 000 eks mva. vært gjenstand for konkurranse og er kravet til dokumentasjon av konkurransen oppfylt?</i> 3. <i>Benytter kommunen rammeavtalene som er inngått i ulike innkjøpsamarbeid?</i> 3. Prosjektplanen legges fram i neste møte. 4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på ca. 250 timer. 5. Prosjektet legges fram i 2016	Hedmark Revisjon IKS	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓	
	28/15	Samtale med rådmannen.	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.				✓
	29/15	Behandle forvaltningsrevisjonsrapport-barnevern.	1. Kontrollutvalget tar rapport om Solør barnevernjeneste til orientering. 2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar rapport om Solør barnevernjeneste til orientering	KS 22.6.15	KS 22.6.15 sak 054/15 Særutskrift 23.6.15		✓
	30/15	Behandle rapport, «Overordnet selskapskontroll-kommunens oppfølging av deleide selskaper.»	1. Kontrollutvalget tar rapport om overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper til orientering. 2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: 1. Kommunestyret tar rapport om overordnet selskapskontroll – kommunens oppfølging av deleide selskaper til orientering. 2. Kommunestyret ber administrasjonen vurdere og eventuelt følge opp rapportens anbefalinger.	KS 22.6.15	KS 22.6.15 sak 053/15 Særutskrift 23.6.15	Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	31/15	Informasjon om rutiner rundt håndtering av gavemidler omsorgssektoren.	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	32/15	Eventuelt	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
							OK

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
3.9.15	33/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	34/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	35/15	Rutiner for de som ikke fungerer i en kommunal stilling	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	36/15	Oppfølging av selskapskontroll i SOR IKS.	Saken utsettes til neste møte.				✓
	37/15	Samtale med rådmannen	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelse fra rådmannen til orientering.				✓
	38/15	Ved nedskjæringer på tjeneste-områdene, blir kvaliteten omdefinert?	Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.				✓
	39/15	Oppfølging av rapport undersøkelse slam	Kontrollutvalget takker for informasjonen og ber om ny orientering når veilederen er klar.			Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	✓
	40/15	Oppfølging av forvaltningsrevisjons rapport, «Drift og rutiner eiendomsforvaltning.»	Saken utsettes til neste møte.				✓
	41/15	Prosjektplan forvaltningsrevisjon - Lov om offentlige anskaffelser	1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Våler kommune for 2015-2016 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til Lov om offentlige anskaffelser 2. Prosjektet kan ta utgangspunkt i følgende problemstillinger: 1. Har kommunen etablert en betryggende intern kontroll slik at regelverket for offentlige anskaffelser følges? 2. Har anskaffelser større enn kr 100 000 eks mva. vært gjenstand for konkurranse og er kravet til dokumentasjon av konkurransen oppfylt? 3. Benytter kommunen rammeavtalene som er inngått i ulike innkjøpsamarbeid? 4. Det foretas en gjennomgang av kommunens innkjøp med fokus på gjentatte kjøp fra samme leverandør hvor det foretas en vurdering i forhold til terskelverdier i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser 3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.	Hedmark Revisjon IKS		Lagt inn i tiltaksplanen for oppfølging	

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig																				
			4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på ca. 270 timer og endelig rapport ferdigstilles og legges fram for kontrollutvalget i februar 2016. 5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.																								
	42/15	Oppdragsansvarlig revisors (regnskapsrevisjon) habilitetserklæring for Våler kommune for revisjonsåret 2015.	Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering for Våler kommune for 2015, til orientering.				✓																				
	43/15	Oppdragsavtale kontrollutvalget/Hedmark Revisjon IKS for 2016.	Oppdragsavtalen med Hedmark Revisjon IKS for 2016 godkjennes.				✓																				
	44/15	Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2016.	1. Følgende forslag til ramme for budsjettet for kontroll- og tilsynsordningen for Våler kommune vedtas og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag til ordningen for 2016. <table><tr><td></td><td>Budsjett 2016</td></tr><tr><td>Kontrollutvalget</td><td>122 750</td></tr><tr><td>Sekretariatet</td><td>207 000</td></tr><tr><td>Revisjonen</td><td>786 250</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>1 116 000</td></tr></table> 2. Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Våler kommune 2016. 3. Særutskrift av kommunestyrets behandling, med spesifisering av bevilgede beløp for kontroll- og tilsynsarbeidet, sendes kontrollutvalget, Hedmark Revisjon IKS og Glåmdal sekretariat IKS til orientering. rev fra sekretariatet til kommunen 1.11.15, økning i revisjonens budsjett etter enstemmig vedtak i representantskapet. Nytt forslag blir som følger: <table><tr><td></td><td>Budsjett 2016</td></tr><tr><td>Kontrollutvalget</td><td>122 750</td></tr><tr><td>Sekretariatet</td><td>207 000</td></tr><tr><td>Revisjonen</td><td>832 500</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>1 162 250</td></tr></table>		Budsjett 2016	Kontrollutvalget	122 750	Sekretariatet	207 000	Revisjonen	786 250	Totalt	1 116 000		Budsjett 2016	Kontrollutvalget	122 750	Sekretariatet	207 000	Revisjonen	832 500	Totalt	1 162 250	Våler kommune	KS 17.12.15 sak 114/15 Ikke mottatt særutskrift. Mottatt melding 27.1.16 om at kontrollutvalgets forslag inkl. økningen i revisjonens budsjett er vedtatt iKS	Purret på tilbake-melding	✓
	Budsjett 2016																										
Kontrollutvalget	122 750																										
Sekretariatet	207 000																										
Revisjonen	786 250																										
Totalt	1 116 000																										
	Budsjett 2016																										
Kontrollutvalget	122 750																										
Sekretariatet	207 000																										
Revisjonen	832 500																										
Totalt	1 162 250																										
	45/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓																				

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
9.11.15	46/15	Velkommen til det nye kontrollutvalget.	Kontrollutvalget tar den foreløpige informasjonen til orientering.				OK
	47/15	Samtale med ordføreren.	Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.				✓
	48/15	Presentasjon av og informasjon fra Hedmark Revisjon IKS.	Kontrollutvalget tar informasjonen fra Hedmark Revisjon IKS til orientering.				✓
	49/15	Tertialrapport, 2. tertial 2016 – Hedmark Revisjon IKS.	1. Kontrollutvalget tar statusrapport pr. 2. tertial 2015 til orientering. 2. Kontrollutvalget tar daglig leders informasjon om oppdragsavtalen til orientering.				✓
	50/15	Revisjonsstrategien for revisjonsåret 2015.	Kontrollutvalget tar informasjonen om revisjonsstrategien for Våler kommune for 2015 til orientering.				✓
	51/15	Referater, orienteringer og diskusjoner.	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.				✓
	52/15	Samtale med rådmannen	Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra rådmannen til orientering.				✓
	53/15	Oppfølging av forvaltningsrevisjons rapport, «Drift og rutiner eiendomsforvaltning.»	Kontrollutvalget tar saken foreløpig til orientering og følger opp saken igjen i det siste møtet før sommeren.				✓
	54/15	Oppfølging av selskapskontroll i SOR IKS.	Kontrollutvalget sier seg fornøyd med tilbakemeldingen og anser at anbefalingene som fulgt opp.				✓
	55/15	Kontrollutvalgets årsplan for 2016.	1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med de endringer som framkom i møtet, som kontrollutvalgets årsplan for 2016. 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2016 til orientering.	KS	KS 26.11.15 sak 110/15 Særutskrift 8.12.15		✓
	56/15	Kontrollutvalgets tilsynsansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Oppsummering 2015.	Kontrollutvalget slutter seg til de vurderingene som går fram av 1. Vurdering av regnskapsrevisjon pr. 31.12.15. 2. Vurdering av forvaltningsrevisjon pr. 31.12.15.				✓
	57/15	Overføring av erfaringer – møte mellom nye og gamle medlemmer.	Kontrollutvalget tar med seg tidligere kontrollutvalgs erfaringer i sitt arbeid videre.				✓
	58/15	Eventuelt.	Det ble ikke tatt opp noen saker under eventuelt.				✓
						2015	OK

Sak nr.	Sak	Møtedato
11/2016	Skatteoppkrevers årsrapport og kontrollrapport Skatteetaten for 2015.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

- Skatteoppkrevers årsrapport for 2015.
- Kontrollrapport for 2015, fra Skatteetaten (Skatt Øst) (vil bli lagt fram i møtet)

Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Våler kommune dateres 15.2.16 og vi har bedt om at den sendes på e-post, slik at vi kan få den til behandling sammen med årsrapporten.

Saksopplysninger

Skatteoppkrevers årsrapport for 2015 ligger som vedlegg 1 til denne saken. I tillegg følger "Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Våler kommune" fra Skatteetaten, som vedlegg 2.

Kontrollutvalget har bedt skatteoppkrever Odd Nybo om å være tilstede for å orientere om sin årsrapport.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering og foreslår for Våler kommunestyre å fatte slikt vedtak:

- Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2015 og Skatteetatens kontrollrapport, datert 15.2.16, tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Årsrapport for 2015

Skatteoppkreveren i Våler kommune

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret.....	3
1.1.1 Ressurser	3
1.1.2 Organisering	3
1.1.3 Ressurser og kompetanse.....	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Vurdering av skatteinngangen	4
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret.....	4
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret	4
1.4 Skatteutvalg	4
2. Skatteregnskapet	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Margin	4
2.2.1 Margin for inntektsåret 2014	4
2.2.2 Margin for inntektsåret 2015	5
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen	5
3. Innfordring av krav	5
3.1 Restanseutviklingen.....	5
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav	5
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser	6
3.1.3 Restanser eldre år	6
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år	6
3.2 Innfordringens effektivitet.....	7
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015	7
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat.....	7
3.2.3 Omtale av spesielle forhold	7
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen.....	8
3.3 Særnamskompetanse	8
4. Arbeidsgiverkontroll.....	8
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	8
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen	8
4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	8
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	9
4.6 Gjennomførte informasjonstiltak	9

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	1,5	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	0,3	20%
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	0,8	53%
Arbeidsgiverkontroll	0	0%
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer	0	%
Skatteutvalg	0	%
Administrasjon	0,4	27%
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum	100 %

1.1.2 Organisering

Skatteoppkrever i 100 % - jobber med skatteregnskapet og innfordring av arbeidsgivere og upersonlige skatteyttere.

Konsulent i 50 % - jobber med skatteregnskapet og innfordring av personlige skatteyttere.

Våler hadde ikke egen regnskapskontrollør i 2015.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

1,5 årsverk på skatteregnskap og innfordring var nok ressurser til å utføre oppgavene som ligger under skatteoppkreverkontoret i 2015. De 2 ansatte har god grunnkompetanse og kontoret fungerer meget godt både faglig og sosialt. Kontoret gjennomførte 2 personallistekontroller i 2015. Dette med hjelp av Skatt Øst og Kontrollenheten på Lillehammer. Vi hadde planlagt 4 kontroller i samarbeid med dem, men de kunne ta kun 2 kontroller. Det jobbes på nytt med å få til en felles arbeidsgiverkontroll i Glåmdalen. Dette gjelder 7 kommuner og 6 skatteoppkreverkontor.

1.2 Internkontroll

Det er utarbeidet en fullstendig rutinebeskrivelse for skatteområdet inkl. arbeidsgiverkontrollen. Denne følges i tillegg til de detaljerte beskrivelsene i Sofie.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

Den totale skatteinngangen 2015 var på kr. 301 333 718,-
Sammenlignet med 2014, var den på kr. 283 407 153,-
Dvs. en økning på 6,3%.

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Budsjettert skatteinngang for 2015 var 69 343 000. Reell skatteinngang for kommunen ble 72 785 341,-. Det vil si 3 442 341,- mer enn budsjettert og det gir 4,96% i pluss.

	2015	2014
Kommunen	72 785 341	67 464 469
Fylket	16 170 632	15 007 225
Toppskatt	7 712 277	8 072 873
Fellesskatt	82 366 990	75 232 787
Folketrygd	122 301 406	117 629 820

Tabellen viser at kommunen fikk fordelt 5 320 872,- mer i skatt i 2015 enn i 2014. Det utgjør 7,88%.

1.4 Skatteutvalg

Det er ikke sendt saker til Skatteutvalget i 2015.

2. Skatteregnskapet

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren i Våler kommune bekrefter at skatteregnskapet for 2015 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

Årsregnskapet for 2015 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkreveren.

2.2 Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2014

Innestående margin for inntektsåret 2014, pr. 31.10.2015 kr 1 958 695

For mye avsatt margin for inntektsåret 2014 kr 1 958 680

Marginprosent

Prosentats marginavsetning: 12 %. Gyldig fra: 01.01.1990

2.2.2 Margin for inntektsåret 2015

Marginavsetning for inntektsåret 2015, pr. 31.12. 2015 kr 27 112 051

Gjeldende prosentats marginavsetning: 12 %. Gyldig fra: 01.01.1990

2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen

Våler har siden 01.01.90 hatt 12 % marginavsetning, (som er maksimum en kommune kan vedta i avsetning). Våler hadde for 2014 avsatt kr. 1 958 680,- for mye i margin. Dette påvirket skatteinngangen i positiv retning for november 2015. Våler har avsatt nok i margin til å betale ut til gode skatt ved avregningen.

3. Innfordring av krav**3.1 Restanseutviklingen****3.1.1 Totale restanser og berostilte krav**

Skatteart	Restanse 31.12.2015	Herav berostilt restanse 31.12.2015	Restanse 31.12.2014	Herav berostilt restanse 31.12.2014	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	15695005	0	14882455	0	812550	0
Arbeidsgiveravgift	974795		839077		135718	
Artistskatt	0		0		0	
Forsinkelsesrenter	405400		472083		-66683	
Forskuddsskatt	0		0		0	
Forskuddsskatt person	4038461		3805059		233402	
Forskuddstrekk	996134		858329		137805	
Gebyr	0		0		0	
Innfordringsinntekter	204956		244971		-40015	
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	1100000		1100000		0	
Kildeskatt	0		0		0	
Restskatt	55531		56533		-1002	
Restskatt person	7919729		7506404		413325	
Sum restanse diverse krav	1641		0		1641	
Diverse krav	1641		0		1641	
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	15696646	0	14882455	0	814191	

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Våler har en økning på kr. 814 191,- i totale restanser fra 2014 til 2015. Denne økningen gjelder i hovedsak restskatt og forskuddsskatt person. Vi har noen få "store" restanser, og det er personer som er skjønnsignet på begge skatteartene. De er ikke selv villig til å "rette opp" disse ligningene, og da er det vanskelig å hjelpe dem også. På de andre skatteartene er det kun små endringer. Når det gjelder inntekt av summarisk oppgjør, gjelder det et konkursbo som det ble etterberegnet inntekter på av Ligningskontoret. Dette er et personlig firma – slik at vi får ikke ført det vekk som den del av konkursbehandlingen. Dette er uheldig og påvirker restansmassen vår i betydelig grad.

Det er avskrevet kr. 1 654,- i 2015. Tilsvarende tall i 2014 var kr. 136 052,-. Dette er renter og gebyrer. Det er ikke ettergitt noe beløp i 2015. Tilsvarende tall i 2014 var også 0,-. Sum nedsettelse av pensjonspoeng i 2015 var på kr. 0,-. Tilsvarende i 2014 var kr. 125 753,-.

Fordelt arbeidsgiveravgift til staten i 2014 var på kr. 48,9 mill kr.
Fordelt arbeidsgiveravgift til staten i 2015 var på kr. 46,6 mill kr.
Nedgangen her skyldes endring i beregningen for store arbeidsgivere.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2013	1358996	941971
2012	2169181	683202
2011	1556750	868765
2010 – 19XX	5883952	-----

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Gi kommentarer til restanser for eldre år:

Totalt har den eldre restansmassen blitt redusert med kr. 394 134,- fra i fjor.

Gi en kommentarer til restanseoppfølgingen for eldre år:

Eldre restanser består av flere "vanskelige skatteyttere" som har gått personlig konkurs via personlige selskaper. Disse blir da stående i restansmassen, da disse ikke kan skrives vekk. Består av skjønnsligninger og straffeligninger på grunn av manglende dokumentasjon osv.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2015: 6

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2015: kr. 157 629,-

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2015 og den viser følgende:

Krav 1:	Restskatt 2011	kr. 16 366,-	Inngår i en gjeldsordningssak.
Krav 2:	Forskuddsskatt 2011	kr. 300,-	Ukjent adresse. Bor i utlandet
Krav 3:	Restskatt/renter 2010	kr. 13 175,-	Renter avskrives 2016
Krav 4:	Restskatt 2011	kr. 90 063,-	Personlig konkurs. Intet å hente.
Krav 5:	Restskatt/renter 2003	kr. 31 591,-	Etterlignet. Foreldet uten tiltak.
Krav 6:	Restskatt 2011	kr. 6 134,-	Skatteyter er død. Ingen arvinger.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015

For restskatt 2013 har Våler et resultatkrav pr. 31.12.2015 på å innfordre 93,1% av skatten. Resultatet ble 91,6%. Vi mangler 1,5%, men anser resultatet som tilfredsstillende.

For forskuddsskatt 2014 har Våler et krav på å innfordre 98,4% pr. 31.12.14. Resultatet ble 98,8%. Her innfordret Våler 0,4% mer en kravet og det er et bra resultat.

For forskuddstrekk 2014 er kravet 99,9% og vi krevde inn 99,4% resultatet ble 0,5% mindre enn statens krav. Det skyldes en restanse på en konkurs som vi ennå ikke har avsluttet/avskrevet.

For arbeidsgiveravgift 2014 er også kravet å innfordre 99,8% av kravet. Her fikk vi et resultat på 99,3%, Resultatet ble 0,5% mindre enn statens krav. Det skyldes en restanse på en konkurs som vi ennå ikke har avsluttet/avskrevet.

For restskatt upersonlige (firma) 2013 er kravet 99,1%. Her fikk vi et resultat på 100%. Det er et meget bra resultat.

For forskuddsskatt upersonlige (firma) 2013 er kravet 100%. Og her fikk vi et resultat på 100%. Og det er et meget bra resultat.

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Resultatene for 2015 er meget bra. Det er fortsatt forbedringspotensiale og kontoret jobber for å få opp effektiviteten. Fokus i 2016 blir å holde et like godt nivå på innfordring som i 2015.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Som nevnt tidligere i rapporten har vi noen skatteytere som ikke leverer dokumenter og dermed får skjønsligninger. Disse er pantet med intet til utlegg, da de ikke eier nåla i veggen. Dette har gått over flere år og er et problem for innfordringen. De er innkalt til møte, men møter ikke og er umulig å få tak i. Da er det vanskelig å forsøke å hjelpe dem via skattehjelpen også.

Et annet forhold som påvirket vår jobb i 2015, var trusselen fra Finansdepartementet om å statliggjøre skatteinnkrevingen. Vi ble usikre på om vi beholdt jobbene våre i 2016 evt. hvilke jobber vi hadde. Men heldigvis ble dette ikke noe av, så nå står vi på og resultatene over viser at vi som kommunale skatteoppkrevere gjør en meget god jobb.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Det blir ikke satt i verk noen spesielle tiltak for 2016. Vi er innstilt på å fortsette den gode trenden kontoret er inne i og vil oppdatere oss på kurs som gjelder innfordring og lignende.

3.3 Særnamskompetanse

Våler har hatt særnamskompetanse siden først på 70-tallet. Dette er viktig for å ”komme raskt på banen”.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Våler hadde ikke egen regnskapskontrollør i 2015. Samarbeidet med Grue ble avsluttet da kontrolløren sa opp sin stilling og Våler hadde ikke midler til å ansette kontrollør i egen kommune. Det er et prosjekt i gang for å få til en felles regnskapskontrollørordning i Glåmdalen – 7 kommuner. Dette er et prosjekt som MÅ komme i gang i 2016. Det er ikke bra at hele Glåmdalsdistriktet står uten regnskapskontrollører.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2015: 4

Som utgjør: 2,9 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2015: 2

Som utgjør: 1,5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2014: 4

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

I samarbeid med Skatt Øst og Kontrollenheten på Lillehammer hadde vi planlagt 4 personallistekontroller i 2015. Det ble gjennomført 2 slike kontroller. Det er meget skuffende at de ikke greide å gjennomføre dette etter planen. Skattedirektoratet har satt et krav på at 5% av arbeidsgiverne i kommunen skal kontrolleres gjennom året. Tabellen over viser at vi hadde et resultat på 1,5 % og det er ikke tilfredsstillende.

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Det er vanskelig å drive noen effektiv form for arbeidsgiverkontroll med 1.5 årsverk totalt på kontoret. Med hjelp av andre kontrollenheter fikk vi gjennomført 2 personallistekontroller.

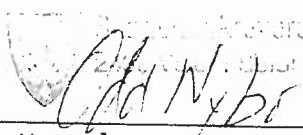
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Ved utgangen av 2015 hadde Våler ikke noe samarbeid med andre kontrollaktører vedr. arbeidsgiverkontrollen. Vi meldte interesse for å kjøpe kontroller fra en felles poolordning i Skatt Øst og her fikk vi en avtale med Kontrollenheten på Lillehammer, men de greide ikke å gjennomføre kontrollene etter planen.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Skatteoppkreveren i Våler har ikke kjørt egne informasjonstiltak for nye arbeidsgivere i 2015.

Våler 13.januar 2016

Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2015 - signert av skatteoppkreveren.

Arsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgskriterier: Komm nr : '0426' , Ar : '2015' , Hovedbokstype : 'k'

	Valgt år	Førige år
Likvider	30 153 126	27 687 508
Skyldig skattekreditorene	-3 046 869	-2 629 757
Skyldig andre	5 798	-6 360
Innestående margin	-27 112 051	-25 051 388
Udisponert resultat	-4	-4
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-46 588 284	-48 884 747
Kildeskatt mv - 100% stat	-2 720	-6 695
Personlige skatteyttere	-245 142 687	-227 213 191
Upersonlige skatteyttere	-9 186 730	-7 121 137
Renter	-418 438	-171 269
Innfordring	5 141	-10 114
Sum	-301 333 718	-283 407 153
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	46 588 284	48 884 747
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	75 713 122	68 745 071
Fordelt til Fylkeskommunen	16 170 632	15 007 225
Fordelt til kommunen	72 785 341	67 464 469
Fordelt til Staten	90 079 267	83 305 641
Krav som er ufordelt	0	0
Videresending plassering mellom kommuner	-2 928	
Sum	301 333 718	283 407 153
Sum totalt	0	0

Våler 13 JAN 2016

Ordfører i Våler
 Ole Myrnes

Sak nr.	Sak	Møtedato
12/2016	Evaluerings av kontrollutvalgets møte.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Ingen.

Saksopplysninger

Ett av forslagene som kom fram i en spørreundersøkelse om Glåmdal sekretariat IKS gjennomførte blant kontrollutvalgsmedlemmene våren 2015, var at kontrollutvalget kunne ta en evaluering av sitt arbeid, gjerne i hvert møte, så sant tiden tillot det. Sekretariatet følger da opp denne saken og foreslår å legge inn en sak i hvert møte, slik at kontrollutvalget kan diskutere om det er noe som bør endres.

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
13/2016	Eventuelt.	15.2.16

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

Saksopplysninger

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift